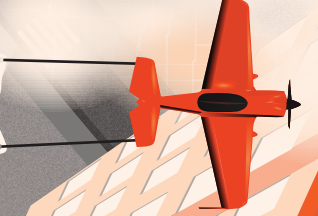

BİRLİKTE-TANI ŞEVKET ÖZÇELİK SOKAK

Kamusal Alan Yaşam Kalitesinin Ölçümü

BİRLİKTE-TANI: ŞEVKET ÖZÇELİK SOKAK KAMUSAL ALAN YAŞAM KALİTESİNİN ÖLÇÜMÜ

Süpervizör

Prof. Dr. Koray Velibeyoğlu
Dr. Hasibe Velibeyoğlu
Dr. Öğr. Üyesi Pelin Özden (İzmir Kavram MYO)

Yazar

Dr. Öğr. Üyesi Pelin Özden (İzmir Kavram M.Y.O)

Kentsel Tasarım ve Kent Estetiği Şube Müdürü

Y. Mimar Aylin Gökner (İzBB)

Proje Ekibi

Müge Tikik (İZPA)
Dr. Çelen Ayşe Ünal (İzBB)
Gökçe Ayman (İZPA)
Gökhan Göktepe (İzBB)
Mine Derin Sönmez (İZPA)

Elvan Gümüşalan (İzBB)
Sibel Kozan Alper (İzBB)
Volkan Ayvalı (İzBB)
Emre Can Akdere (İzBB)
Damla Özyatık (İzBB)

Duygu Acar (İzBB)
Dr. Zeynep Özçam (İYTE)
Gamze Altındaş (İYTE)
Pınar Ergül Taşkiran (İYTE)

Grafik Tasarım

Mine Derin Sönmez (İZPA)
Müge Tikik (İZPA)

Grafik Uygulama ve Kapak Tasarımı

Kerim Kurtulmuş (İZPA)

Redaksiyon

Erkan Çınar (İZPA)

Yönetim Yeri

Akdeniz Mahallesi Atatürk Caddesi No: 126 İç Kapı No: 61 Konak/İzmir

Kaynak Gösterim

Özden P. (2025). Birlikte-Tanı Şevket Özçelik Sokak: Kamusal Alan Yaşam Kalitesinin Ölçümü. İzmir Planlama Ajansı.
İzmir Büyükşehir Belediyesi.

© 2025

© İzmir Büyükşehir Belediyesi İzmir Kent Kitaplığı / İZELMAN A.Ş., 2025

e-ISBN 978-625-6793-55-2

Funded by
the European Union

Bu yayın Horizon Europe projesi Re-Value için çalışma alanı kapsamında hazırlanmıştır. (Horizon Europe Hibe Anlaşması No: 101096943). İfade edilen görüş ve fikirler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya CINEA'nın görüşlerini yansıtmayabilir. Avrupa Birliği veya hibe veren kurum bu görüş ve fikirlerden sorumlu tutulamaz.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	I
1. YÖNTEM.....	1
2. ŞEVKET ÖZÇELİK SOKAK.....	5
2.1. Mekânsal Gözlem ve Yüz Yüze Görüşmeler.....	6
2.2. Anket Çalışması Sonuçları.....	19
2.3. Gözlem Çalışması.....	51
3. KAMUSAL ALANA İLİŞKİN ÖNERİLER.....	62

ÖNSÖZ

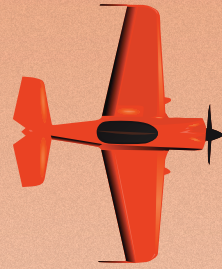
Kentlerin kamusal alanları, toplumsal yaşamın kalitesini ve kapsayıcılığını doğrudan etkileyen mekânlardır. Kamusal alanların kullanıcı deneyimleriyle birlikte değerlendirilmesi, sürdürülebilir, erişilebilir ve yaşanabilir kentsel ortamların oluşturulmasında kritik öneme sahiptir. Horizon EU projesi Re-Value kapsamında yürütülen bu Birlikte-Tanı çalışması, kentin farklı bölgelerinde, kullanıcı odaklı veri toplama ve analiz süreçlerini güçlendirerek, karar alma mekanizmalarına somut katkılar sunmayı hedeflemektedir.

Hazırlanan sonuç rapor yayını, Konak ilçesi Kültür Mahallesi'nde yer alan Şevket Özçelik Sokak'ta kamusal alan yaşam kalitesinin ölçülmesine yönelik kapsamlı bir kamusal alan çalışmasının bulgularını içermektedir. Yerinde gözlem, anket çalışmaları ve yüz yüze görüşmelerden elde edilen veriler; mekânsal özellikler, erişim olanakları, termal konfor, güvenlik, kapsayıcılık, sosyo-kültürel işlevler ve dijital sistemler gibi çok boyutlu kriterler çerçevesinde değerlendirilmiştir.

Saha çalışmasının başarısı, farklı kurumların, uzmanların ve mahalle kullanıcılarının iş birliğiyle mümkün olmuştur. Süreç boyunca bilgi ve deneyimlerini paylaşan, saha çalışmalarına katkı sağlayan tüm paydaşlara teşekkür ederiz. Yayının, Şevket Özçelik Sokak ve benzeri kentsel mekânların yaşam kalitesinin artırılmasına yönelik geliştirilecek politikalara, planlama ve tasarım kararlarına yol gösterici olmasını diliyoruz.

YÖNTEM

1

Saha çalışmasında gözlem ve anket çalışmalarının daha etkin ve yönetilebilir biçimde yürütülebilmesi amacıyla Şevket Özçelik Sokağı'nın Plevne Caddesi, Talatpaşa Bulvarı ve Nevvar Salih İşgören Sokak arasında kalan kesitinde saha çalışması yürütülmüştür (Şekil 1). Saha çalışmasının yapılacağı günler belirlenirken sokağı farklı günlerde kullanan kullanıcıların ve ziyaretçilerin gözlenmesine olanak sağlaması amacıyla bir hafta boyunca çalışılmasına karar verilmiştir. Sahada İzmir Büyükşehir Belediyesi ve İzmir Planlama Ajansı'ndan görev alan 10 kişilik çalışma ekibi, 7 gün boyunca 09.00 ile 19.00 arasında sahada gözlem ve anket çalışması gerçekleştirmiştir.

Şekil 1: Saha Çalışmasının Yapıldığı Alan

Veri toplama çalışmaları, hafta içi ve hafta sonunu kapsayacak şekilde, 09.00–19.00 saatleri arasında yürütülmüştür. İzmir Büyükşehir Belediyesi ve İzmir Planlama Ajansı'nın oluşturduğu 10 kişilik ekip, saha boyunca gözlem, anket ve görüşme uygulamalarını eş zamanlı olarak gerçekleştirmiştir.

Veri Toplama Yöntemleri

1. Yüz Yüze Görüşmeler

Toplam 19 kullanıcı ile derinlemesine görüşmeler yapılmıştır. Katılımcılar; esnaf, muhtar, okul müdürü, apartman görevlisi, mahalle sakini ve ziyaretçiler gibi kilit aktörler arasından seçilmiştir. Görüşmelerde kapsayıcılık ilkesi gözetilerek, bebek arabası, baston ve tekerlekli sandalye gibi yardımcı araç kullanan bireylerin deneyimleri de dâhil edilmiştir. Görüşme soruları, alanın mevcut sorunlarını, kullanıcı beklentilerini ve iyileştirme önerilerini ortaya çıkarmaya odaklanmıştır.

2. Anket Çalışması

Anket formu, Gehl Architects¹ tarafından geliştirilen People&Public Spaces yaklaşımı temel alınarak hazırlanmıştır. Toplam 36 soru, demografik bilgilerden mekânsal deneyime, erişilebilirlikten güvenlik algısına kadar 6 ana başlık altında düzenlenmiştir. Anket, hem yüz yüze saha uygulaması hem de dijital ortam aracılığıyla uygulanmış; toplam 158 katılımcıya ulaşılmıştır. Örneklem yöntemi olarak serbest örnekleme tercih edilmiş, farklı yaş, cinsiyet ve meslek gruplarından dengeli katılım sağlanmıştır.

3. Mekânsal Gözlem

Mekânsal gözlem çalışmaları, Transport for NSW² tarafından yayınlanan Great Public Spaces Evaluation Tool yöntemi esas alınarak yürütülmüştür. Toplam 9.309 kullanıcı gözlemi yapılmış; kullanıcı yoğunluğu, hareketlilik örüntüleri, alan kullanımı, donatıların işlevselliği ve termal konfor koşulları kayıt altına alınmıştır. Gözlemler, farklı gün ve saat dilimlerinde yapılarak zamansal değişkenlik dikkate alınmıştır.

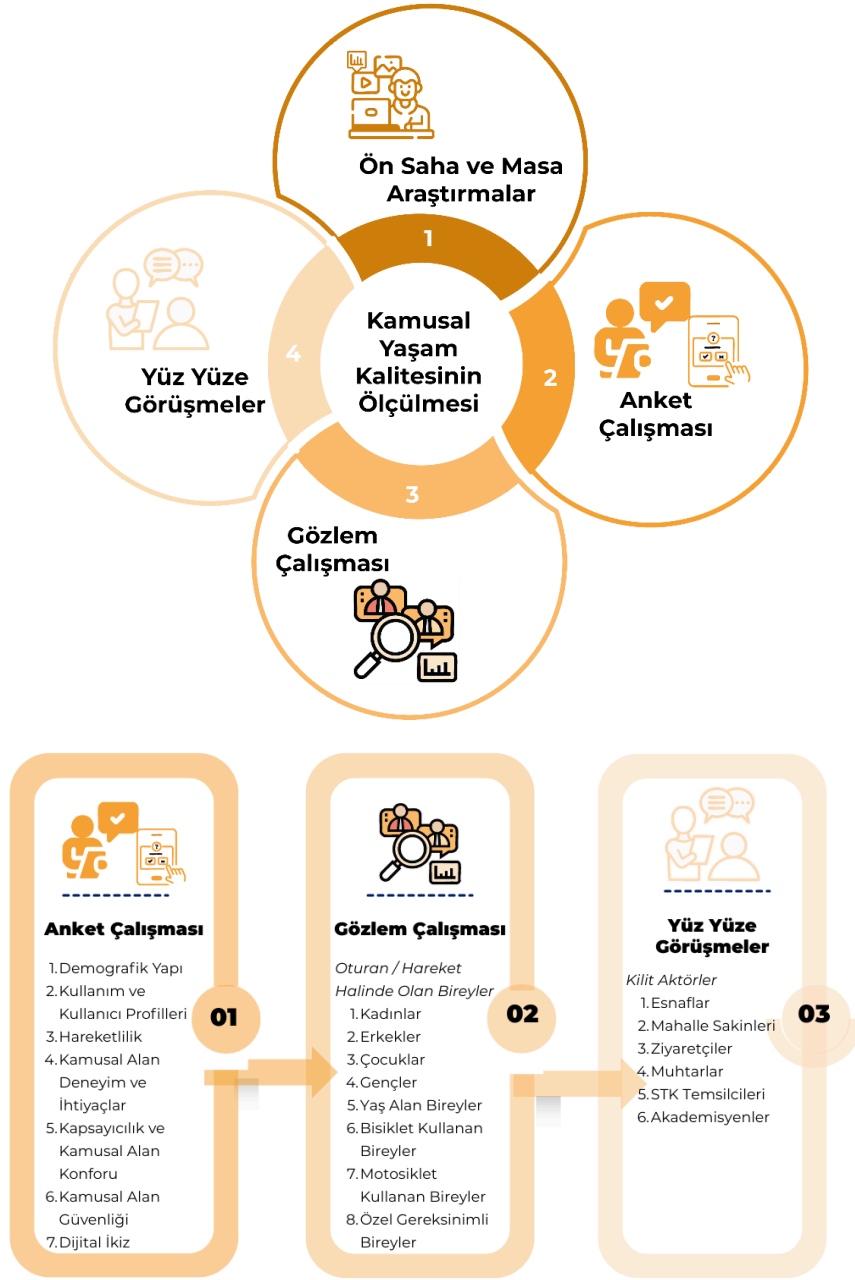
4. Veri Analizi ve Görsel Şemalar

Anket verileri istatistiksel yöntemlerle değerlendirilmiş; frekans, yüzde dağılımları ve çapraz tablolar aracılığıyla analiz edilmiştir. Yüz yüze görüşmeler nitel veri analizi yöntemleriyle çözümlenmiş, öne çıkan temalar ve kullanıcı alıntıları rapora dâhil edilmiştir. Mekânsal gözlemler ise haritalar, diyagramlar ve fotoğraflar ile görselleştirilmiştir. Görsel şemalar; erişilebilirlik, kullanıcı yoğunluğu, kullanım türleri, termal konfor ve donatı dağılımı gibi başlıklarda mekânsal örüntüleri ortaya koymaktadır (Şekil 2–Şekil 6).

Etik Onay: Çalışma; İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Fen ve Mühendislik Bilimleri Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulu tarafından E-41752998-050.04-2500029932 onay numarası ile 13.05.2025 tarihinde onaylanmıştır. Katılımcıların tümünden bilgilendirilmiş onam alınmıştır.

¹ Gehl&Partners (2023). People& Public Spaces-Usage Patterns of Public Spaces in Munich

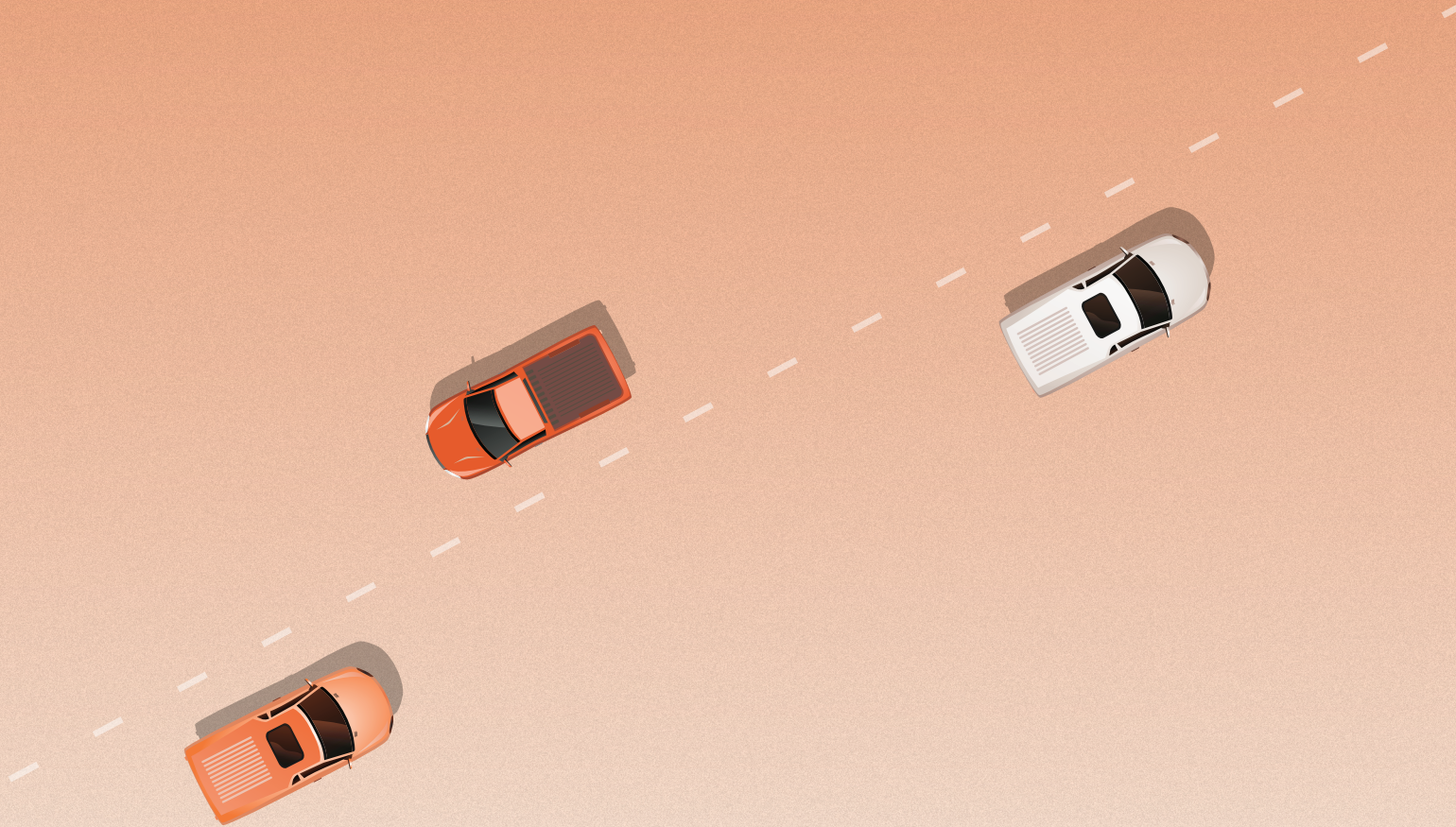
² Transport for NSW (2021), Great Public Spaces Evaluation Tool for Public Space and Public Life, Transport for NSW

Şekil 2: Birlikte-Tanı Şevket Özçelik Sokak: Kamusal Alan Yaşam Kalitesinin Ölçülmesi

SEVKE ÖZCELİK SOKAK

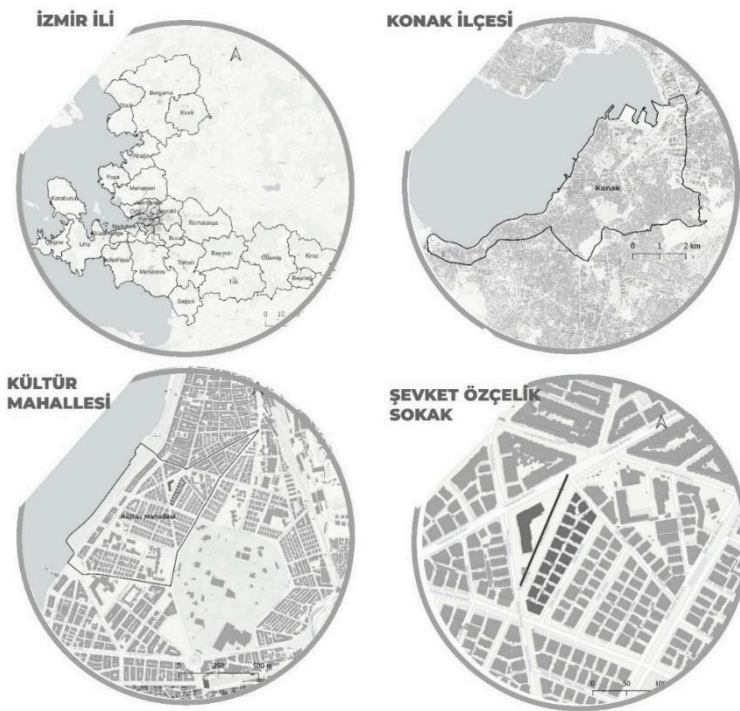
2

Saha çalışması kapsamında yüz yüze görüşme, anket çalışması ve gözlem çalışması yürütülmüştür. Yüz yüze görüşmeler esnaf, muhtar, okul müdürü, apartman görevlileri, mahalle sakini ve ziyaretçi gibi kilit aktörlerle gerçekleştirilmiştir. Alanın farklı ilçelerden ziyaretçi profili geniş olduğu için analog anket çalışmasının yanı sıra dijital anket çalışması da yürütülmüştür. Çeşitli okulların mezunlar ve okul aile birliği grupları, mahalle grupları, kent konseyi gibi kilit aktörler aracılığıyla anket çalışması yaygınlaştırılmıştır.

2.1. Mekânsal Gözlem ve Yüz Yüze Görüşmeler

Şevket Özçelik Sokak İzmir İli, Konak İlçesi, Kültür Mahallesi'nde yer almaktadır (Şekil 3). Alsancak bölgesinin önemli yaya akslarından birisi olan Şevket Özçelik Sokak; vapur İskelesi, tren garı, sahil şeridi, hastane, İzmir Büyükşehir Belediyesi gibi önemli noktalara yakınlığı nedeniyle hem ziyaretçiler hem de yerel kullanıcılar tarafından yoğun olarak kullanılmaktadır. Alan genellikle transit geçiş amacıyla kullanılmasının yanı sıra mahallede yaşayan kullanıcıların sıklıkla vakit geçirdiği bir sokaktır. Kültür Mahallesi'nde yaş alan nüfus oranının yüksek olması ve alanın yaya öncelikli olması, özellikle yaş alan bireylerin güvenli biçimde yürüyüş yapmalarına ve güneş ışığından faydalanarak açık havada vakit geçirmelerine olanak tanımaktadır. Bu özellikleriyle alan, yerel kullanıcılar tarafından aynı zamanda "rehabilitasyon yolu" olarak da tanımlanmaktadır.

Şekil 3: Çevreden Yaklaşım

Şevket Özçelik Sokak, çok işlevli bir kamusal alan olarak karakterize edilmektedir. Alan içerisinde Gazi Ortaokulu, muhtarlık ve çeşitli ticaret birimleri yer almaktadır (Şekil 4). Alan, kullanıcıların yeme-içme ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri alanlar, alışveriş yapabilecekleri perakende mağazalar ile sağlık hizmeti alabilecekleri muayenehaneler gibi çeşitli işlevleri bünyesinde barındırmaktadır.

Ayrıca alanda belirli dönemlerde çeşitli etkinlikler, kermesler düzenlenmektedir. Çok işlevli yapıya sahip Şevket Özçelik Sokak hem yerel kullanıcılar için hem de ziyaretçiler açısından önemli bir kamusal mekân olarak ön plana çıkmaktadır.

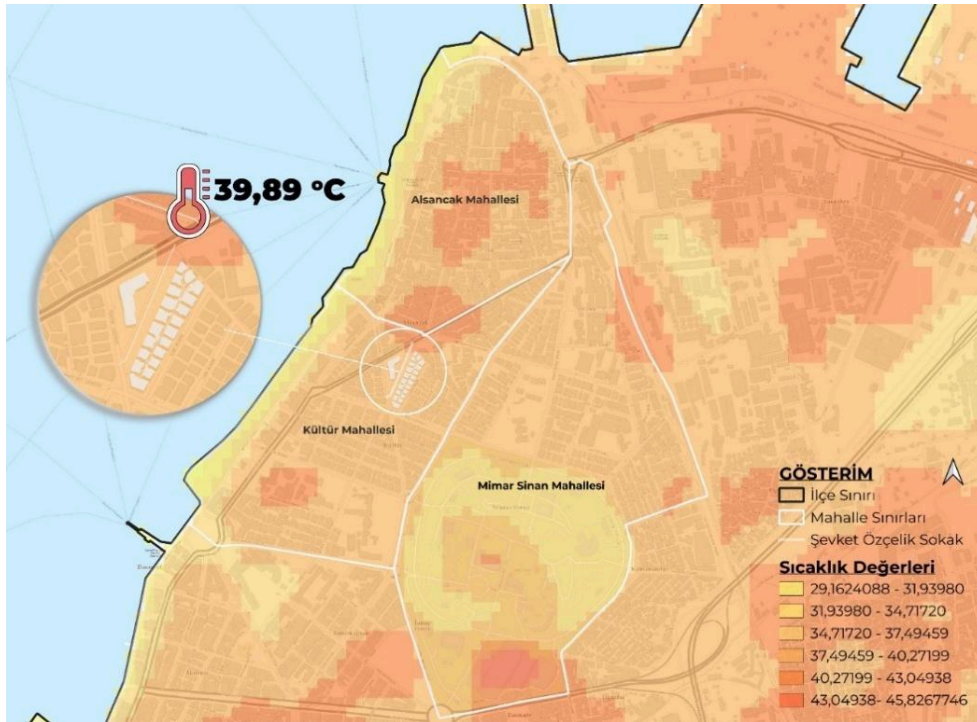
Şekil 4: Şevket Özçelik Sokak ve Çevresi

Şevket Özçelik Sokağa erişim özel araç, toplu taşıma, bisiklet olmak üzere çeşitli ulaşım alternatifleriyle sağlanmaktadır (Şekil 5). Alanın yakın çevresinde vapur iskelesi, otobüs, tramvay ve İZBAN durakları bulunmaktadır. Bölgeye toplu taşıma erişiminin olmasının yanı sıra çevredeki bisiklet yolları alanın erişilebilirliğini artırmaktadır. Ayrıca yapılan saha görüşmelerinde geçmişte yer alan dolmuş seferlerinin kaldırılması sonucu bazı kullanıcı gruplarının ulaşım açısından zorluk yaşadığı ifade edilmiştir (Görüşme 14, 19).

Şekil 5: Ulaşım Bağlantıları

Sıcak iklime sahip olan Konak ilçesinde yaz aylarında sıcaklıklar 45 °C'lere kadar ulaşmaktadır (Şekil 6). Şevket Özçelik Sokak'ta, 2024 yılı temmuz ayında yüzey sıcaklıklarının 40 °C civarında olduğu tespit edilmiştir. Alanda gölgelendirme elemanlarının bulunmaması özellikle yaz aylarında termal konforun düşmesine neden olarak alanın potansiyelinin sınırlı kalmasına sebep olmaktadır.

Şekil 6: Konak İlçesi Yüzey Sıcaklığı Haritası

(Kaynak: Temmuz 2024 Landsat 8 Uydu Görüntüsü Verileri Kullanılarak QGIS Ortamında Oluşturulmuştur.)

Alanda yapılan mekânsal gözlemler doğrultusunda oturma birimleri, çöp kutuları, sınırlayıcı elemanlar, hayvan su-mama istasyonları, BİSİM durağı, açık kütüphane gibi çeşitli kentsel donatıların yer aldığı gözlemlenmiştir. Oturma elemanları ve parkletlerin sayısı yetersiz durumda olup gölgeleme elemanları bulunmamaktadır. Alan içerisinde çeşitli tiplerde çöp kutuları bulunmaktadır. Hayvan su-mama istasyonları bakımsız durumdadır. BİSİM durağında motosikletler park etmektedir. Gazi Ortaokulu'na bisikletiyle gelen öğrencilerin bisikletlerini direklere bağladığı gözlemlenmiştir.

69

Alanda çöplerin düzenli toplanmaması ve hayvan su-mama kaplarına dökülen yemek atıkları nedeniyle hijyen Şevket Özçelik Sokak'ta hijyen problemleri yaşanmaktadır.

Karşıyaka'dan gelen 55 yaşındaki erkek kullanıcı

Şekil 7: Parklet

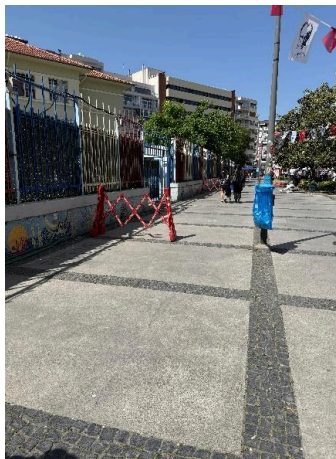
Şekil 8: Oturma Elemanları

Şekil 9: Çöp Kutuları

Şekil 10: BİSİM İstasyonu

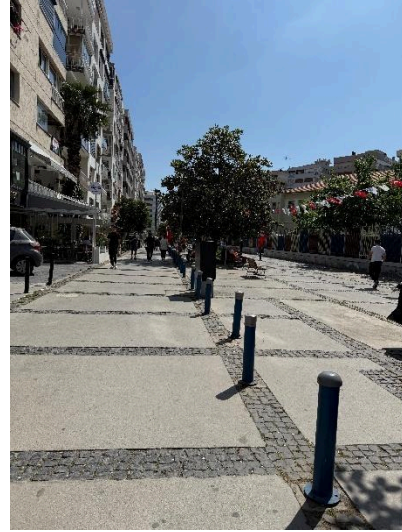

Şekil 11: Sınırlayıcı Eleman

Şekil 12: Hayvan Su- Mama İstasyonu

Alanın belirli bölümlerinde kilit döşeme taşla sahip zemin döşemeleri bulunmaktadır. Kilit taşlarda çökmelerin bulunması nedeniyle engelli ya da bebek arabalı bireylerin erişimi kısıtlanmaktadır.

Şekil 13: Zemin Döşemeleri

Alanda belirli dönemlerde kermesler, konserler gibi çeşitli etkinlikler düzenlenmektedir. Sosyo-kültürel buluşma noktası olan Şevket Özçelik Sokak, etkinliklerin yanı sıra yerel kullanıcılar için sosyalleşme için odak noktası niteliğindedir. Alanda yapılan gözlemler sonucu yerel kullanıcıların bu sokakta buluşup vakit geçirdiği gözlemlenmiştir. Kültür Mahallesi'nde çocuk oyun alanının olmaması nedeniyle yerel kullanıcılar genellikle bu alanda vakit geçirmektedir.

Şekil 14: Alan Kullanıcılarının Çizdiği Sek Sek Oyunu

Şekil 15: Kermes

Yapılan mekânsal gözlemlerde, alanda motosiklet ve bisiklet kullanımının yoğun olduğu gözlemlenmiştir. Yaya yolunda kontrolsüz motosiklet ve bisiklet kullanımı yayalar için risk taşımaktadır. Alanda yer alan Gazi Ortaokulu, öğrencilerin okula güvenli bir şekilde giriş çıkışını sağlamak amacıyla sınırlayıcı eleman kullanmaktadır.

“

Mahallede çocuk parkı olmadığı için alternatif olarak sokağı kullanıyoruz fakat kontrolsüz motosiklet kullanımı çocuklar için büyük risk oluşturmaktadır.

Kültür Mahallesi'nde yaşayan 37 yaşındaki kadın kullanıcı

Şekil 16: Alandan Gece Görüntüsü

Şekil 17: Kontrolsüz Bisiklet Kullanımı

Şevket Özçelik Sokak'ın mevcut durumunu anlamak ve kullanıcıların ihtiyaçlarını belirlemek amacıyla 7 gün boyunca 9 erkek 10 kadın kullanıcı olmak üzere toplam 19 kullanıcı ile yüz yüze görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Şevket Özçelik Sokak'ı deneyimleyen esnaf, yerel yönetimde çalışan kişiler, ziyaretçiler ve mahalle sakinleri olmak üzere farklı kilit aktörler ile görüşmeler yapılmıştır. Yüz yüze görüşmeler sırasında kapsayıcılık ilkesi önemsenerek bebek arabası, baston, tekerlekli sandalye gibi yardımcı araç kullanan kişilerle de görüşülmüştür. Bu görüşmeler alanın mevcut sorunlarını ve kullanıcıların isteklerini ortaya koymaya yönelik önemli bilgiler sunmuştur.

Görüşme No: 1

Demografik Bilgiler

Görüşme Notları

Cinsiyet:
Erkek

Yaş:
61

Katılımcı Profili:
Mahalle Sakini

- 61 yaşındaki erkek kullanıcı evi olmadığı için genelde Şevket Özçelik Sokak'ta yaşadığını ve alanı 24 saat deneyimlediğini dile getirmiştir.
- Gece saatlerinde alanda **zararlı madde kullanan kişilerin bulunduğunu** ve **denetim mekanizmaları eksikliği** sorunlarını vurgulanmıştır.
- Alan, yaz aylarında özellikle **öğlen saatlerinde sıcaktan korunacak alanların olmadığını** aktarmıştır.
- Yaşlı günlerde özellikle alanın giriş ve çıkışında bulunan çiçekçilerin önünde su birikintilerinin** oluştuğunu belirtmiştir.

Görüşme No: 2

Demografik Bilgiler

Görüşme Notları

Cinsiyet:
Erkek

Yaş:
28

Katılımcı Profili:
Esnaf

- Alanda esnaf olan 28 yaşındaki erkek kullanıcı, **yaya ve taşıt yolu arasında ayırımı algılanmadığını** dile getirmektedir.
- Kullanıcı tarafından **bisiklet ve yaya yollarının eksikliğine** vurgu yapılmıştır.
- Mevcutta bulunan **kedi-köpek su ve mama kaplarının oldukça bakımsız olduğunu** ve değiştirilmesi gerektiğini aktarmıştır.
- Alanda, gölgelikli oturma elemanları ve temizlik çalışmalarının** eksikliğine vurgu yapmıştır.
- Bölgede **dijital araçlar** kullanılarak bilgilendirmelerin artırılması kullanıcı deneyimini konforlu hale getirebilir.
- Alanda, **otopark problemi** yaşandığını dile getirmiştir.

Görüşme No: 3

Demografik Bilgiler

Görüşme Notları

Cinsiyet:
Erkek

Yaş:
55

Katılımcı Profili:
Mahalle Sakini

- 55 yaşındaki erkek kullanıcı, alanda **evsiz kişiler ve kontrolsüz motosiklet kullanımı** nedeniyle **güvensiz** hissettiğini dile getirmiştir.
- Kullanıcı, **motosiklet kullanan bireyler yüzünden öğrencilerin güvenliğinin riske girdiğini** dile getirmiştir. Okul giriş ve çıkışında güvenliği artırma amacıyla **geçici sınır elemanlarının yerleştirildiğini** belirtmiştir.
- Alanda, **kedi-köpek mama kapları içerisine ev yemeklerinin konulduğunu ve bu durumun da hijyen sorunlarının yaşanmasına** neden olduğunu aktarmıştır.
- Katılımcı okul çıkışlarında velilerin çocuklarını beklemeleri için **gölgelikli oturma elemanlarının eksikliğine** vurgu yapmıştır.

Görüşme No: 4
Demografik Bilgiler

Görüşme Notları

Cinsiyet:
Kadın

Yaş:
37

Katılımcı Profili:
Ziyaretçi

- Hafta içi iş nedeniyle Karşıyaka'dan Şevket Özçelik Sokak'a gelen kadın kullanıcı, alanda **otopark alanlarının yetersizliğine ve trafik yoğunluğu nedeniyle gecikmeler yaşadığını** dile getirmiştir.
- Katılımcı, alanda **mevcut ağaç sayısının yetersiz olduğunu** vurgulamış ve özellikle yaz aylarında güneşten korunulabilecek **gölge alanların artırılması** gerektiğini ifade etmiştir.
- Mevcut **oturma elemanlarının gölgelikli oturma elemanları ile değiştirilmesini** talep eden kullanıcı ayrıca oturma elemanlarını **evsiz kişilerin kullanmaması için tek kişilik ya da yuvarlak tasarımların tercih edilmesi** gerektiğini aktarmıştır.

Görüşme No: 5
Demografik Bilgiler

Görüşme Notları

Cinsiyet:
Kadın

Yaş:
68

Katılımcı Profili:
Mahalle Sakini

- Şevket Özçelik Sokak'ta yaşayan kadın kullanıcı, baston kullanırken zemin döşemesinde belirli noktalarda çökmeler olmasından dolayı zorlandığını dile getirmiştir.
- **Yaya yolunda işgallerin** bulunduğunu dile getirmiştir.
- Alanda **çocuk oyun alanı, bisiklet park yerleri, yönlendirici levhalar, kamusal tuvaletler gibi kentsel mobilyaların** eksik olduğunu ifade etmiştir.
- Yağışlı havalarda **su birikintilerinin** olduğunu aktaran kullanıcı **yağmur ızgaralarının ve geçirimli yüzeylerin eksikliğini** vurgulamıştır.
- Ayrıca sıcak günlerde **gölgelik alan eksikliğini** yoğun olarak hissettiğini dile getiren kullanıcı, **Gazi Ortaokulu'nun önüne üst örtü** eklenmesini talep etmiştir.

Görüşme No: 6
Demografik Bilgiler

Görüşme Notları

Cinsiyet:
Kadın

Yaş:
42

Katılımcı Profili:
Mahalle Sakini

- Mahallede çocuk oyun alanı olmamasından dolayı Şevket Özçelik Sokak'a geldiğini aktaran kullanıcı, alanda **canlılık ve estetik eksikliği** olduğunu vurgulamıştır.
- Çocuklar için alanda oluşturulacak **küçük bir çocuk oyun alanının** alana canlılık katabileceğini ifade etmiştir.
- Alanda yer alan ticaret birimlerinin işgallerinin kaldırılması gerektiğine vurgu yapan kullanıcı, alanın canlılığını artıracak uygulamalar yapılması gerektiğini dile getirmiştir.
- Alanda **çöp kutusu sayısının yeterli olduğunu** fakat kullanıcıların yerlere çöp atmaları nedeniyle alanda **bilinçlendirme çalışmaları** yapılması gerektiğini aktarmıştır.

Görüşme No: 7
Demografik Bilgiler

Görüşme Notları

Cinsiyet:
Kadın

Yaş:
63

**Katılımcı
Profili:**
STK
Temsilcisi

- Şevket Özçelik Sokak'ı transit geçiş amaçlı kullanan kadın kullanıcı, alanda karşılaştığı en temel problemin **gölgeleme elemanlarının eksikliği** olduğunu ifade etmiştir. Özellikle yaz aylarında bu durumun **termal konforu önemli ölçüde azalttığını** vurgulamıştır.
- Alanda **ağaç sayısının yetersizliği serinleme etkisini azaltmakta ve yaya hareketliliğini** sınırlamaktadır.
- Alanı genel olarak **kirli** bulunduğunu aktaran kullanıcı **temizlik ve bakım iyileştirmelerinin** yapılması gerektiğini aktarmıştır.
- Ayrıca, Şevket Özçelik Sokak'ta yaşayan kişiler başta olmak üzere **alan kullanıcılarının sosyalleşebileceği kamusal dinlenme/sosyal alanlara** ihtiyaç duyulduğunu dile getirmiştir.

Görüşme No: 8
Demografik Bilgiler

Görüşme Notları

Cinsiyet:
Kadın

Yaş:
33

**Katılımcı
Profili:**
Mahalle
Sakini

- 33 yaşındaki kadın kullanıcı **bebeğiyle birlikte** genellikle **ikinci saatlerinde** yürüyüş yapmak amacıyla alana geldiğini aktarmıştır.
- Alanda **zemin döşemesinden dolayı bebek arabasıyla zorlandığını** aktarmıştır.
- Alanda **gölgelikli oturma elemanlarının eksikliğini** dile getirmiştir.
- Akşam saatlerinde alanda **zararlı madde kullanan ve evsiz kişilerin** olduğunu aktarmıştır.
- Alanda çöp toplayan küçük çocukların olduğunu dile getiren kullanıcı, çocuklar için sosyalleşebilecekleri alanların eksikliğini vurgulamıştır.

Görüşme No: 9
Demografik Bilgiler

Görüşme Notları

Cinsiyet:
Kadın

Yaş:
66

**Katılımcı
Profili:**
Esnaf

- Alanı çalışmak amaçlı kullanan kadın kullanıcı, alanda **otopark alanlarının yetersizliğine, yeşil alan azlığına, oturma elemanları ve çocuk oyun alanı eksikliğine** vurgu yapmıştır.
- Kullanıcı, alanda yer alan **oturma elemanlarının sayısının yetersiz ve iklimsel koşullara uygun olmadığını** dile getirmiştir.
- Yağışlı günlerde **korunaklı alan eksikliğinden** kaynaklı olarak alan kullanıcılarının zorlandığını aktarmıştır.
- Alan ile ilgili **araç-yaya yoğunluğunu ve güncel hava durumunu gösteren dijital haritanın** olmasını istediğini dile getirmiştir.

Görüşme No: 10
Demografik Bilgiler

Görüşme Notları

Cinsiyet:
Kadın

Yaş:
29

Katılımcı Profili:
Mahalle Sakini

- 29 yaşındaki kadın kullanıcı genellikle alana **evcil hayvanını gezdirmeye** geldiğini aktarmıştır.
- Hayvanlar için alanda **su ve mama istasyonlarının bulunduğunu fakat bakımsız olduğunu dile getirmiştir.**
- Alanı genel olarak **kirli** bulunduğunu aktaran kullanıcı, **temizlik ve bakım iyileştirmelerinin** yapılması gerektiğini aktarmıştır.
- Sabah erken saatlerde veya gece saatlerinde alanda **evsiz kişilerin varlığından dolayı güvensiz** hissettiğini aktarmıştır.

Görüşme No: 11
Demografik Bilgiler

Görüşme Notları

Cinsiyet:
Erkek

Yaş:
47

Katılımcı Profili:
Ziyaretçi

- Ayda birkaç kez çocuğunu doktora götürmek amacıyla sokağa gelen erkek kullanıcı, **öğlen saatlerinde konforlu ve ücretsiz bir şekilde oturabileceği alanların eksikliği**ni dile getirmiştir.
- Kullanıcı, alanda **gölgelikli oturma elemanlarının ve kamusal tuvaletlerin eksik olduğunu** dile getirmiştir.
- Alana **bilgilendirici bir kiosk** eklenmesinin alanı bilmeyenler için yönlendirici olabileceğini aktarmıştır.
- Kullanıcı, **hayvan su ve mama kaplarına insanların yemek artıklarını dökmesinden dolayı bunların oldukça bakımsız olduğunu** dile getirmiştir.

Görüşme No: 12
Demografik Bilgiler

Görüşme Notları

Cinsiyet:
Erkek

Yaş:
24

Katılımcı Profili:
Ziyaretçi

- Alanda geçmişte daha sık etkinliklerin yapıldığını dile getiren erkek kullanıcı, **etkinlik alanlarının artırılması** gerektiğine vurgu yapmıştır.
- Alanda yaya ve araç yolu ayrımını hissedemediğini dile getiren kullanıcı, **bilgilendirici levhaların artırılması** gerektiğini dile getirmiştir.
- Alanda **dijital sistemler kullanılarak** kullanıcıların alan ile ilgili deneyimlerini ve taleplerini aktaran bir sistemin oluşturulmasını talep etmiştir.

Görüşme No: 13
Demografik Bilgiler

Görüşme Notları

Cinsiyet:
Erkek

Yaş:
37

Katılımcı Profili:
Ziyaretçi/
Akademisyen

- Kullanıcı özellikle akşam saatlerinde alanda evsiz kişiler ve zararlı madde kullanan kişiler nedeniyle **güvenlik endişesi** yaşadığını dile getirmiştir. **Denetim mekanizmalarının** artırılması gerektiğini vurgulamıştır.
- Alanda **estetik eksikliğinin** olduğunu dile getiren kullanıcı, özellikle **Plevne Bulvarı'na bağlanan alanda** yer alan parkletlerin ve çiçekçinin olduğu bölgenin yeniden tasarlanması gerektiğini dile getirmiştir.
- Alanda yer alan dut ağaçlarının sokağın kirlenmesine neden olmasından dolayı alandaki **bitki dokusunun bakım ihtiyacıyla birlikte gölgelendirme etkisi de dikkate alınarak yeniden düşünülmesi** gerektiğini aktarmıştır.
- Mevcut durumda yeşil alanda yer alan **hayvan su ve mama kaplarının oldukça bakımsız olduğunu** dile getiren kullanıcı **küçük bir köpek parkı** gibi sınırlı bir alan oluşturulması gerektiğini vurgulamıştır.
- Zemin döşemesinin belirli noktalardaki çökmelerden kaynaklı olarak su **birikintilerinin oluştuğunu ve kayma** nedeniyle zorlandığını dile getirmiştir.
- Alanda **termal konforun oldukça düşük** olduğunu dile getiren kullanıcı, yaz aylarında çok zorlandığını aktarmıştır.
- Alanda **masa tenisi gibi sosyalleşme imkânı sunan küçük alanların yapılması** gerektiğini vurgulamıştır.

Görüşme No: 14
Demografik Bilgiler

Görüşme Notları

Cinsiyet:
Kadın

Yaş:
57

Katılımcı Profili:
Mahalle
Sakini

- Şevket Özçelik Sokak'ta yer alan apartmanlardan birinde **apartman görevlisi olarak çalışan kadın kullanıcı**, alanın karşı karşıya olduğu başlıca sorunlar arasında **düzensiz yaya yolları, yeşil alan eksikliği ve sosyalleşme imkânlarının yetersizliğini** belirtmiştir.
- **Yaya yolunda işgallerin olmasının, kontrolsüz motosiklet kullanımı varlığının, sınırlandırılmış bir bisiklet yolunun olmamasının karmaşa yarattığını** ifade etmiştir.
- Kullanıcı, alanda **ağaçların eksik olmasından dolayı yazın öğlen saatlerinde alanı deneyimlerken zorlandığını** dile getirmiştir.
- Kullanıcı, alanda **sadece özel işletmelere ait yeme-içme noktalarının bulunduğunu ve ücretsiz veya uygun fiyatlı sosyalleşebilecekleri alanların eksikliğini** dile getirmiştir.
- Konak bölgesine **otobüs seferlerinin yetersiz** olduğunu dile getiren kullanıcı **sefer sıklıklarının artırılmasını** veya geçmişte olan **dolmuş seferlerinin geri getirilmesini** istemiştir.
- Kullanıcı Kıbrıs Şehitleri Caddesi tarafından alana girişte yer alan heykelin, alanın ruhuna uygun olmadığını dile getirmiştir.

Görüşme No: 15
Demografik Bilgiler

Görüşme Notları

Cinsiyet:
Erkek

Yaş:
39

Katılımcı Profili:
Ziyaretçi

- 39 yaşındaki erkek kullanıcı, Şevket Özçelik Sokak'taki en önemli problemin **araç ve yaya yolu arasında belirgin bir ayrımın bulunmamasından kaynaklı** olduğunu ifade etmiştir.
- Kullanıcı, özellikle dükkanların taşıt yolu tarafında konumlanması nedeniyle yayaların araç trafiğinin olduğu kısmı kullandığını, yaya yolu kısmında ise hızlı ve kontrolsüz motosiklet kullanımının **yayalar açısından risk** oluşturduğunu vurgulamıştır.
- Kullanıcı, **yaya ve taşıt yollarının fiziksel olarak net biçimde ayrılması, motosiklet geçişlerinin ise denetim altına alınması** gerektiğini aktarmıştır.
- Ayrıca alana gelirken **trafik yoğunluğu nedeniyle gecikmeler yaşadığını** ve **otopark sorununun bulunduğunu** dile getirmiştir.
- Özellikle **yaz aylarında termal konforun düşük olduğunu** aktaran kullanıcı, **gölgelikli oturma elemanlarının ve ağaçların artırılması ile sokağın girişine sıcaklığı ve saati gösteren dijital bir pano eklenmesi** gerekliliğine vurgu yapmıştır.

Görüşme No: 16
Demografik Bilgiler

Görüşme Notları

Cinsiyet:
Kadın

Yaş:
47

Katılımcı Profili:
Ziyaretçi

- Çocuğunu okuldan almak için gelen kadın kullanıcı, alanda **yeterli oturma elemanının bulunmadığını** ve **bisiklet park yerlerinin eksikliğini** dile getirmiştir.
- Okulun çevresinde **bisiklet park yerlerinin** eksikliğinden dolayı öğrenciler bisikletlerini elektrik direklerine bağladıklarını ifade etmiştir.
- Alanda yeterli ağaç olmamasından **kaynaklı gölge alanı eksikliği** bulunmaktadır.
- Alanda **estetik eksikliği** bulunduğunu dile getiren kullanıcı, alana **su ögesi ve sanat öğelerinin eklenmesi** gerektiğini aktarmıştır.
- Alanda aşırı sıcak hava dalgalarında **ısıyla başa çıkmayı kolaylaştıracak yönlendirici ve bilgilendirici unsurların eksikliğine** dikkat çekmiştir.
- Sıcak hava koşullarında **dijital ekranlar aracılığıyla kullanıcılarla en serin güzergâhlar, sıcaklık bilgisi gibi bilgilerin paylaşılmasının hem farkındalık oluşturma hem de kullanıcı konforunu artırma** açısından önemli olacağını ifade etmiştir.

Görüşme No: 17
Demografik Bilgiler

Görüşme Notları

Cinsiyet:
Kadın

Yaş:
43

Katılımcı Profili:
Mahalle Sakini

- Yürüyüş yapmak amacıyla Şevket Özçelik Sokak'ı kullanan kadın kullanıcı, bisiklet ve motosiklet kullanan kişilerin yaya yolunu kullanması nedeniyle yürürken **güvensiz** hissettiğini aktarmıştır.
- Kullanıcı ayrıca yaz aylarında **gölge alanı eksikliği** nedeniyle oturma alanlarının kullanılamaz hâle geldiğini ifade etmiştir.
- Alanda **estetik eksikliğin** olduğunu ifade eden kullanıcı; **işgaller, tabelalar, gölgelikli alanlar, yeşil alan düzenlemeleri** gibi eksikliklerin kamusal yaşam kalitesini olumsuz etkilediğini ifade etmiştir.
- Alanı genel olarak **güvenli bulan kullanıcı, evsiz kişilerin varlığı nedeniyle geç saatlerde alanı kullanamadığını** dile getirmiştir.

Görüşme No: 18
Demografik Bilgiler

Görüşme Notları

Cinsiyet:
Erkek

Yaş:
36

Katılımcı Profili:
Esnaf

- Şevket Özçelik Sokak'ta esnaf olan erkek kullanıcı, alanda özellikle yaz aylarında mahallede yaşayan kişilerin yazlığa gitmesi sonucunda **kullanıcı profiline** **değiştiğini** dile getirmiştir.
- Özellikle hafta sonları **zararlı madde kullanan kişilerin varlığının** artması nedeniyle alanda **güvensizlik** probleminin yaşandığını dile getirmiştir.
- Alanı; yaş alan bireyler, çocuklar, özel gereksinimli bireyler gibi kırılgan grupların sıklıkla kullanmasından dolayı **motosiklet kullanımını engelleyecek uygulamaların yapılması** gerektiğini aktarmıştır.

Görüşme No: 19
Demografik Bilgiler

Görüşme Notları

Cinsiyet:
Erkek

Yaş:
38

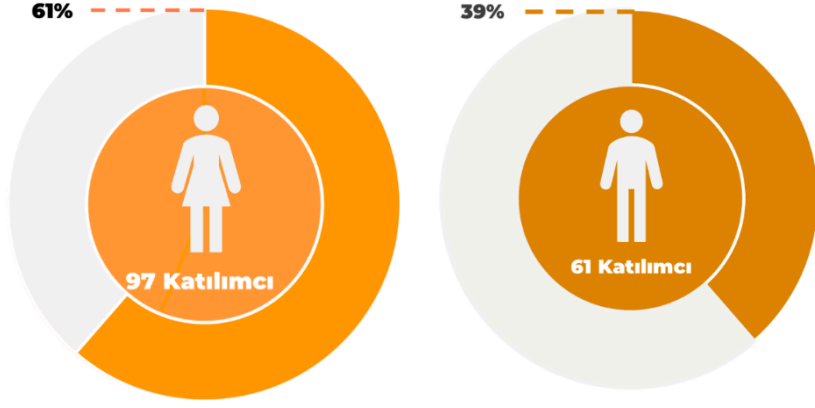
Katılımcı Profili:
Mahalle Sakini

- 38 yaşındaki erkek kullanıcı **aşırı hava olaylarında alanı konforlu bir şekilde deneyimleyemediğini** dile getirmiştir.
- Çok yağışlı günlerde **altyapı eksikliğinden** dolayı su birikintilerinin oluştuğunu, çok sıcak günlerde ise **gölge alanı eksikliği** bulunduğunu dile getirmiştir.
- Oturma birimlerinin olduğu **orta aks üzerinde gölgelendirme elemanlarının eklenmesi, ağaçların sayısının artırılması ve beton/asfalt yüzey oranının azaltılması** gerektiğini vurgulamıştır.
- Alanda sık sık etkinliklerin yapıldığını dile getiren kullanıcı **düzenli bir etkinlik alanının oluşturulmasını** talep etmiştir.
- Ayrıca alanda bisiklet kullanan çocuğunun zorlandığını dile getiren kullanıcı, parke **kilit taşlarda takılmalar** olduğunu dile getirmiştir.
- Şevket Özçelik Sokak ve çevresinde **otopark sorunu** bulunduğunu dile getiren kullanıcı ayrıca **Konak bölgesine erişimde zorluk yaşadığını**, otobüs seferlerinin yetersiz olmasından dolayı geçmişte yer alan dolmuş seferlerinin tekrardan aktifleştirilmesini talep etmiştir.

2.2. Anket Çalışması Sonuçları

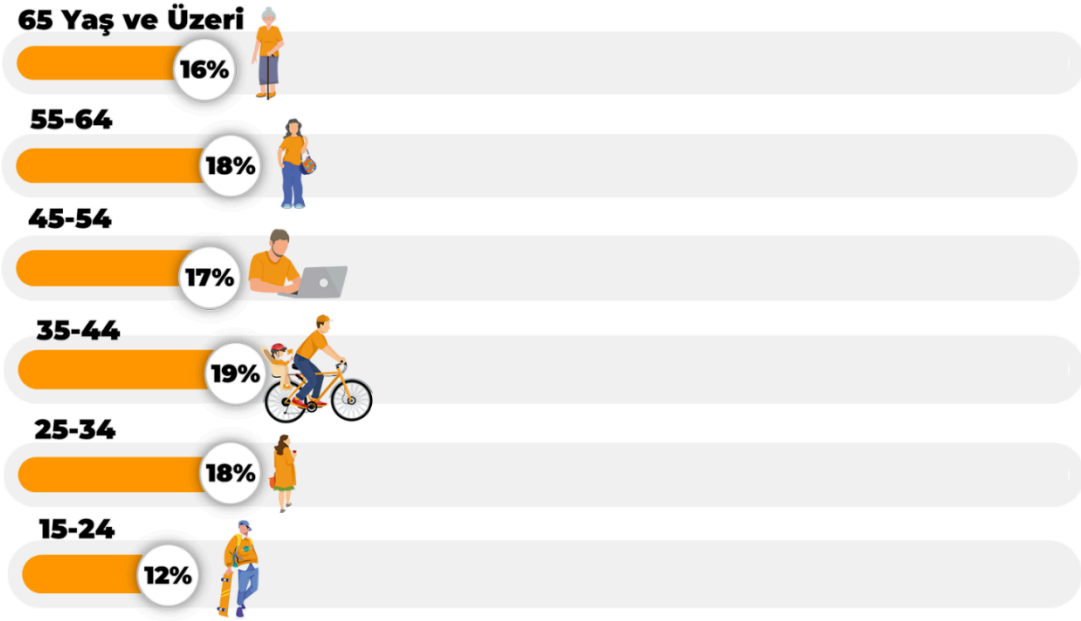
Saha çalışmasının ikinci aşaması olan anket çalışması için **Gehl Web and Partners** tarafından yayımlanan ve daha önce 1.000 kamusal alanın ölçeğinde kullanılan **'People& Public Spaces-Usage Patterns Of Public Spaces in Munich'** çalışması referans alınarak anket soruları oluşturulmuştur. Kamusal alanın kalitesini değerlendirmeye yönelik olarak oluşturulan anket, alanı kullanan bireylerin **demografik yapıları, kullanım ve kullanıcı profilleri, ulaşım hareketliliği, kamusal alan deneyimi ve ihtiyaçları, kamusal alanda kapsayıcılık ve konforu, kamusal alan güvenliği ve dijital ikiz olmak üzere 7 ana başlıkta** incelenmiştir. Bu kapsamda toplam **36 soru içeren anket**, kullanıcı deneyimlerini ve kamusal alanın iyileştirilmesine yönelik önerileri çok boyutlu biçimde derinlemesine analiz etmeye odaklanmaktadır.

Anket çalışmasının örnekleme belirlenirken, alanın ziyaretçi profili de göz önüne alınarak serbest örneklem yöntemi kullanılmıştır. Anket çalışması, **hem yüz yüze saha anketi** hem de **çevrim içi (dijital) anket** uygulamaları olmak üzere toplam 158 kişi ile tamamlanmıştır.

Grafik 1: Katılımcıların Cinsiyet Dağılımı

Grafik 1; ankete katılan kişilerin cinsiyet dağılımını göstermektedir. Anket çalışmasına katılan **158 alan kullanıcısının 97'si kadın, 61'i erkektir**. Katılımcıların **%61'inin kadın, %39'unun erkek** kullanıcılar olması kadın kullanıcıların alanı daha aktif kullandığına işaret etmektedir.

Grafik 2: Katılımcıların Yaş Dağılımı

Grafik 2; anket çalışmasına katılım gösteren kullanıcıların yaş gruplarına göre yaş dağılımını göstermektedir. Ankete katılanlardan **15-24 yaş** aralığında **19 kişi**, **25-34 yaş** aralığında **28 kişi**, **35-44 yaş** aralığında **31 kişi**, **45-54 yaş** aralığında **27 kişi**, **55-64 yaş** aralığında **28 kişi** ve **65 yaş ve üzeri** yaşta **25 kişi** olduğu görülmektedir. **En yüksek katılım oranı, %19 oran ile 35-44 yaş** aralığında iken bu yaş grubunu **%18 ile 55-64 yaş aralığı** takip etmektedir. Farklı yaş gruplarının oranları birbirine yakın olup katılımcı profilleri homojen bir dağılım göstermektedir.

Okuma Yazma Bilmeyen

1%

İlkokul

2%

Ortaokul

3%

Lise

19%

Ön Lisans veya Lisans

52%

Yüksek Lisans

15%

Doktora

8%

Grafik 3: Katılımcıların Eğitim Durumları

Grafik 3; katılımcıların eğitim durumunu göstermektedir. Grafiğin dağılımına göre; **2 katılımcı okuma yazma bilmeyen (%1)** iken, **4 katılımcı ilkokul mezunu (%2)**, **4 katılımcı ortaokul mezunu (%3)**, **30 katılımcı lise mezunu (%19)**, **82 katılımcı ön lisans ve/veya lisans mezunu (%52)**, **24 katılımcı yüksek lisans (%15)**, **12 katılımcı ise doktora (%8) mezunudur.**

Özel Sektör

1%

Teknik Meslek Grupları

3%

Nitelik Gerektirmeyen Meslek Grupları

5%

Ev Hanımı

6%

Öğrenci

7%

Esnaf

8%

Kamu Sektörü

10%

Emekli

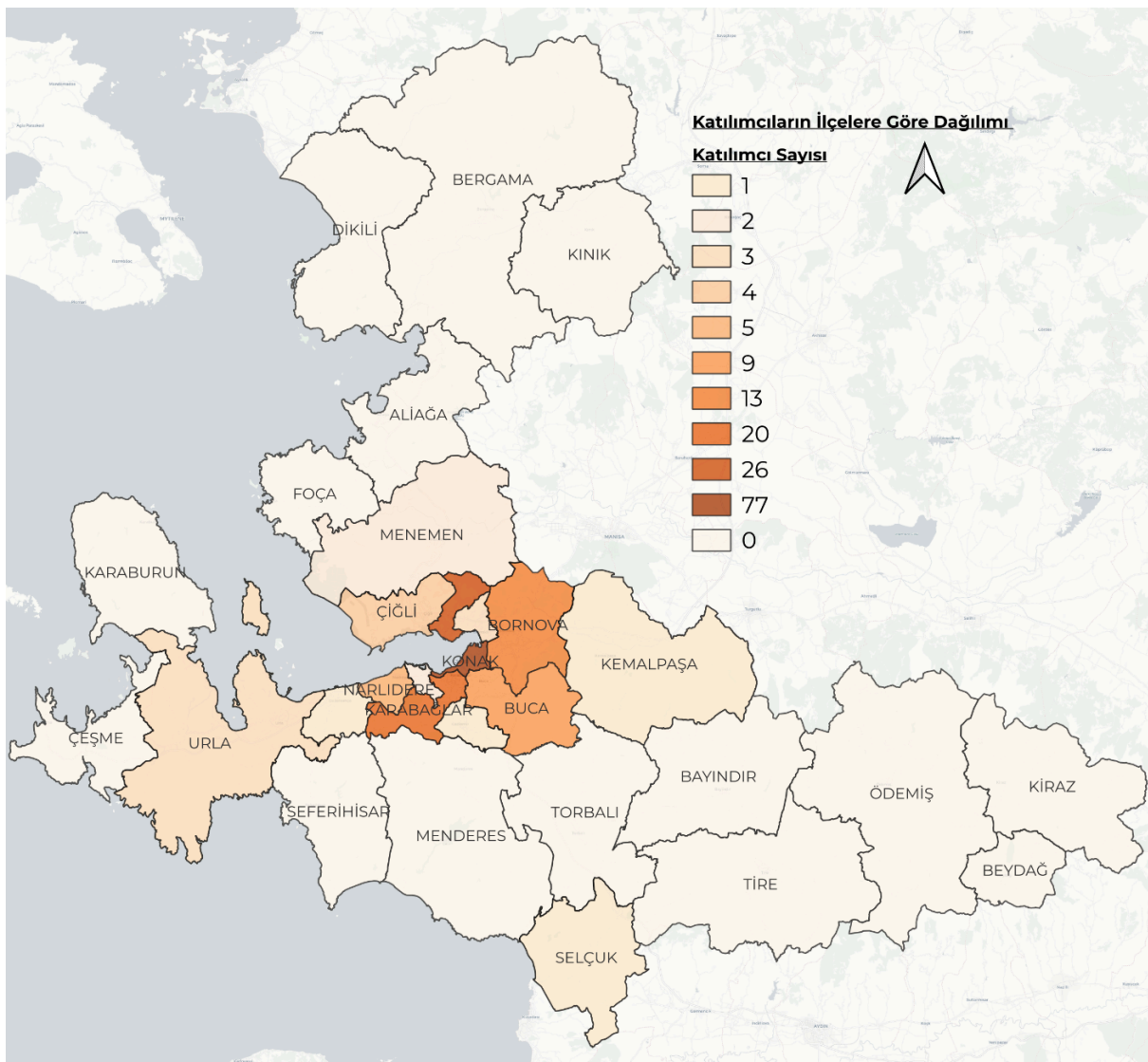
18%

Meslek Profesyonelleri

42%

Grafik 4: Katılımcıların Meslek Dağılımları

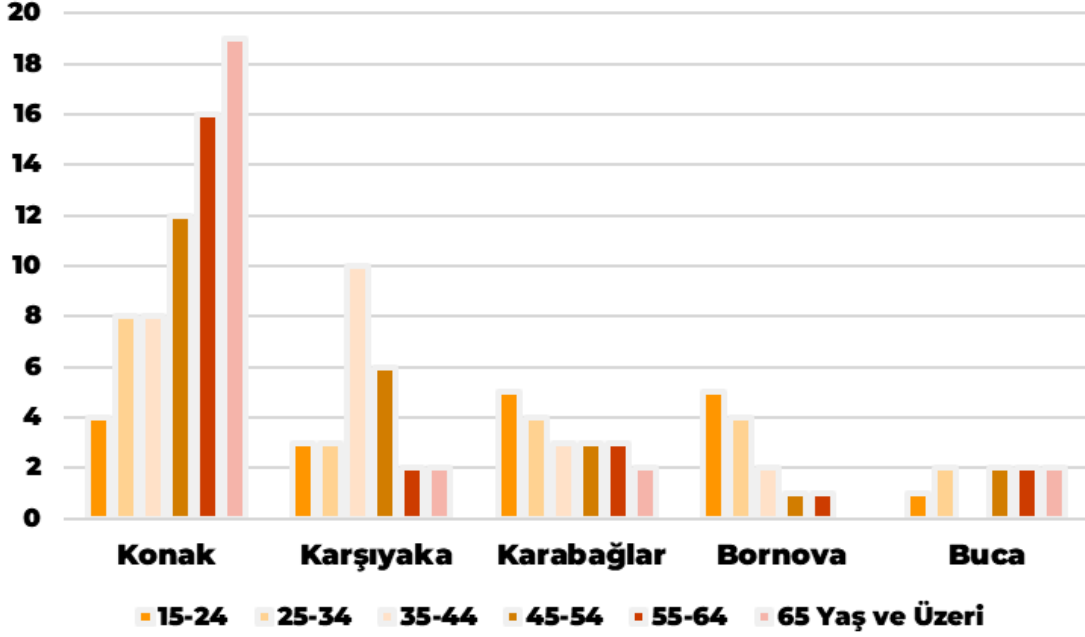
Grafik 4; katılımcıların meslek durumunu göstermektedir. **67 katılımcının meslek profesyoneli (%42), 29 katılımcının emekli (%18), 16 katılımcının kamu çalışanı (%10), 12 katılımcının esnaf (%8), 11 katılımcının öğrenci (%7), 9 katılımcının ev hanımı (%6), 7 katılımcının nitelik gerektirmeyen meslek gruplarından (%5), 5 katılımcının teknik meslek gruplarından (%3), 2 katılımcının özel sektör çalışanı (%1)** olduğu görülmektedir. Meslek profesyonelleri içerisinde dâhil edilen meslek grupları arasında mimar, şehir plancısı, grafik tasarımcı, mühendis, iktisatçı, pilot, veteriner gibi meslekler yer almaktadır. Teknik meslek grupları içerisinde dâhil edilen meslek grupları arasında gemi-motor teknikeri, haberleşme teknikeri, elektrik teknikeri gibi meslekler, nitelik gerektirmeyen meslek gruplarında ise seyyar satıcılar gibi meslekler yer almaktadır.

Şekil 18: Katılımcıların İkamet Ettiği İlçelere Göre Dağılımı Haritası

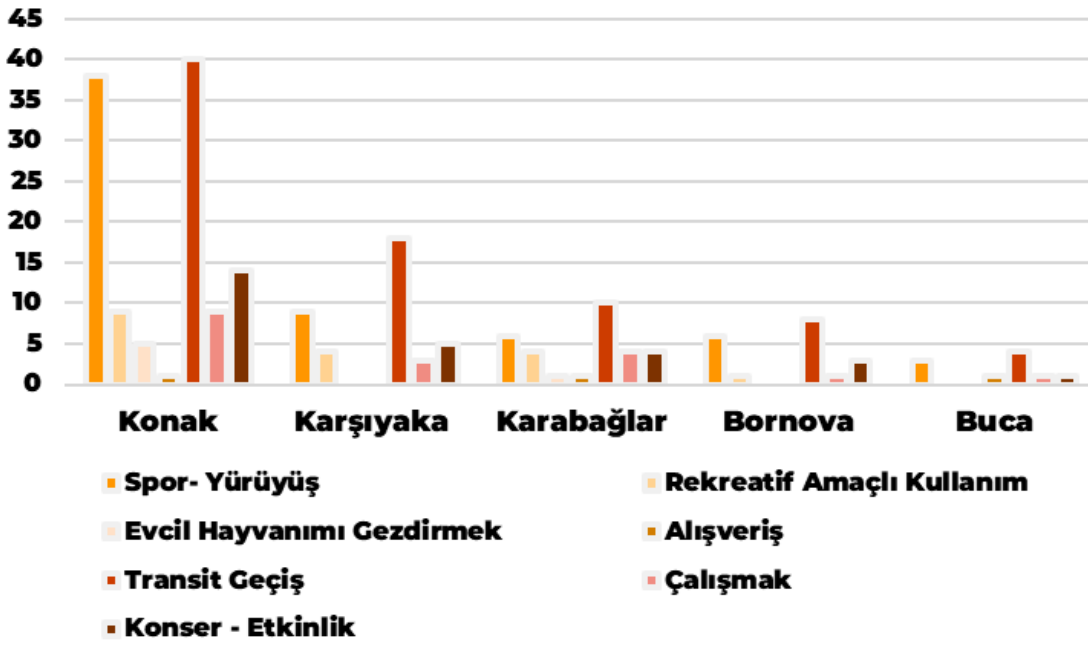
Şekil 18; ankete katılan katılımcıların ilçelere göre dağılımını göstermektedir. Ankete katılan 158 katılımcının ikamet ettiği ilçelere göre dağılımı incelendiğinde 15 farklı ilçeden katılım olduğu gözlemlenmektedir.

En yüksek katılım oranı 77 katılımcı ile Konak'tan (%28) iken, 26 katılımcının Karşıyaka (%22), 20 katılımcının Karabağlar (%12), 13 katılımcının Bornova (%11) ilçelerinden olduğu gözlemlenmektedir. En az katılım gösteren ilçelerin ise 1'er katılımcı ile Gazimir, Güzelbahçe, Kemalpaşa ve Selçuk olduğu gözlemlenmiştir. En yüksek katılım Konak ve yakın çevresindeki ilçelerden olsa da Menemen, Kemalpaşa gibi uzak ilçelerden ve farklı ilçelerden katılımın olması alanın çekiciliğinin yüksek olduğunu göstermektedir.

Grafik 5: En Sık Ziyaretçilerin Geldiği İlçelerin Yaşa Göre Dağılım

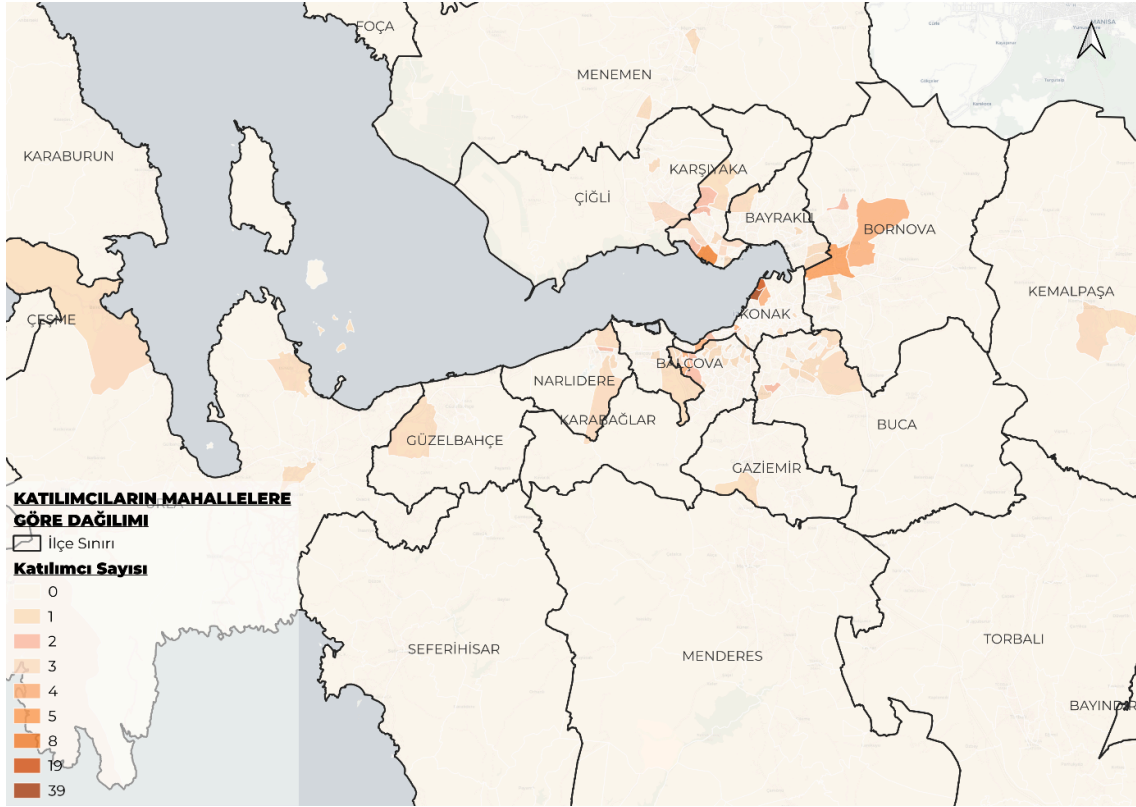
Grafik 5; Şevket Özçelik Sokak'ı en sık ziyaret eden beş ilçeden gelen kullanıcıların yaş gruplarına göre dağılımını göstermektedir. **Konak ilçesinden gelen kullanıcılar ağırlıklı olarak 65 yaş ve üzeri iken Karşıyaka ilçesi'nden gelen kullanıcıların 35-44 yaş aralığında yoğunlaştığı** gözlemlenmiştir. **Bornova ve Karabağlar ilçelerinden gelen kullanıcılar ise 15-24 yaş grubunda yer alan genç kullanıcılardan oluşmaktadır.**

Grafik 6: En Sık Ziyaretçilerin Geldiği İlçelerin Kullanım Amacı Dağılımı

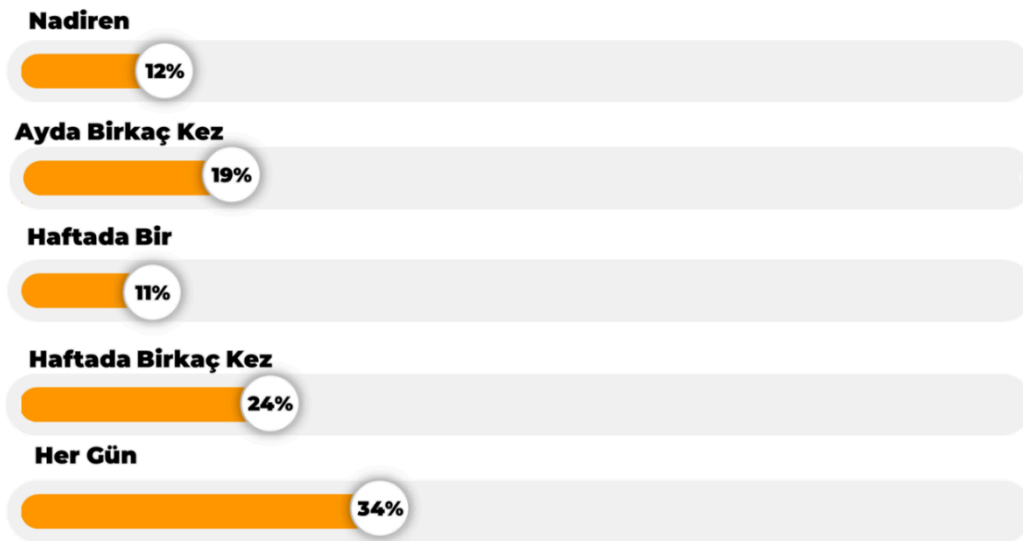
Grafik 6; Şevket Özçelik Sokak'ı en sık ziyaret eden beş ilçeden gelen kullanıcıların ziyaret amacına göre dağılımını göstermektedir. **Konak ilçesinden gelen kullanıcıların %34'ü sokağı transit geçiş ve %33'ü spor-yürüyüş amacıyla kullanmaktadır.** Alanı, **Karşıyaka ilçesinden gelen kullanıcıların %46'sı, Karabağlar ilçesinden gelen kullanıcıların %34'ü, Bornova ilçesinden gelen kullanıcıların %42'si ve Buca ilçesinden gelen kullanıcıların %40'ı transit geçiş amacı ile kullanmaktadır.**

Karşıyaka ilçesinden genellikle 35-44 yaş aralığındaki katılımcıların transit geçiş amacı ile kullanması, çalışma amaçlı bir geçiş güzergâhı olarak kullandıklarına işaret etmektedir. Bornova ve Karabağlar ilçelerinden ise 15-24 yaş grubunun yoğunlaşması, genç kullanıcıların alanı sosyalleşmek için transit geçiş amacı ile kullandığına işaret etmektedir.

Şekil 19: Katılımcıların İkamet Ettiği Mahallere Göre Dağılımı Haritası

Şekil 19, ankete katılan katılımcıların mahallelere göre dağılımını göstermektedir. Ankete katılan 158 katılımcının ikamet ettiği mahallelere göre dağılımı incelendiğinde; **en yüksek katılımın Konak ilçesinden 39 katılımcı ile Kültür Mahallesi ve 19 katılımcı ile Alsancak Mahalleleri, Karşıyaka ilçesinden 8 katılımcı ile Bostanlı Mahallesi'nden** olduğu gözlemlenmiştir.

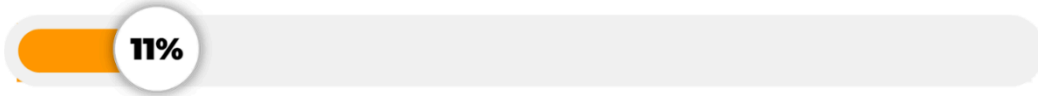
Grafik 7: Katılımcıların Şevket Özçelik Sokak'ı Kullanım Sıklığına Göre Dağılımları

Grafik 7; katılımcıların alanı kullanım sıklığına göre dağılımlarını göstermektedir. 158 katılımcının **54'ü Şevket Özçelik Sokak'ı her gün (%34)** kullanırken, **37'si haftada birkaç kez (%24)**, **18'i haftada bir gün (%11)**, **30'u ayda birkaç kez (%19)**, **19'u nadiren (%12)** kullanmaktadır.

Hem Hafta İçi Hem Hafta Sonu

Sadece Hafta Sonu

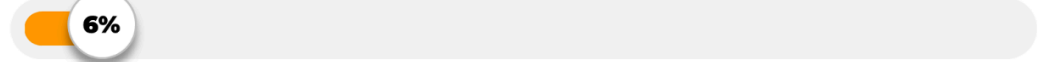
Sadece Hafta İçi

Grafik 8: Katılımcıların Şevket Özçelik Sokak'ı Ziyaret Ettiği Günlere Göre Dağılımları

Grafik 8; katılımcıların alanı ziyaret ettikleri günlere göre dağılımlarını göstermektedir. 158 katılımcının **102'si Şevket Özçelik Sokak'ı hem hafta içi hem hafta sonu (%65)** ziyaret ederken, **38 katılımcı sadece hafta içi (%24)** ve **18 katılımcı sadece hafta sonu (%11)** ziyaret etmektedir.

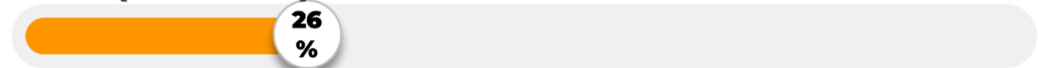
Gece (22:00 sonrası)

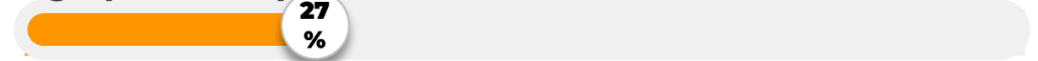
Akşam (18:00 - 22:00)

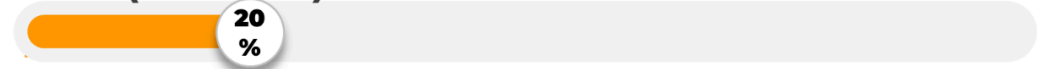
İkindi (15:00 - 18:00)

Öğle (11:00 - 15:00)

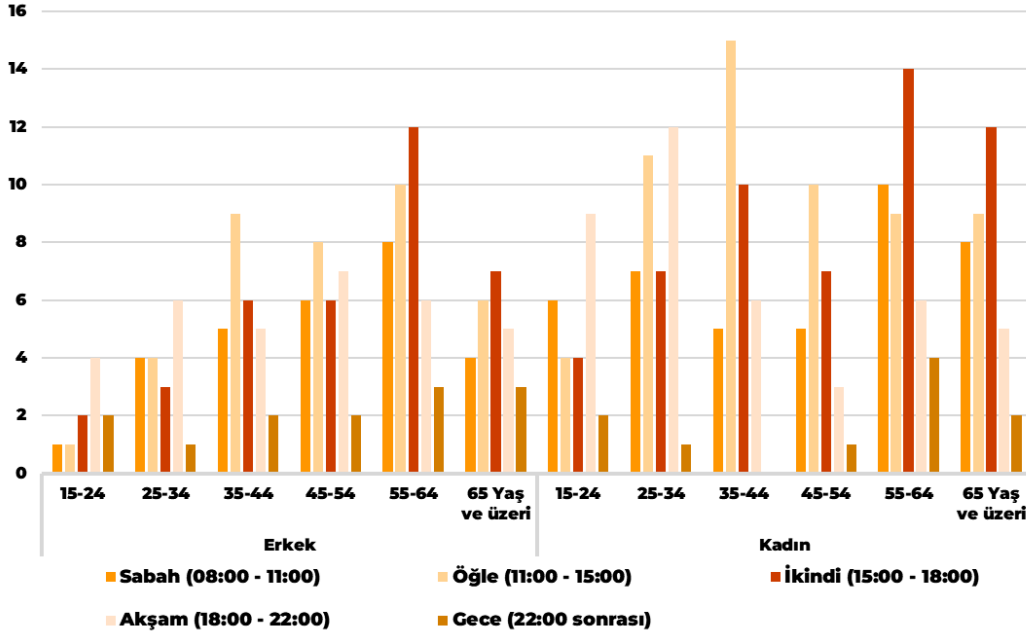
Sabah (08:00 - 11:00)

Grafik 9: Katılımcıların Şevket Özçelik Sokak'ı Ziyaret Ettiği Saat Dağılımı*

*Çoktan seçmeli olarak yöneltilen bu soruya katılımcılar birden fazla yanıt vermiş olup, 158 katılımcı toplamda 352 yanıt vermiştir.

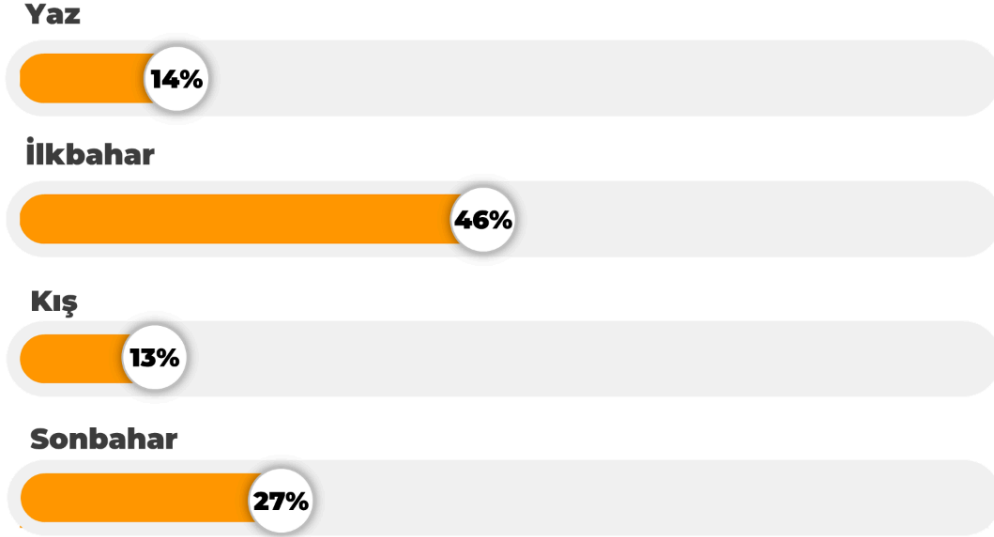
Grafik 9; katılımcıların Şevket Özçelik Sokak'ı ziyaret ettikleri saat dilimlerinin dağılımlarını göstermektedir. **158 katılımcı** tarafından yapılan **toplam 352 saat dilimi tercihi** incelendiğinde, bu tercihlerin **69'u sabah (%20)**, **96'sının öğle (%27)**, **90'ının ikindi (%26)**, **74'ünün akşam (%21)** ve **23'ünün gece (%6)** saatlerine yönelik olduğu gözlemlenmektedir.

Grafik 10: Katılımcıların Şevket Özçelik Sokak'ı Ziyaret Ettiği Saat Dağılımının Yaşa Göre Dağılımı

Grafik 10; katılımcıların Şevket Özçelik Sokak'ı ziyaret ettikleri saat dilimlerinin yaşa ve cinsiyete göre dağılımlarını göstermektedir. **15-24 ve 25-34 yaş aralığındaki kadın ve erkek kullanıcılar alanı genellikle akşam saatlerinde kullanmayı tercih etmektedir.** **35-44 ve 45-54 yaş aralığındaki kadın ve erkek kullanıcıların genellikle öğle saatlerinde kullanmayı tercih ettikleri** gözlemlenmektedir. **55 yaş ve üzeri erkek ve kadın kullanıcıların ise ikindi saatlerinde kullanmayı tercih ettikleri** gözlemlenmektedir.

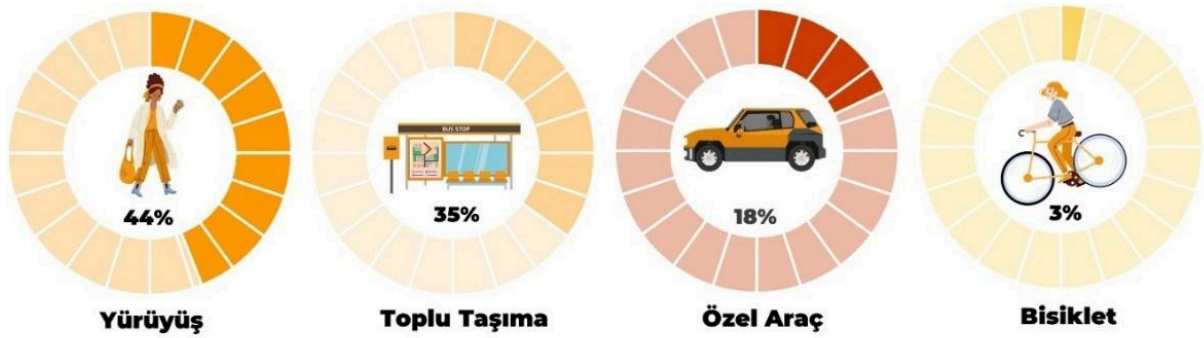
Genç kullanıcıların genellikle alanı akşam saatlerinde kullanmayı tercih etmesi, sosyalleşmek amacıyla kalabalık saatleri tercih ettiklerini, 35-54 yaş aralığındaki aktif çalışma hayatındaki kullanıcıların öğle saatlerinde transit geçiş veya kısa süreli dinlenme amaçlı kullandıklarına, yaş alan bireylerin ise ikindi saatlerinde serin ve güvenli bir saatte alanda vakit geçirmek istediklerine işaret etmektedir.

Grafik 11: Katılımcıların Alanda Vakit Geçirmekten Hoşlandığı Mevsimlere Göre Dağılımları *

Grafik 11; katılımcıların Şevket Özçelik Sokak'ta vakit geçirmekten hoşlandıkları mevsimin dağılımını göstermektedir. **129 katılımcı alanda ilkbahar (%46)** mevsiminde vakit geçirmekten hoşlandığını belirtirken, **40 katılımcı yaz (%14)**, **76 katılımcı sonbahar (%27)**, **38 katılımcı ise kış (%13)** mevsiminde vakit geçirmekten hoşlandığını belirtmiştir.

Yaz ve kış dönemlerinin katılımcılar tarafından daha az tercih edilmesine karşın, ilkbahar mevsiminin en fazla tercih edilen mevsim olması alan kullanımının iklimsel faktörlerle doğrudan ilişkili olduğunu göstermektedir. Aşırı hava koşullarının, alanın kullanım potansiyelini önemli ölçüde azalttığına işaret etmektedir.

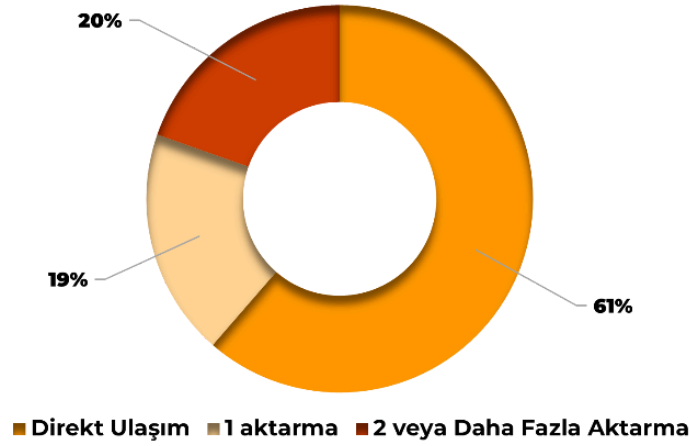

Grafik 12: Katılımcıların Şevket Özçelik Sokak'a Ulaşırken Kullandığı Araçlara Göre Dağılımı *

Grafik 12; katılımcıların Şevket Özçelik Sokak'a erişim için kullandıkları araçların dağılımını göstermektedir. **33 katılımcı alana özel araç (%57)**, **65 katılımcı toplu taşıma (%26)**, **81 katılımcı yürüyüş (%11)** ve **5 katılımcı bisiklet (%6)** ile geldiğini aktarmıştır.

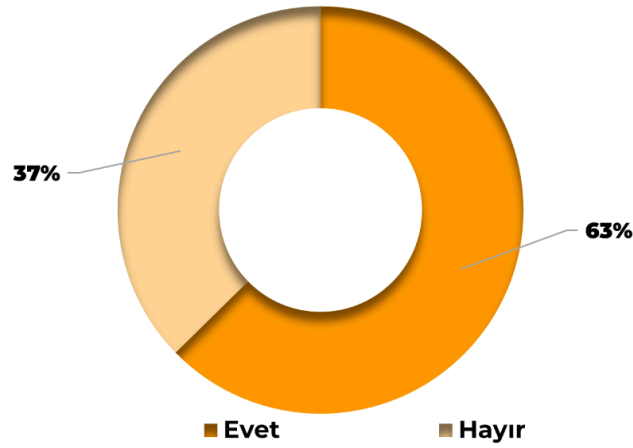
*Çoktan seçmeli olarak yöneltilen bu soruya katılımcılar birden fazla yanıt vermiş olup, 158 katılımcı toplamda 283 yanıt vermiştir.

*Çoktan seçmeli olarak yöneltilen bu soruya katılımcılar birden fazla yanıt vermiş olup, 158 katılımcı toplamda 184 yanıt vermiştir.

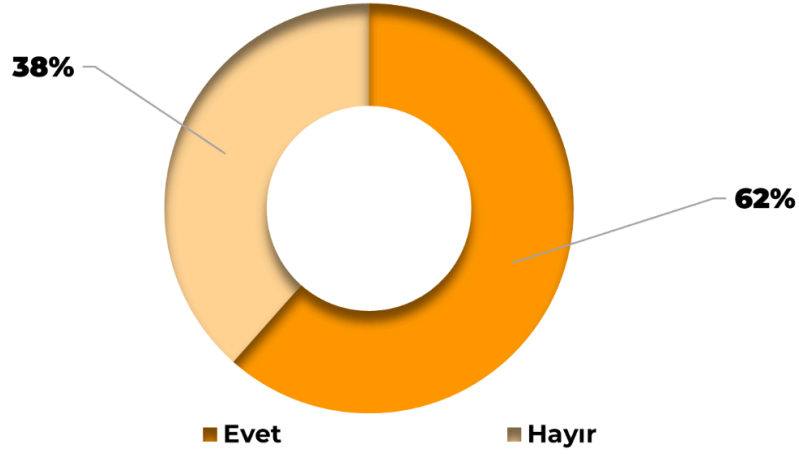
Grafik 13: Katılımcıların Şevket Özçelik Sokak'a Erişimde Aktarma Sayısı Dağılımı

Grafik 13; katılımcıların Şevket Özçelik Sokak'a erişiminde yaptıkları aktarma sayısı dağılımını göstermektedir. **97 katılımcı direkt ulaşım (%61) ile alana gelirken, 30 katılımcı 1 aktarma (%20) ile, 31 katılımcı ise 2 veya daha fazla aktarma (%19) ile alana gelmektedir.**

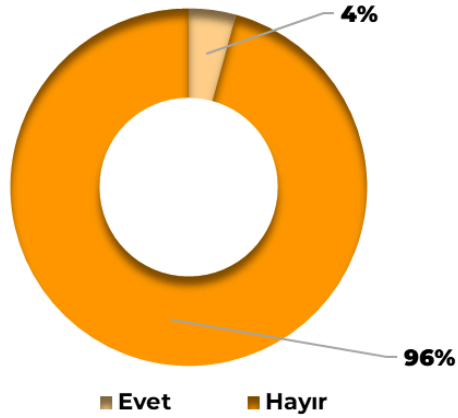
Grafik 14: Katılımcıların Araç Sahipliği Oranına Göre Dağılımı

Grafik 14; katılımcıların araç sahipliğinin oransal dağılımını göstermektedir. 158 katılımcının **99'u araç sahibi (%63)** olduğunu belirtirken, **59'u araç sahibi olmadığını (%37)** belirtmektedir.

Grafik 15: Katılımcıların Aktif Araç Kullanımına Göre Dağılımı*

Grafik 15; katılımcıların aktif araç kullanım oranının dağılımını göstermektedir. Katılımcıların **72'si araçlarını aktif kullanırken (%62), 45'i araçlarını aktif kullanmadıklarını (%38)** belirtmektedir.

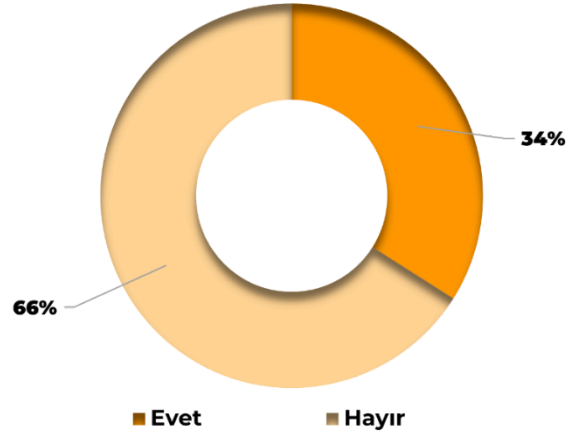

Grafik 16: Katılımcıların Araçlarına Park Yeri Bulabilme Oranlarına Göre Dağılımı*

Grafik 16; katılımcıların park yeri bulabilme durumunun oransal dağılımını göstermektedir. **5 katılımcı araçlarına park yeri bulabildiklerini (%4), 112 katılımcı (%96) ise araçlarına park yeri bulamadıklarını** ifade etmiştir. Otopark probleminin kullanıcılar tarafından yüksek oranda dile getirilmesi, alanda görülen en temel erişim problemlerindendir (Grafik 19) ve yüz yüze görüşmelerde de (Katılımcı No: 2-4-9-15-19) sıklıkla dile getirilmiştir.

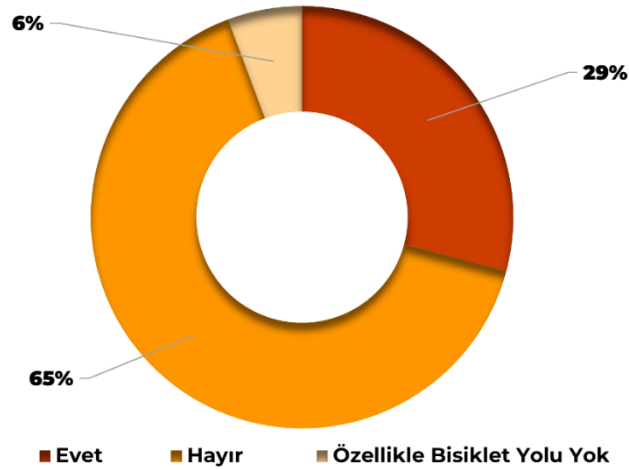
* Çoktan seçmeli olarak yöneltilen bu soruya 117 katılımcı yanıt vermiştir.

* Çoktan seçmeli olarak yöneltilen bu soruya 117 katılımcı yanıt vermiştir.

Grafik 17: Şevket Özçelik Sokak'ta Paylaşımlı Bisiklet veya E-Scooter Kullanmayı Düşünen Kullanıcıların Oranı

Grafik 17; katılımcıların Şevket Özçelik Sokak'ta paylaşımlı bisiklet veya e-scooter kullanmayı düşünen kullanıcıların oransal dağılımını göstermektedir. **53 katılımcı alanda paylaşımlı bisiklet ve e-scooter kullanmayı düşündüğünü (%34), 105 katılımcı paylaşımlı bisiklet ve e-scooter kullanmayı düşünmediğini (%66)** belirtmiştir.

Grafik 18: Şevket Özçelik Sokak'ta Yeterli Yaya ve Bisiklet Yolu Bulunma Oranı

Grafik 18; katılımcıların Şevket Özçelik Sokak'ta yeterli yaya ve bisiklet yolu durumunun oransal dağılımını göstermektedir. **46 katılımcı alanda yeterli yaya ve bisiklet yolu olduğunu (%6) düşünürken, 103 katılımcı yaya ve bisiklet yolunun yeterli olmadığını (%65), 9 katılımcı ise özellikle bisiklet yolu bulunmadığını (%29) dile getirmiştir.**

Erişim Sorunu Yaşamıyorum.

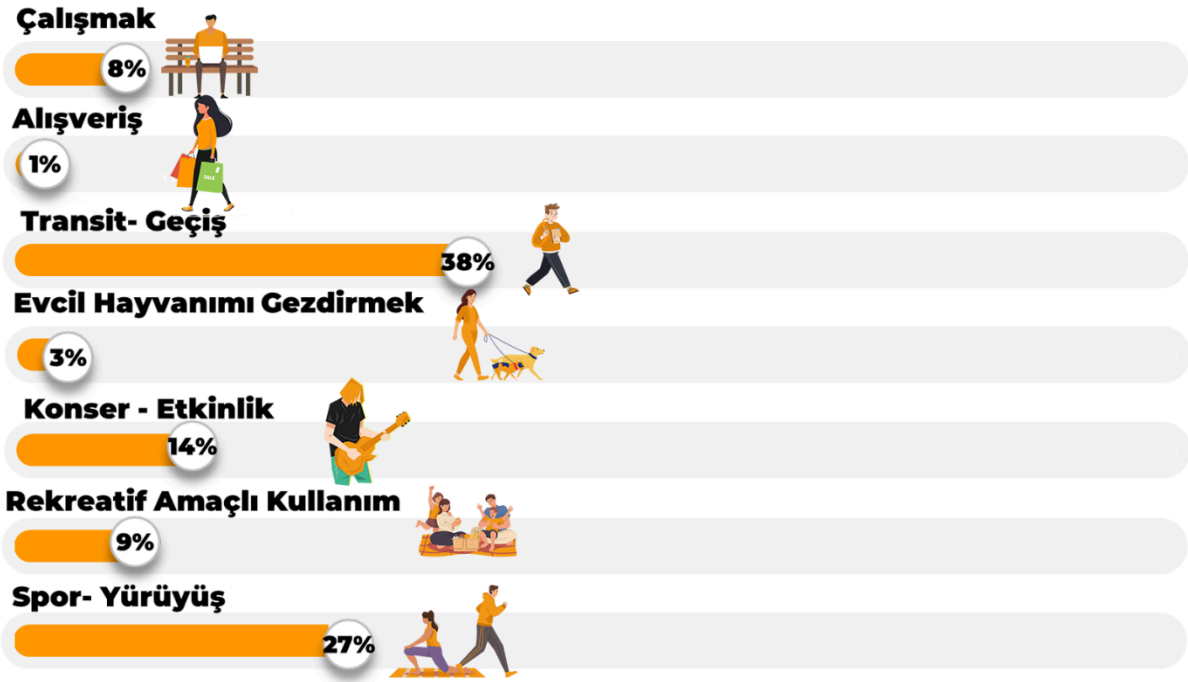

Grafik 19: Katılımcıların Alanda Gözlemledikleri En Temel Erişim Sorunları *

Grafik 19; katılımcıların Şevket Özçelik Sokak'ta gözlemledikleri temel erişim sorunlarının dağılımını göstermektedir.

Alan kullanıcılarının **gözlemlediği en temel üç erişim sorununun**, 113 katılımcı tarafından belirtilen otopark alanlarının yetersizliği/erişimin zor olması, 79 katılımcı tarafından ifade edilen engelli erişimine uygun olmayan altyapı ve 78 katılımcı tarafından dile getirilen trafik yoğunluğu nedeniyle erişimde yaşanan gecikmeler olduğu gözlemlenmektedir.

* Çoktan seçmeli olarak yöneltilen bu soruya katılımcılar birden fazla yanıt vermiş olup, 158 katılımcı toplamda 551 yanıt vermiştir.

Grafik 20: Katılımcıların Şevket Özçelik Sokak'ı Kullanım Amaçlarına Göre Dağılımı*

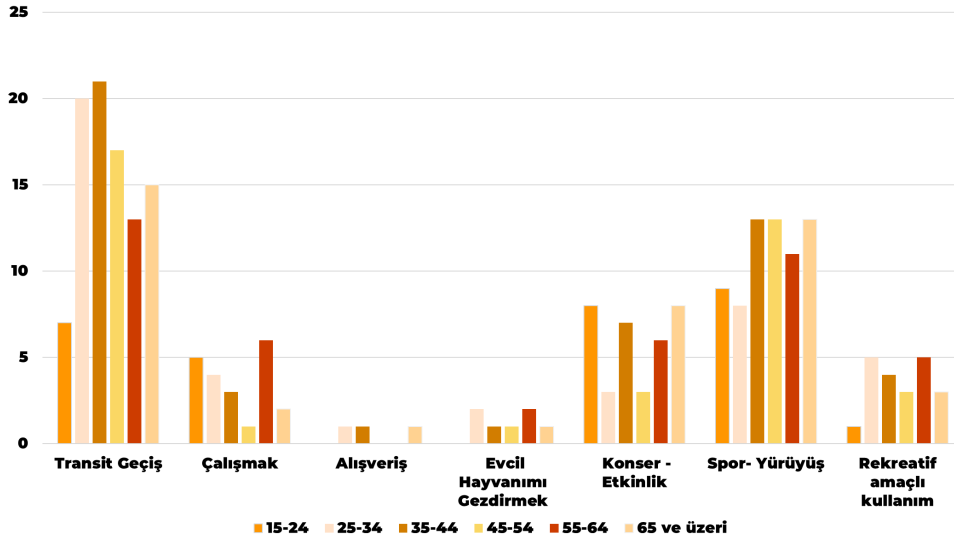
“

Öğle saatlerinde gölgelik alanların yetersiz olması nedeniyle genellikle saat 17.00 gibi temiz hava almak amacıyla bu sokakta yürüyüş yapmayı tercih ediyorum. Baston kullanan biri olarak, taşıt trafiğine kapalı bir alan olması nedeniyle güvenli hissediyorum.

Kültür Mahallesi'nde yaşayan 66 yaşındaki erkek kullanıcı

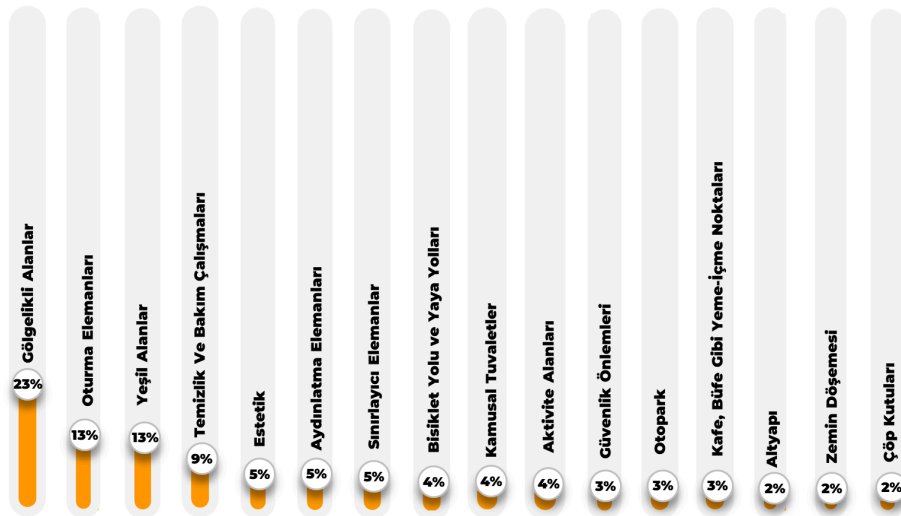
Grafik 20; katılımcıların Şevket Özçelik Sokak'ı kullanım amaçlarına göre dağılımlarını göstermektedir. Ankete katılan alan kullanıcılarından **67 katılımcı spor-yürüyüş (%27)**, **21 katılımcı (%9) rekreatif amaçlı**, **35 katılımcı konser-etkinlik (%5)**, **94 katılımcı transit geçiş (%38)**, **7 katılımcı evcil hayvanını gezdirmek (%3)**, **3 katılımcı alışveriş (%1)**, **21 katılımcı çalışmak** amacıyla alanı kullandıklarını aktarmıştır.

*Çoktan seçmeli olarak yöneltilen bu soruya katılımcılar birden fazla yanıt vermiş olup, 158 katılımcı toplamda 248 yanıt vermiştir.

Grafik 21: Şevket Özçelik Sokak'ı Kullanım Amaçlarının Yaş Gruplarına göre Dağılımı

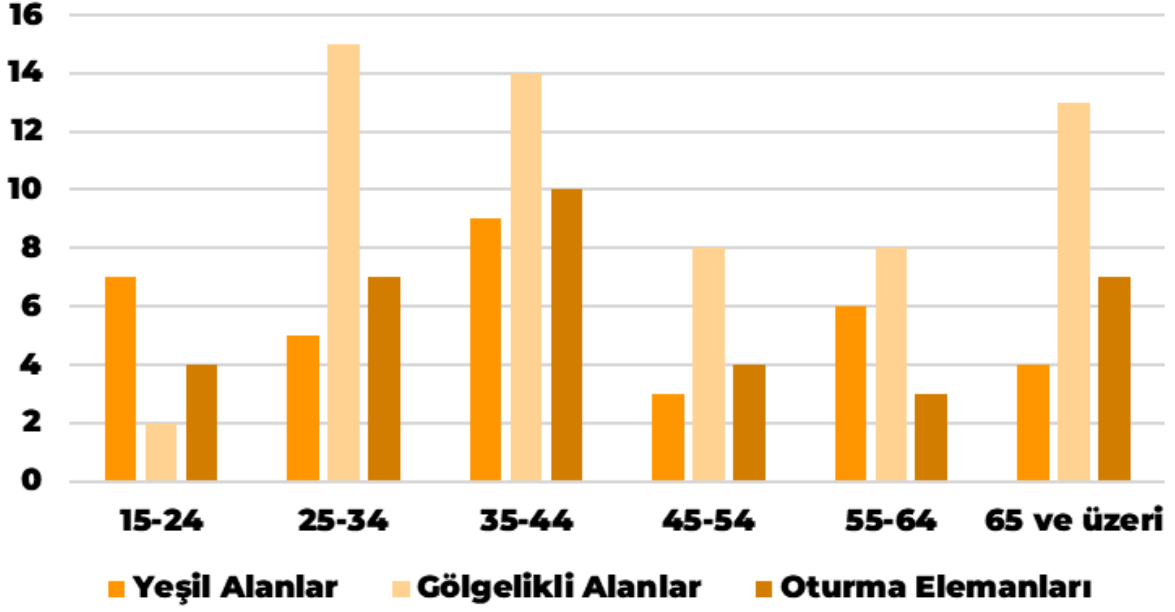
Grafik 21; alan kullanıcılarının kullanım amaçlarının yaş gruplarına göre dağılımlarını göstermektedir. **Spor-yürüyüş amacıyla en fazla 35-54 ve 65 yaş üzeri, rekreatif amaçla en fazla 25-34 ve 55-64, konser-etkinlik amacıyla 15-24 yaş grubundaki, transit geçiş amacıyla 35-44 ve çalışmak amacıyla 55-64 yaş aralığındaki kullanıcılar alana geldiklerini** dile getirmiştir.

Grafik 22: Şevket Özçelik Sokak'ta Gözlemlenen Eksikler*

Grafik 22; alan kullanıcılarının Şevket Özçelik Sokak'ta gözlemledikleri eksikliklerin dağılımlarını göstermektedir. En sık dile getirilen eksiklikler arasında **60 katılımcı tarafından tekrarlanan gölgelikli alanların eksikliği (%23), 35 katılımcı tarafından tekrarlanan oturma elemanlarının eksikliği (%13) ve 34 katılımcı tarafından tekrarlanan yeşil alan azlığı (%13)** yer almaktadır.

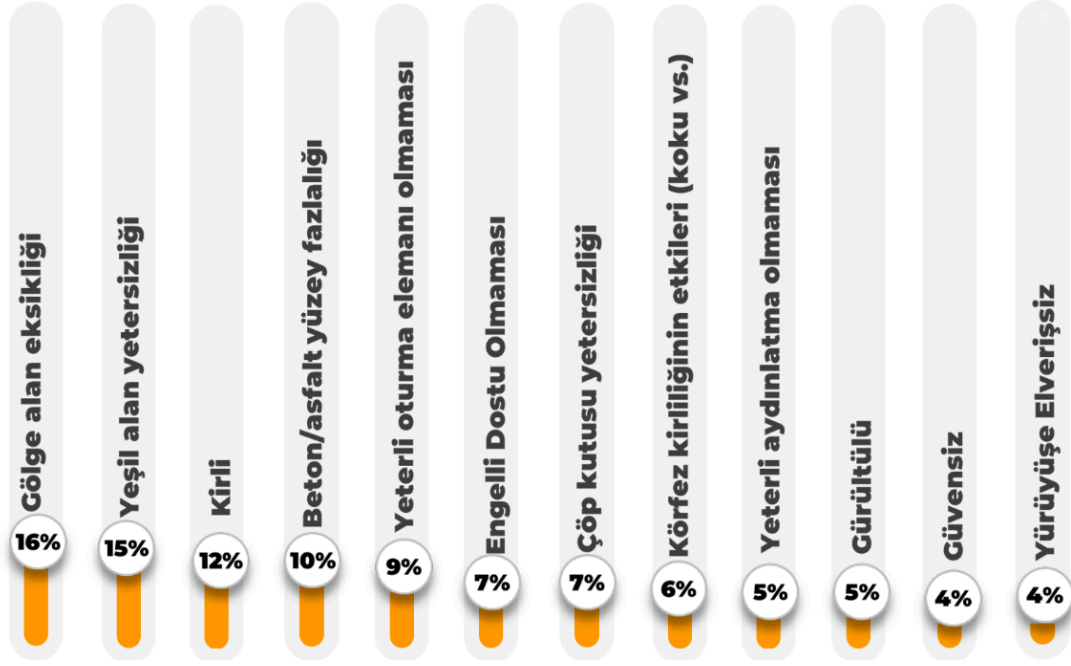
* Açık uçlu olarak yöneltilen bu soruya katılımcılar birden fazla yanıt vermiş olup, 158 katılımcı toplamda 267 yanıt vermiştir.

Grafik 23: En Fazla Tekrarlanan Eksikliklerin Yaşa Göre Dağılımı

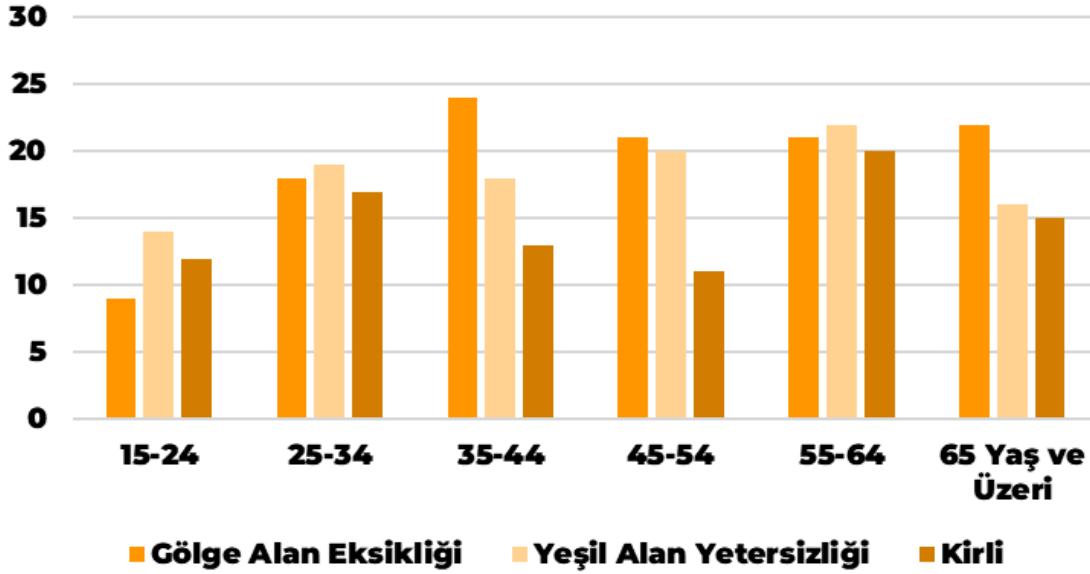
Grafik 23; Şevket Özçelik Sokak'ta gözlemlenen 3 eksikliğin yaş gruplarına göre dağılımını göstermektedir. En sık tekrarlanan mekânsal eksikliklerden olan **gölgelekli alan eksikliğinin 25 yaş ve üzerindeki tüm yaş gruplarında yüksek sayıda** ifade edildiği görülmekle birlikte özellikle **25-34 yaş aralığında** yoğunlaştığı gözlemlenmektedir. **Oturma elemanlarının eksikliği en fazla 35-44 yaş aralığındaki** kullanıcılar tarafından, **yeşil alan eksikliği ise en fazla 15-24 yaş aralığındaki** kullanıcılar tarafından tekrarlanmıştır.

15-24 yaş grubundaki kullanıcıların alanı sıklıkla **spor-yürüyüş amacıyla kullanması (Grafik 20)** ve **yeşil alan eksikliğini sıklıkla tekrarlaması, beton/asfalt yüzeyin azaldığı bir ortamda yürüyüş yapmak istediklerine vurgu yapmaktadır. 25-34 ve 35-44 yaş aralığındaki** kullanıcıların alanı sıklıkla **transit geçiş amacıyla kullanması (Grafik 20)** ve **oturma elemanı ile gölgelekli alan eksikliğini sıklıkla tekrarlaması, alanda termal konforun sağlandığı bir kamusal ortamda oturup dinlenmek istediklerini vurgulamaktadır.**

Grafik 24: Katılımcıların Alanda Gördüğü En Temel Sorunlar*

Grafik 24; Şevket Özçelik Sokak'ta alan kullanıcılarının gözlemledikleri temel sorunların dağılımlarını göstermektedir. Katılımcılar tarafından en sık gözlemlenen temel sorunlar arasında **115 katılımcı tarafından gölge alanı eksikliği (%16)**, **109 katılımcı tarafından ifade edilen yeşil alan yetersizliği (%15)**, **88 katılımcı tarafından ifade edilen kirlilik (%12)** sorunları yer almaktadır. Devamında **74 kullanıcı beton/asfalt yüzey fazlalığı (%10)**, **66 kullanıcı yeterli oturma elemanının olmaması (%9)**, **55 katılımcı ise engelli dostu olmaması (%7)** cevaplarını vermiştir.

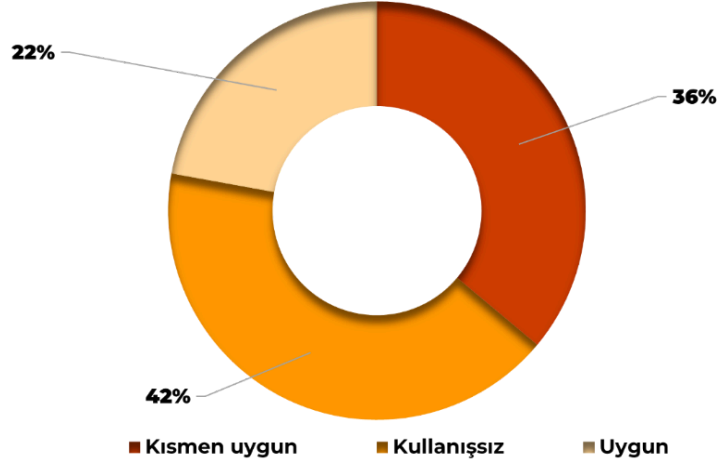

Grafik 25: En Sık Tekrarlanan Sorunların Yaşa Göre Dağılım

*Çoktan seçmeli olarak yöneltilen bu soruya katılımcılar birden fazla yanıt vermiş olup, 158 katılımcı toplamda 737 yanıt vermiştir.

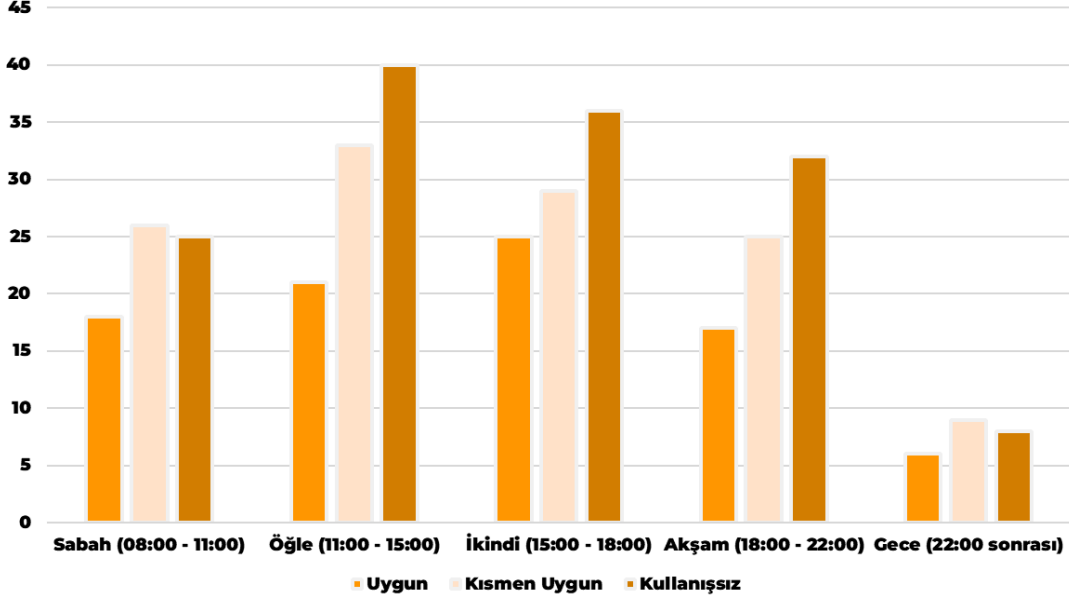
Grafik 25; Şevket Özçelik Sokak'ta en sık gözlemlenen 3 temel sorunun yaş gruplarına göre dağılımını göstermektedir. En sık tekrarlanan **gölge alanı eksikliği** incelendiğinde **35-44 ve 65 yaş ve üzeri** kullanıcılarda yoğunlaştığı gözlemlenmektedir. **Yeşil alan yetersizliği** incelendiğinde **15-34 ve 55-64** yaş gruplarında **yüksek sayıda** ifade edildiği görülmekle birlikte **özellikle 55-64 yaş aralığında** yoğunlaştığı gözlemlenmektedir. **Kirlilik sorunu ifadesi ise en fazla 55-64 yaş aralığındaki kullanıcılarda** gözlemlenmektedir.

Bu veriler, Grafik 22'de alanda görülen temel eksikliklerden olan yeşil alan eksikliği ve gölgelikli alan eksikliği verileriyle uyumludur.

Grafik 26: Mevcut Oturma Elemanlarının Yer Seçimi ve Tasarımının İşlevselliği

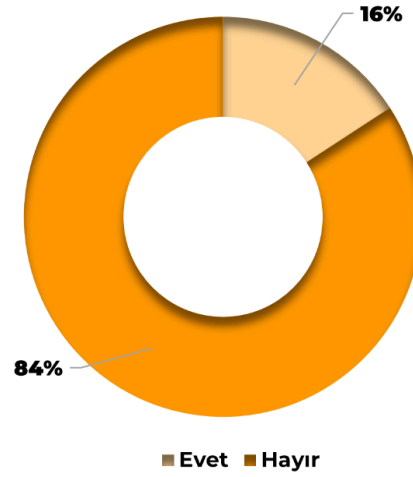
Grafik 26; Şevket Özçelik Sokak'ta yer alan mevcut oturma elemanlarının yer seçimi ve tasarımının işlevselliğinin dağılımlarını göstermektedir. **Oturma elemanlarını 35 katılımcı uygun (%22), 57 katılımcı kısmen uygun (%36), 66 katılımcı ise kullanışsız (%42) bulduğunu** aktarmıştır.

Grafik 27: Şevket Özçelik Sokak Katılımcıların Ziyaret Ettiği Saate Göre Oturma Elemanlarının İşlevsel Bulma Durumunun Dağılımı

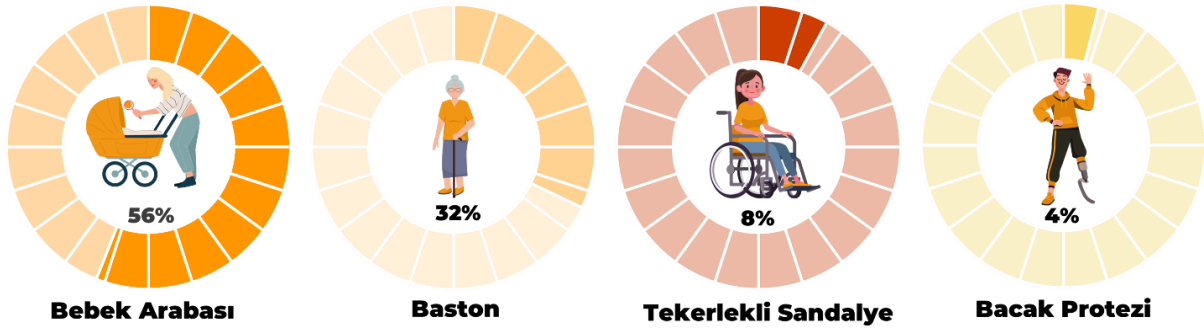
Grafik 27; Şevket Özçelik Sokak'ta katılımcıların ziyaret ettikleri saat dilimlerine göre mevcut oturma elemanlarının yer seçimi ve tasarımını işlevsel bulma dağılımını göstermektedir. Şevket Özçelik Sokak'ı, **sabah ve gece** saatlerinde ziyaret eden kullanıcılar **oturma elemanlarını kısmen uygun** bulurken **öğlen, ikindi ve akşam** saatlerinde ziyaret eden kullanıcılar **oturma elemanlarının kullanışsız** olduğunu düşünmektedir.

En fazla öğle saatlerinde (11.00–15.00) alanda bulunan kullanıcıların oturma elemanlarını kullanışsız olarak değerlendirmesi, günün en sıcak saatlerinde **oturma elemanlarının termal konfor ve gölgeleme açısından yetersiz kaldığını** işaret etmektedir. Bu bulgular, alanda yapılan yüz yüze görüşmelerle örtüşmekte olup katılımcılar iklime duyarlı kentsel mobilyalar talep etmektedir (Görüşme 2, 3, 4, 8, 9, 11, 15, 17, 19).

Grafik 28: Katılımcıların Alanda Yardımcı Aparat Kullanım Oranı

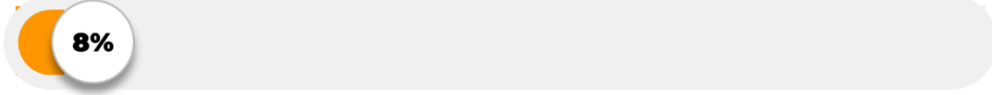
Grafik 28; katılımcıların alanda yardımcı aparat kullanım oranının dağılımını göstermektedir. 158 katılımcının **133'ü alanı bir yardımcı aparat kullanmadan deneyimliyorken (%84), 25'i alanı bir yardımcı aparat (%16) ile deneyimlemektedir.**

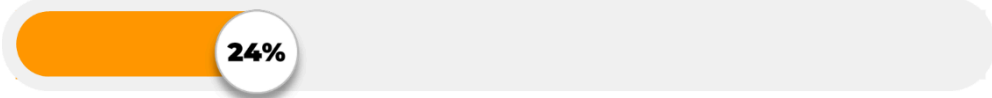
Grafik 29: Katılımcıların Yardımcı Aparat Kullanım Türüne Göre Dağılımı

Grafik 29; katılımcıların alanda kullandığı yardımcı aparat türlerine göre dağılımını göstermektedir. Yardımcı aparat kullanan **25 katılımcının 14'ü bebek arabası (%56), 8'i baston (%32), 2'si tekerlekli sandalye (%8), 1'i bacak protezi (%4) kullanmaktadır.**

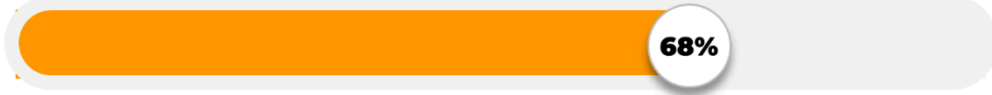
Toplu Taşıma Duraklarına Uzak Olması

Hızlı ve Kontrolsüz Motosiklet Kullanımı

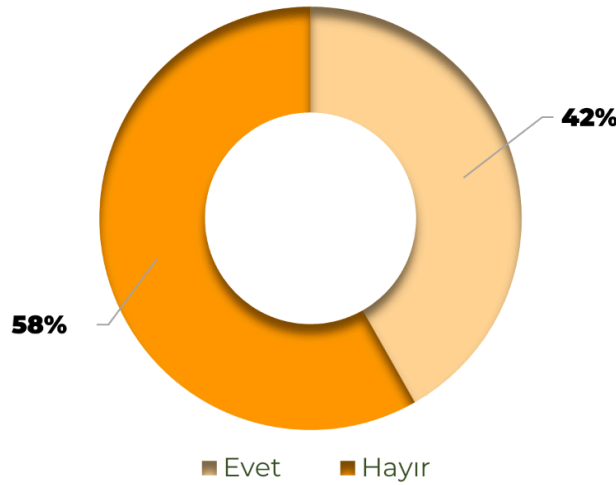

Zemin Döşemesinin Uygun Olmaması (Çukurlar, kayganlık vb.)

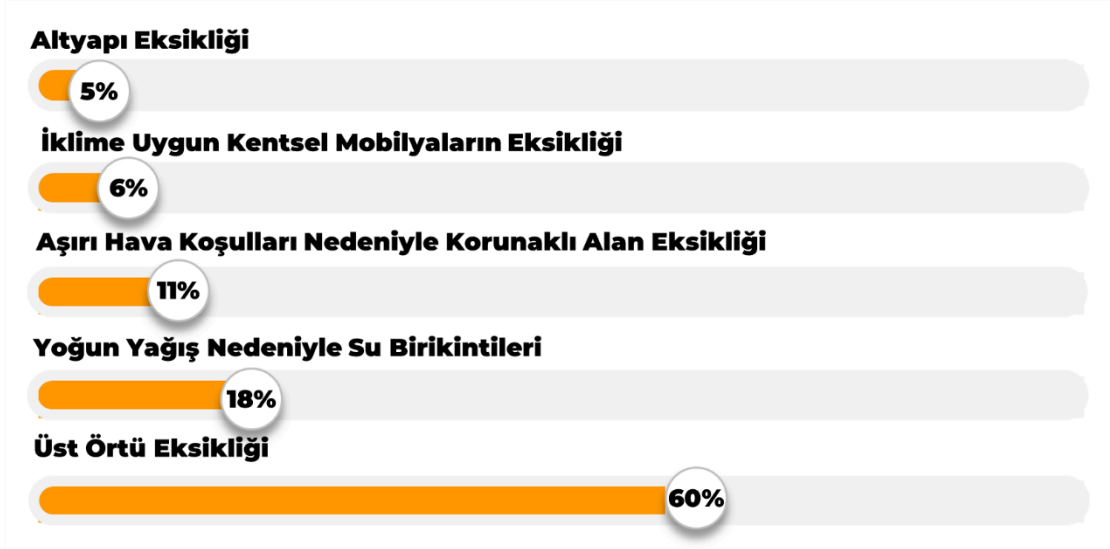
Grafik 30: Şevket Özçelik Sokak'ta Yardımcı Araç Kullanan Bireylerin En Çok Zorlandığı Konular

Grafik 30; alanda yardımcı aparat kullanan katılımcıların en çok zorlandıkları konuların dağılımını göstermektedir. Yardımcı aparat kullanan **25 katılımcının 17'si zemin döşemesinin uygun olmaması (%68), 6'sı hızlı ve kontrolsüz motosiklet kullanımı (%24) ve 2'si toplu taşıma duraklarına uzak olması (%8)** sorunlarını yaşadıklarını aktarmıştır.

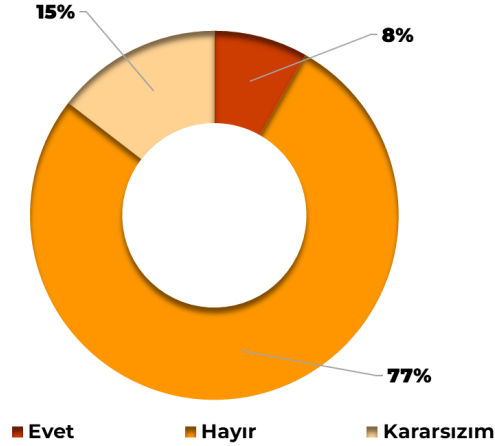
Grafik 31: Katılımcıların Şevket Özçelik Sokak'ı Aşırı Hava Olaylarında Kullanabilme Oranı

Grafik 31; katılımcıların aşırı hava olaylarında Şevket Özçelik Sokak'ı kullanma oranının dağılımını göstermektedir. 158 katılımcının **92'si aşırı hava olayları sırasında alanı kullanamadığını (%58), 66'sı ise aşırı hava koşullarında alanı kullanabildiğini (%42)** ifade etmiştir.

Grafik 32: Aşırı Hava Olaylarında Şevket Özçelik Sokak'ı Kullanamama Nedenleri *

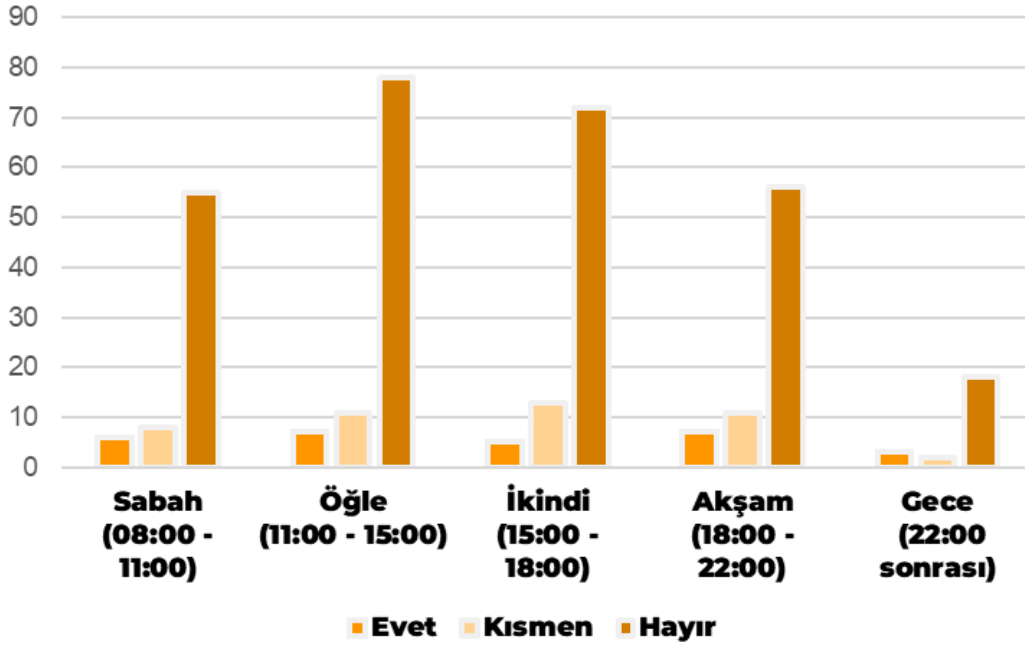
Grafik 32; katılımcıların aşırı hava olaylarında Şevket Özçelik Sokak'ı kullanamama nedenlerinin dağılımını göstermektedir. Katılımcılar tarafından **en sık gözlemlenen sorunlar** arasında **65 katılımcı** tarafından belirtilen **üst örtü eksikliği** (%60) ilk sırada yer almaktadır. **20 katılımcı**, **yoğun yağış nedeniyle oluşan su birikintilerine** (%18), **12 katılımcı** **aşırı hava olaylarına karşı korunaklı alan eksikliğine** (%11), **6 katılımcı** **iklima uygun kentsel mobilyaların eksikliğine** (%6) ve **6 katılımcı** ise **altyapı eksikliğine** (%5) vurgu yapmıştır.

Grafik 33: Şevket Özçelik Sokak'ta Yeterli Gölge Alanı Durumu

Grafik 33; katılımcıların Şevket Özçelik Sokak'ta yaz aylarında yeterli gölge alanı bulunup bulunmadığına dair görüşlerinin dağılımını göstermektedir. 158 katılımcının **122'si yeterli gölge alanı olmadığını** (%77), **23'ü kararsız olduğunu** (%15), **13'ü ise yeterli gölge alanı bulunduğunu** (%8) düşünmektedir.

* Açık uçlu olarak yöneltilen bu soruya katılımcılar birden fazla yanıt vermiş olup, 90 katılımcı toplamda 102 yanıt vermiştir.

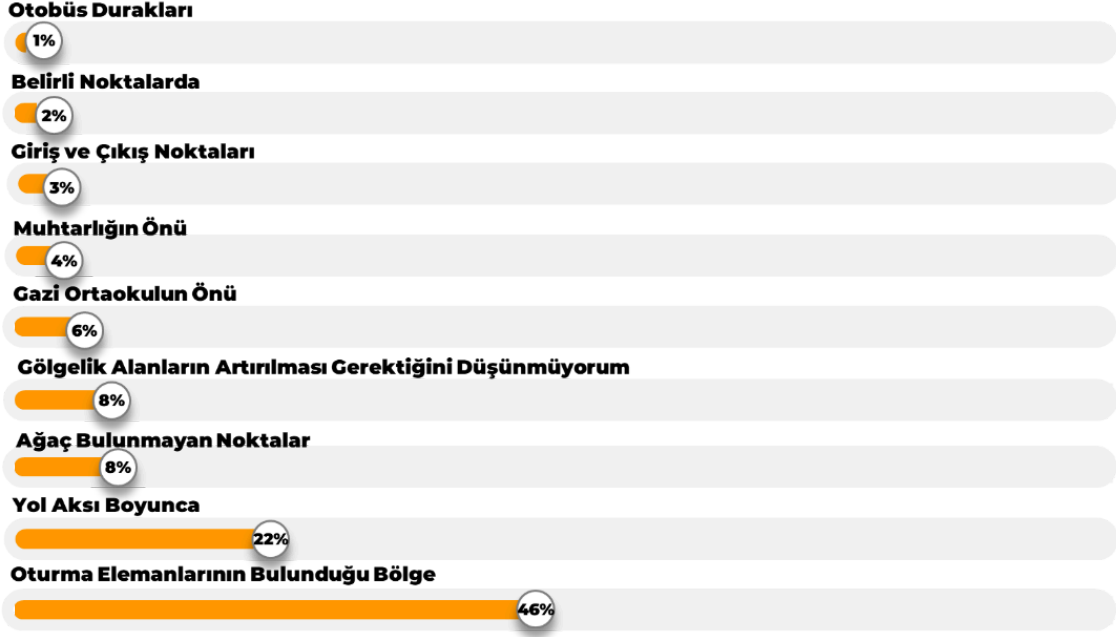
Grafik 34:Şevket Özçelik Sokak'ı Katılımcıların Ziyaret Ettiği Saate Göre Gölge Bulma Durumu

69

Çocuğumu okul çıkışında beklerken gölgelik bir alan bulmakta zorlanıyorum. Özellikle sıcak havalarda sokakta yeterli sayıda ağaç ve gölgelikli oturma elemanının bulunmaması nedeniyle zorlanıyorum.

Kültür Mahallesi'nde yaşayan 39 yaşındaki kadın kullanıcı

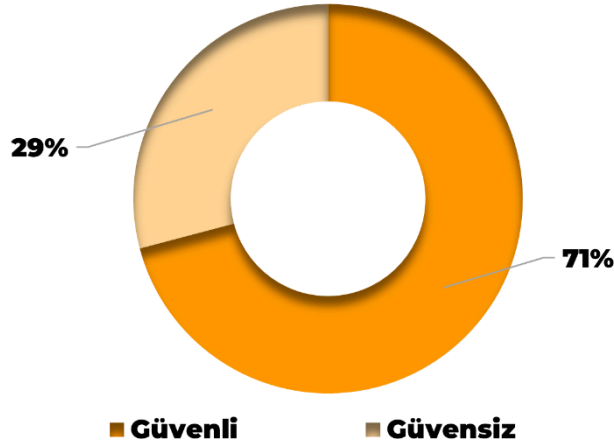
Grafik 34; katılımcıların Şevket Özçelik Sokak'ı ziyaret ettikleri saat dilimine göre yaz aylarında yeterli gölge alanı bulunup bulunmadığına dair görüşlerinin dağılımını göstermektedir. **Gölge alanı eksikliği tüm zaman dilimlerinde belirgin bir sorun olarak öne çıkmaktadır.** Özellikle **öğle (11.00–15.00)** ve **ikinci (15.00–18.00)** saatlerinde katılımcıların büyük çoğunluğu **hayır** cevabını vererek bu saat aralıklarında yeterli gölgelik alan bulamadıklarını belirtmiştir.

Grafik 35: Şevket Özçelik Sokak'ta Gölge Alanların Artırılması Gereken Noktalar*

Grafik 35, katılımcıların Şevket Özçelik Sokak'ta gölge alanların artırılması gerektiğini belirttikleri noktaların dağılımını göstermektedir. **76 katılımcı oturma elemanlarının bulunduğu bölgede (%46), 36 katılımcı yol aksı boyunca (%22), 13 katılımcı ağaç bulunmayan noktalarda (%8) gölge alanların artırılması gerektiğini vurgulamıştır.**

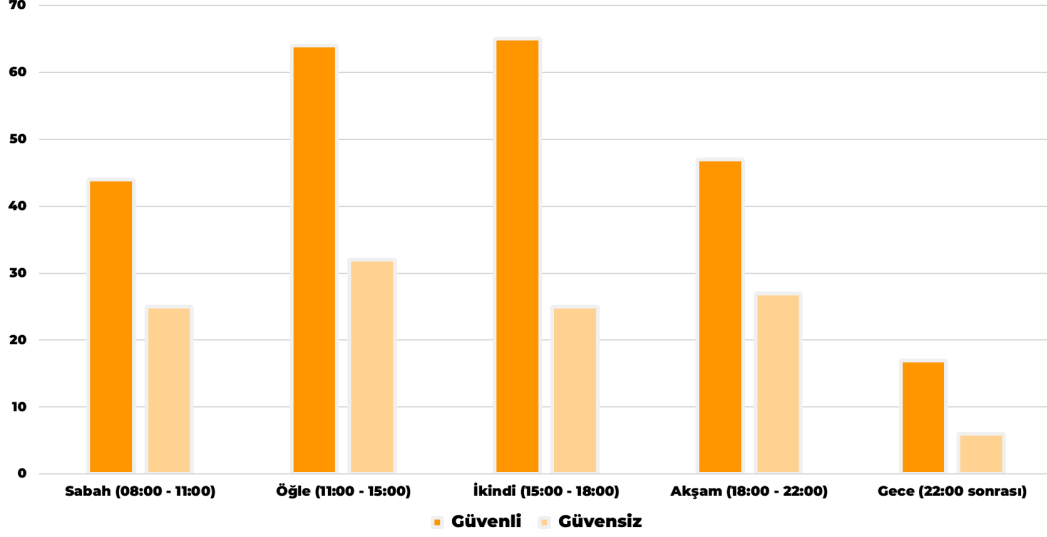
Oturma elemanlarının özellikle öğle saatlerinde işlevsiz bulunması (Grafik 26) ve gölge ihtiyacının en çok oturma elemanlarının bulunduğu bölge için vurgulanması, termal konfor eksikliğinin kamusal yaşam kalitesini olumsuz etkilediğini göstermektedir.

Grafik 36: Şevket Özçelik Sokak'ın Güvenliğine Yönelik Görüşlerinin Dağılımı

* Açık uçlu olarak yöneltilen bu soruya katılımcılar birden fazla yanıt vermiş olup, 158 katılımcı toplamda 164 yanıt vermiştir

Grafik 36; katılımcıların Şevket Özçelik Sokak'ın güvenliği hakkındaki görüşlerinin dağılımlarını göstermektedir. Katılımcıların **46'sı meydanı güvensiz bulurken (%29)**, **112'si ise meydanı güvenli (%71)** bulmaktadır.

Grafik 37: Katılımcıların Şevket Özçelik Sokak'ı Ziyaret Saatlerine Göre Güvenlik Algısının Dağılımı

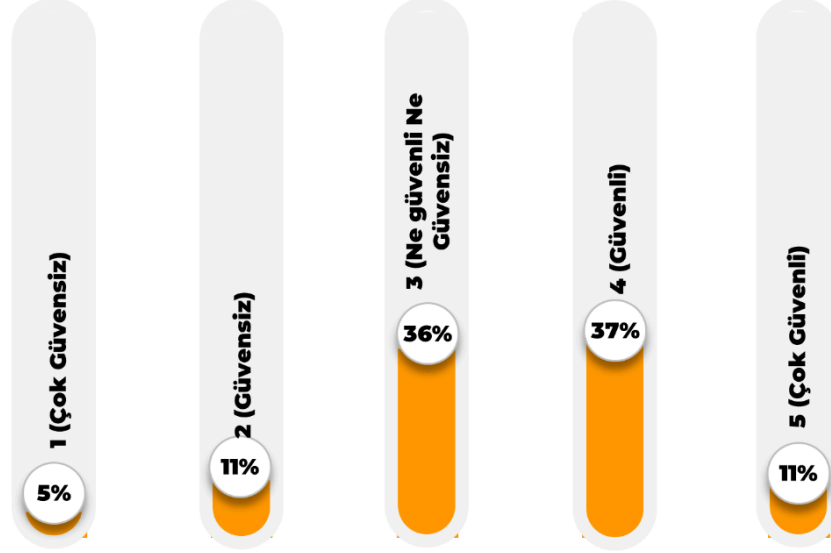
Grafik 37; katılımcıların Şevket Özçelik Sokak'ı ziyaret ettikleri saat dilimlerine göre güvenlik hakkındaki algılarının dağılımını göstermektedir. Sonuçlara göre, **tüm saat dilimlerinde güvenlik algısı görece yüksek olmakla birlikte özellikle öğle (11.00–15.00) ve ikindi (15.00–18.00) saatlerinin alanın en güvenli bulunduğu zaman dilimleri olduğu** gözlemlenmektedir. **Gece saatlerinde güvenlik algısı belirgin bir oranda düşmektedir.**

Grafik 38: Alan ile İlgili Güvenlik Endişesi Nedenleri *

* Açık uçlu olarak yöneltilen bu soruya katılımcılar birden fazla yanıt vermiş olup, 47 katılımcı toplamda 64 yanıt vermiştir.

Grafik 38; katılımcıların Şevket Özçelik Sokak ile ilgili güvenlik endişesi nedenlerinin dağılımını göstermektedir. Güvenlik algısına ilişkin bulgular incelendiğinde, katılımcılar tarafından en sık dile getirilen güvensizlik nedenleri arasında; **16 katılımcı tarafından belirtilen denetim mekanizmalarının eksikliği (%30)** ilk sırada yer almaktadır. Tekrarlanan güvensizlik nedenleri arasında **evsiz kişilerin alanda yoğun bulunması, zararlı madde kullanan kişilerin varlığı, geceleri alanın ıssız olması** yer almaktadır.

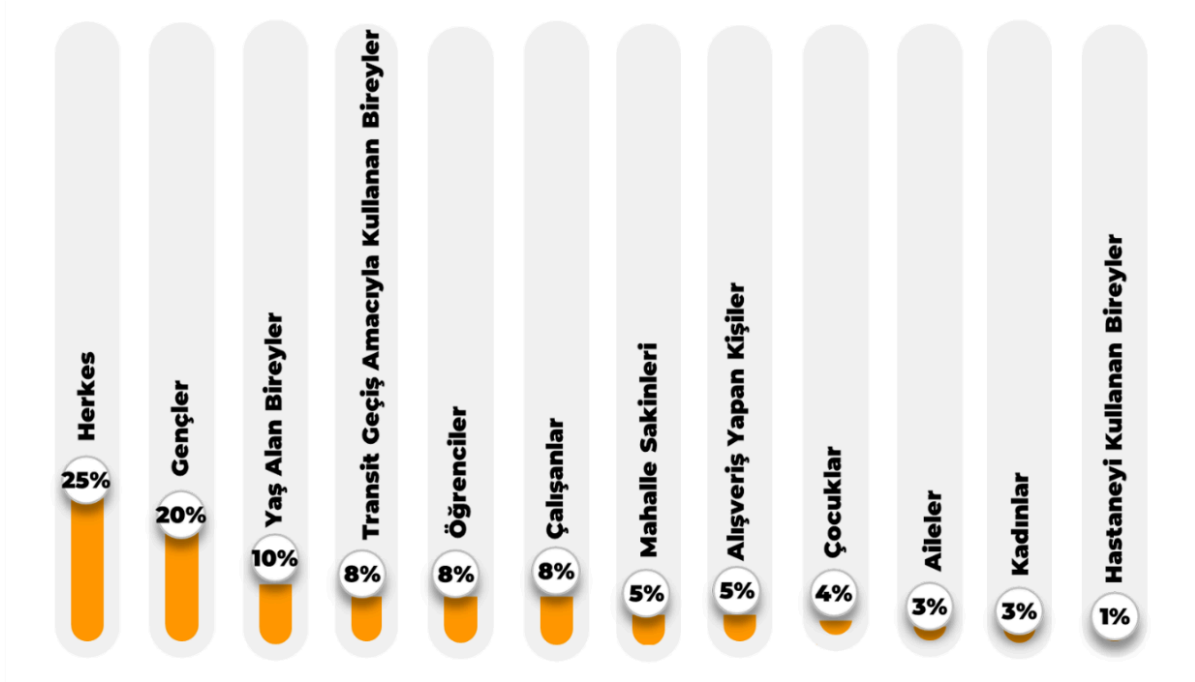

Grafik 39: Kullanıcılara Göre Şevket Özçelik Sokak'ın Güvenlik Seviyesi (1-5 Puanlama)

Grafik 39, katılımcıların Şevket Özçelik Sokak'ın güvenlik seviyesine ilişkin değerlendirmelerinin 1 (en düşük) ile 5 (çok güvenli) puan aralığında nasıl dağıldığını göstermektedir. Alanın güvenlik seviyesine ilişkin bulgular incelendiğinde, **katılımcıların 7'si çok güvensiz, 18'i güvensiz, 56'sı ne güvenli ne güvensiz (%36), 59'u güvenli, 18'i çok güvenli hissettiğini** ifade etmiştir.

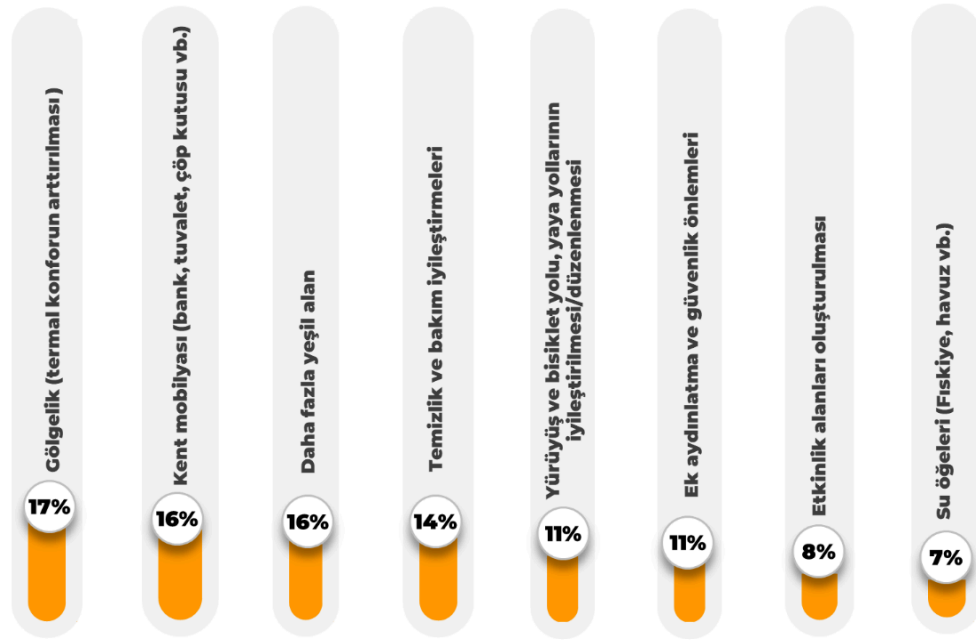
Şevket Özçelik Sokak gündüz saatlerinde güvenli olmakla birlikte akşam saatlerinde zararlı madde kullanan kişiler ve evsiz kişiler nedeniyle güvensiz hissetmeme neden olmaktadır.

Konak'ta yaşayan 27 yaşındaki kadın kullanıcı

Grafik 40: Şevket Özçelik Sokak'ı Sıklıkla Kullanan Kullanıcı Profilleri*

Grafik 40, Şevket Özçelik Sokak'ı sıklıkla kullanan kullanıcı profillerinin dağılımını göstermektedir. **Herkes, gençler ve yaş alan bireyler alanı en sık kullanan katılımcılar** arasında yer almaktadır. Bu grupları sırasıyla **transit geçiş amacıyla kullanan bireyler, öğrenciler, çalışanlar** takip etmektedir.

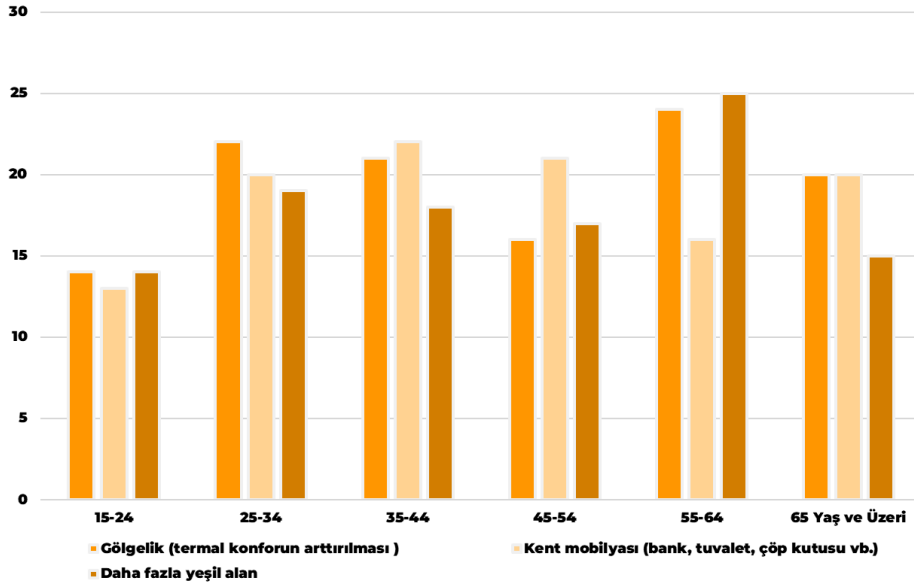

Grafik 41: Katılımcıların Alanda İstediği Değişikliklere Göre Dağılımları **

* Açık uçlu olarak yöneltilen bu soruya katılımcılar birden fazla yanıt vermiş olup, 158 katılımcı toplamda 203 yanıt vermiştir.

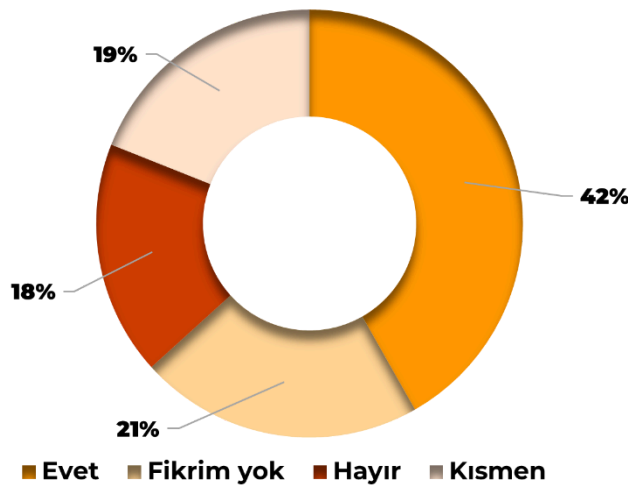
** Çoktan seçmeli olarak yöneltilen bu soruya katılımcılar birden fazla yanıt vermiş olup, 158 katılımcı toplamda 679 yanıt vermiştir.

Grafik 41; katılımcıların Şevket Özçelik Sokak'ı daha cazip hale getirmek için istedikleri değişikliklerin dağılımını göstermektedir. Katılımcıların alanın daha cazip hale getirilmesi için istediği değişikliklerin başında **termal konforun artırılması amacı için gölgelik alanlar** gelirken onu, sırası ile **kent mobilyaları, daha fazla yeşil alan, temizlik ve bakım iyileştirmeleri** izlemektedir.

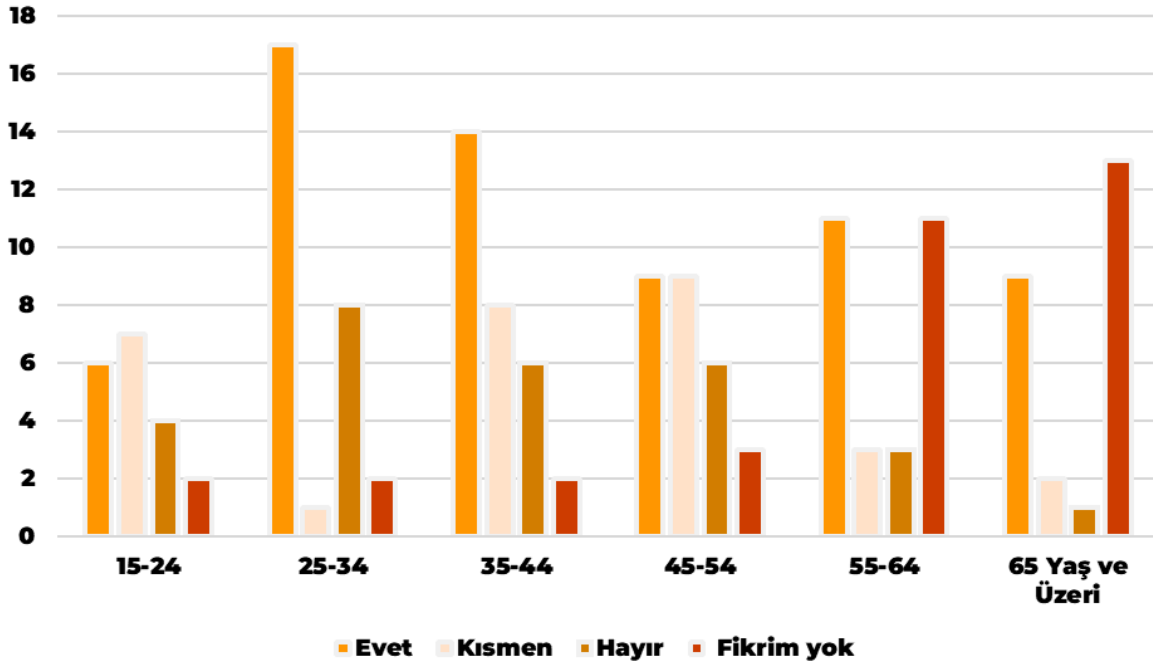
Grafik 42: Katılımcıların Alanda En Sık İstedikleri Değişikliklerin Yaşa Göre Dağılımları

Grafik 42; katılımcıların Şevket Özçelik Sokak'ı daha cazip hale getirmek için en fazla istedikleri değişikliklerin yaşa göre dağılımını göstermektedir. Alanı cazip hale getirmek için en sık dile getirilen **gölgelik alanların** dağılımı incelendiğinde **en fazla 55-64 ve 25-34** yaş aralığındaki kullanıcılarda yoğunlaştığı gözlemlenmektedir. **Kentsel mobilyaların eklenmesi incelendiğinde talebin 35-44** yaş aralığındaki kullanıcılarda yoğunlaştığı görülmektedir. **Daha fazla yeşil alanı** ise en fazla **25-34 ve 55-64** yaş aralığındaki kullanıcılar talep etmektedir.

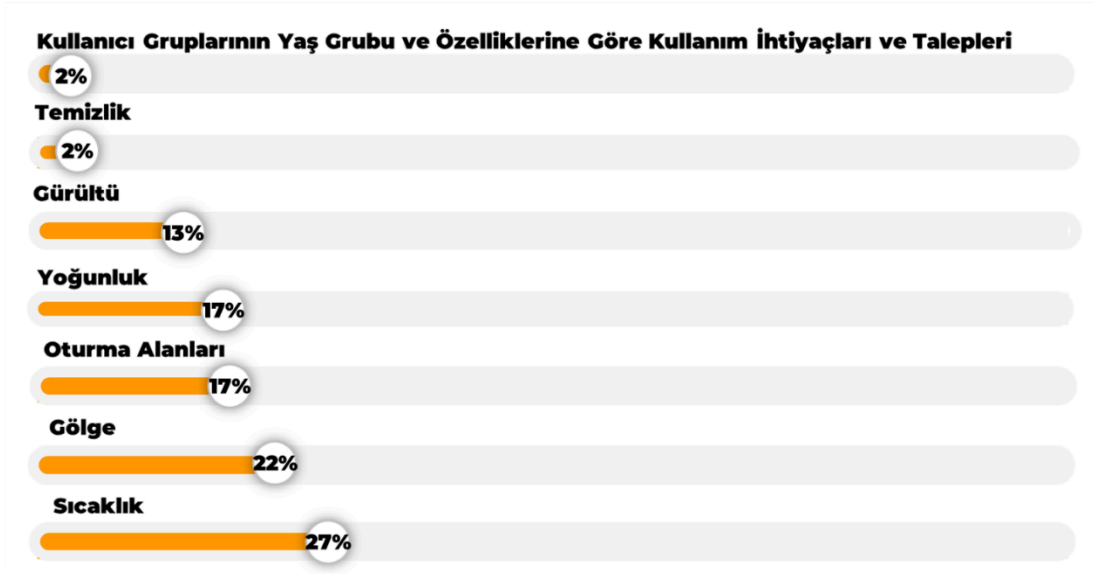
Grafik 43: Dijital Sistemlerin Bölgedeki Sorunların Çözümüne Katkısına Yönelik Katılımcı Algılarının Dağılımı

Grafik 43; katılımcıların dijital sistemlerin (yapay zekâ, simülasyon vb.) bölgedeki sorunların çözüm sürecine katkısına dair görüşlerinin dağılımını göstermektedir. **66 katılımcının, dijital sistemler sayesinde sorunların daha hızlı çözülebileceğine inandığı (%42)** gözlemlenmektedir. Buna karşın, **30 katılımcı (%18) kısmen inanmakta, 28 katılımcı (%18) bu görüşe katılmamakta ve 34 katılımcının (%21) konuya ilişkin herhangi bir fikri bulunmamaktadır.**

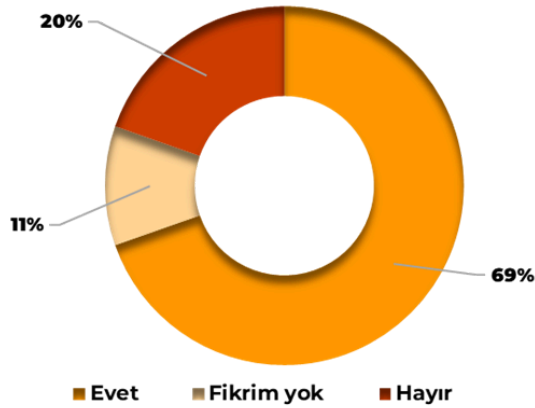
Grafik 44: Dijital Sistemlerin Bölgedeki Sorunların Çözümüne Katkısına Yönelik Katılımcı Algılarının Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

Grafik 44; katılımcıların, dijital sistemlerin (yapay zekâ, simülasyon vb.) bölgedeki sorunların çözüm sürecine katkısına dair görüşlerinin yaş gruplarına göre dağılımını göstermektedir. Dijital sistemler sayesinde bölgedeki sorunların daha hızlı çözülebileceğine dair inanç özellikle 25-34 yaş aralığındaki katılımcılar arasında en yüksek seviyededir. Bu durum, gençlerin dijital sistemlerin sorun çözme kapasitesine daha yüksek düzeyde inandığını göstermektedir. 55-64 yaş aralığındaki katılımcılar arasında dijital sistemlerin sorun çözme kapasitesine ilişkin görüşlerin oldukça çeşitlendiği görülmektedir. Bu yaş grubunda hem dijital sistemlerin sorunların çözümüne katkı sağlayabileceğine inananların hem de bu sistemlere karşı olumsuz yaklaşanların oranı eşit oranda yüksektir. 65 yaş ve üzeri katılımcılarda dijital sistemlere dair inancın olmadığı dikkat çekmektedir. **Bu eğilim, yaş alan bireylerde dijital çözümlere karşı güvensizlik eğiliminin arttığına işaret etmektedir.**

Grafik 45:Bölgenin Daha Yaşanabilir Hale Gelmesi İçin Toplanması Gereken Verilerin Dağılımı*

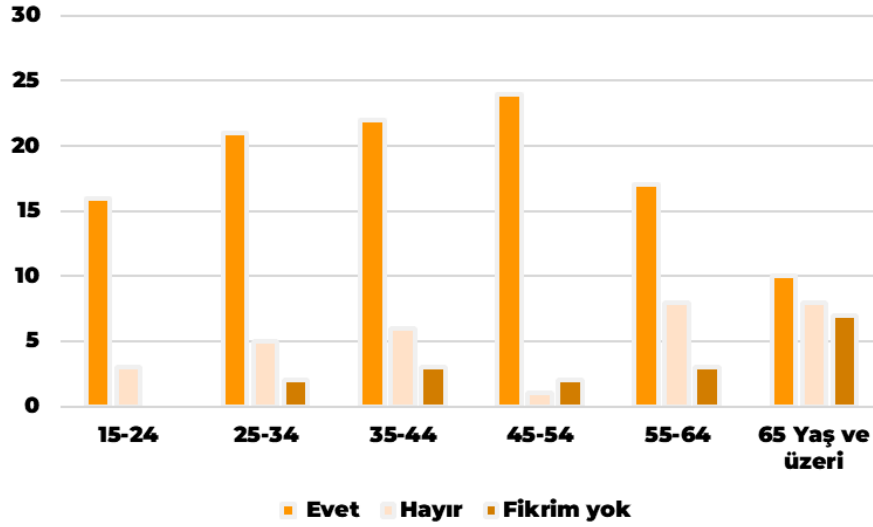
Grafik 45; katılımcıların bölgenin daha yaşanabilir hale gelmesi için toplanmasını talep ettikleri verilerin oransal dağılımını göstermektedir. Katılımcılar tarafından en fazla toplanması talep edilen veriler arasında **84 katılımcı tarafından tekrarlanan sıcaklık verisi (%27), 70 katılımcı tarafından tekrarlanan gölge verisi (%22) ve 55 katılımcı tarafından tekrarlanan oturma alanları (%17) verisi** yer almaktadır.

Grafik 46: Dijital Harita Olsa Katılımcıların Kullanma Durumu

Grafik 46; katılımcıların bölgede dijital harita olsa günlük yaşantılarında kullanma durumlarının dağılımını göstermektedir. **158 katılımcının 110'u bölgede dijital harita olursa kullanacağını (%69), 31'i kullanmayacağını (%20), 17 katılımcı ise bu konuda bir fikrinin olmadığını (%11) dile getirmiştir.**

*Açık uçlu olarak yöneltilen bu soruya katılımcılar birden fazla yanıt vermiş olup, 129 katılımcı toplamda 318 yanıt vermiştir.

Grafik 47: Dijital Harita Olsa Katılımcıların Kullanma Durumunun Yaşa Göre Dağılımı

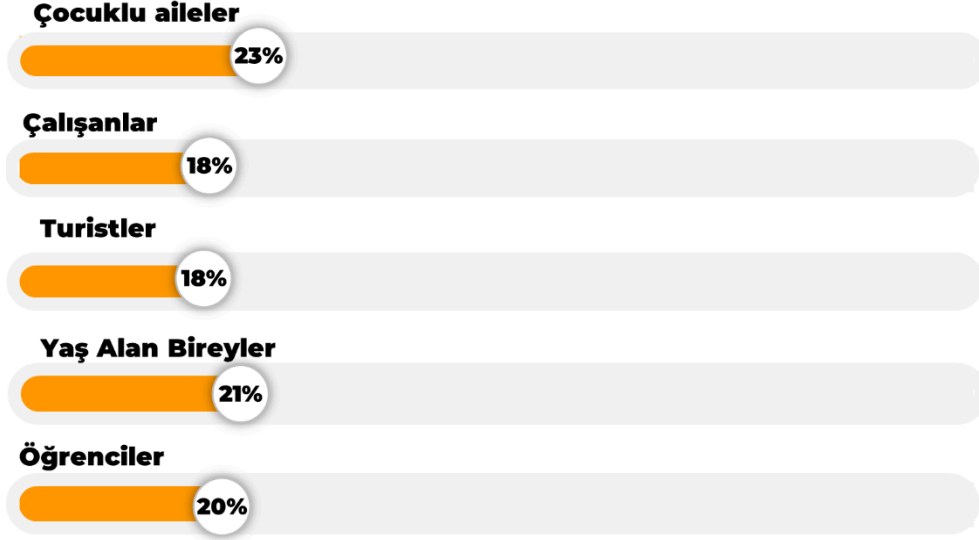
Grafik 47; katılımcıların bölgede dijital harita olsa günlük yaşantılarında kullanma durumlarının yaşıya göre dağılımını göstermektedir. Dijital harita kullanma oranının **45-54 yaş aralığında** yoğunlaştığı gözlemlenmektedir. **65 yaş ve üzeri** kullanıcılarda dijital harita kullanma olasılığı azalmakta olup fikrim yok cevabı artmaktadır.

Grafik 48: Katılımcıların Dijital Olarak Görmek İstedikleri Verilerin Dağılımı*

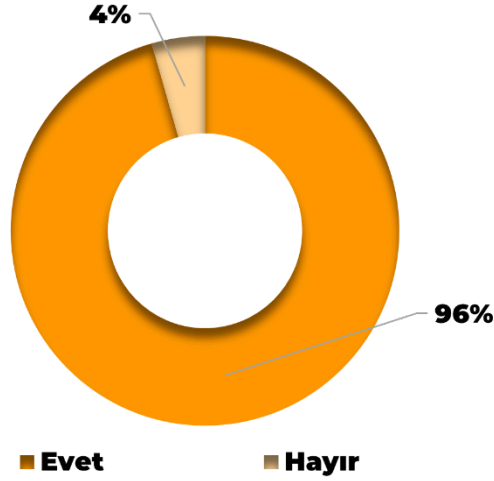
Grafik 48; katılımcıların bölgede dijital olarak görmek istedikleri verilerin oransal dağılımını göstermektedir. Katılımcıların dijital haritada en fazla görmek istedikleri veriler arasında 108 katılımcı tarafından belirtilen **güncel sıcaklık durumu (%21)** ve **85 katılımcı tarafından belirtilen yaya hareketliliği ve en serin/konforlu güzergâhlar (%17)** yer almaktadır.

* Çoktan seçmeli olarak yöneltilen bu soruya 148 katılımcı toplamda 518 yanıt vermiştir

Grafik 49: Dijital Bilgilerin En Fazla Faydalı Olacağı Kullanıcı Profilleri*

Grafik 49; katılımcıların dijital bilgilerden en fazla faydalanacaklarını düşündükleri kullanıcı profillerinin dağılımını göstermektedir. Katılımcılar **en fazla çocuklu ailelerin, yaş alan bireylerin ve öğrencilerin** faydalanacağını düşünmektedir.

Grafik 50: Katılımcıların İzmir'deki Kamusal Alanlarda Katılımcı Süreçlerin Yaygınlaştırılmasına Yönelik Talepleri

Grafik 50; katılımcıların İzmir'deki kamusal alanlarda katılımcı süreçlerin yaygınlaştırılmasına yönelik taleplerinin oranını göstermektedir. Katılımcıların **151'i katılımcı süreçlerin yaygınlaştırılmasını talep ederken (%96), 7'si istemediklerini (%4)** ifade etmiştir.

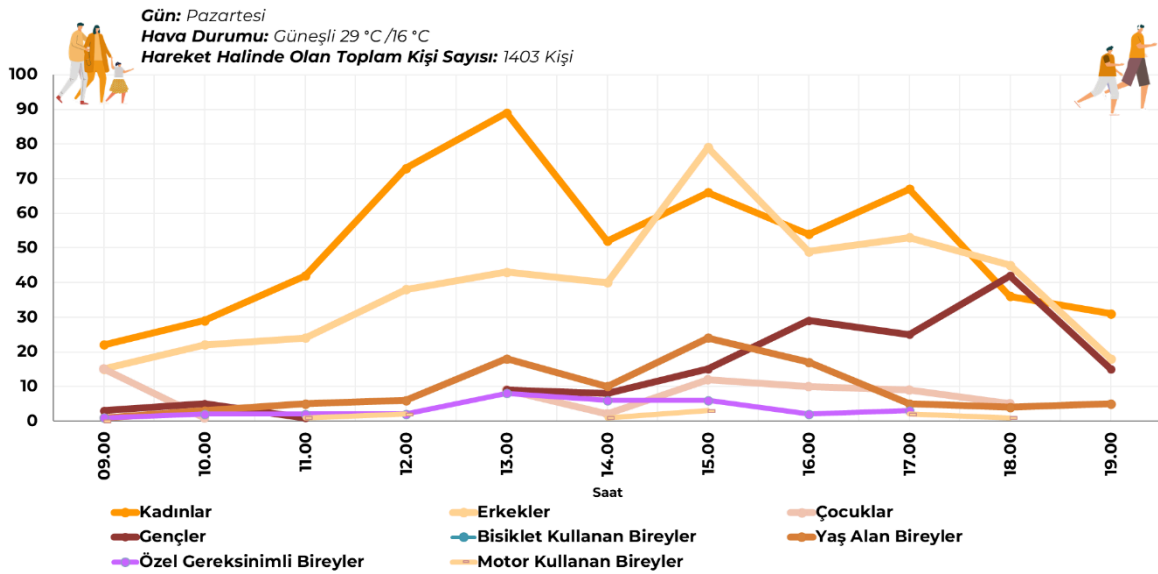
*Çoktan seçmeli olarak yöneltilen bu soruya 158 katılımcı toplamda 418 yanıt vermiştir.

2.3. Gözlem Çalışması

Saha çalışmasının üçüncü aşaması olan gözlem çalışması için **Transport for NSW (2021)** tarafından yayınlanan **“Great Public Spaces Evaluation Tool for Public Space and Public Life²”** yöntemi kullanılmıştır. 3 aşamadan oluşan gözlem çalışmasının ilk 2 aşamasında, alan kullanıcıların sayısını hesaplamak için sayım çalışması yapılmakta, üçüncü aşamasında ise gün içerisindeki kişisel gözlemler not alınmaktadır.

Sayım çalışması **09.00–11.00, 12.00–14.00, 15.00–17.00, 18.00–19.00** şeklinde günün farklı saat dilimlerinde gerçekleştirilmiştir. **Kadınlar, erkekler, çocuklar, gençler, yaş alan bireyler, bisiklet kullanan bireyler, özel gereksinimli bireyler** olmak üzere **farklı kullanıcı profillerine yönelik hareket halinde ve oturan kullanıcılar** olmak üzere sayımlar yapılmıştır. Çalışmada, yöntem gereği her saat başında 5 dakikalık gözlem yapılmış ve bu veriler saatlik ortalama sayıya ulaşmak amacıyla 12 ile çarpılmıştır.

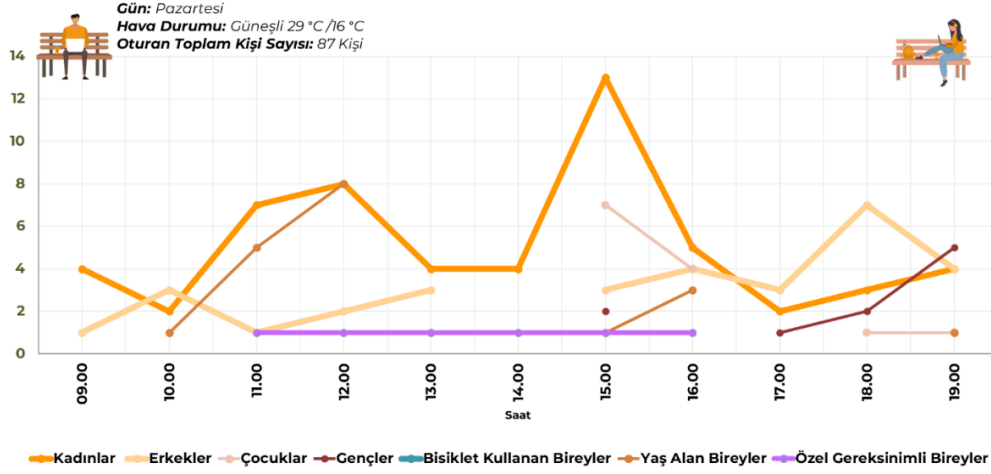
Kullanıcı hareketliliğini doğru tespit edebilmek amacıyla, sayım çalışması Şevket Özçelik Sokak'ın iki farklı giriş-çıkış noktasında eş zamanlı olarak gerçekleştirilmiştir (Şekil 1). **7 gün boyunca** sabah 9.00 ile akşam 19.00 saatleri yapılan gözlem çalışması sonucunda toplam **9.309** kullanıcı gözlemlenmiştir.

Grafik 51: Pazartesi Günü Hareket Halinde Olan Kişilerin Dağılımı

Güneşli bir Pazartesi günü sabah 9.00 ile akşam 19.00 saatleri arasında gerçekleştirilen sayım çalışması sonucunda alanda **hareket halinde toplam 1.403 kişiye** rastlanmıştır. Kullanıcı profillerinin saatlik dağılımları incelendiğinde alanda hareketliliğin en yüksek olduğu saatlerin **13.00 ile 15.00** olduğu gözlemlenmiştir. Cinsiyet dağılımı incelendiğinde, kadın ve erkek kullanıcıların günün tüm saatlerinde alanda gözlemlendiği ancak kadınların yoğunluğunun daha belirgin olduğu görülmektedir. Kadın kullanıcı hareketliliği en fazla saat 13.00'te, erkek kullanıcı hareketliliği en fazla saat 15.00'te gözlemlenmiştir.

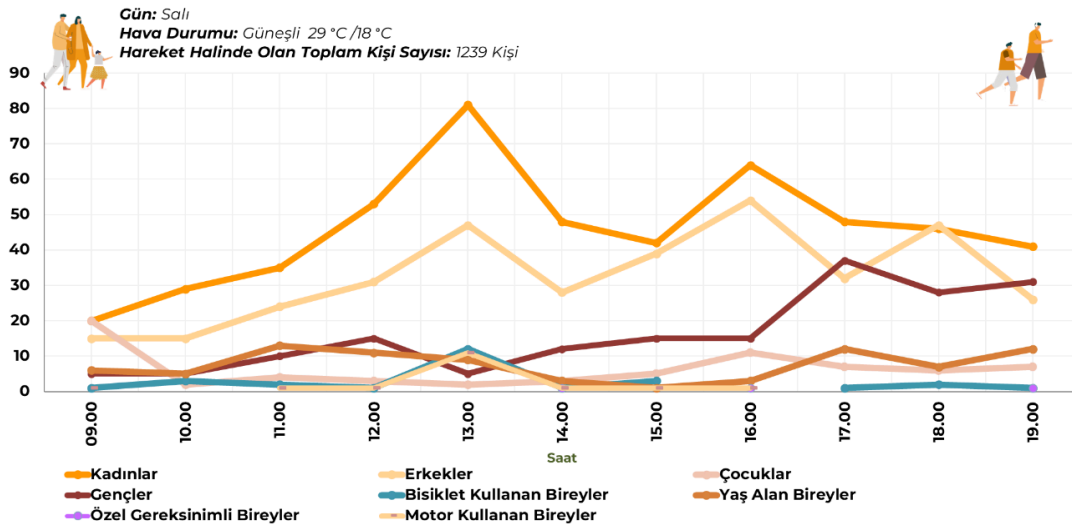
Genç kullanıcıların hareketliliği özellikle akşam saatlerine doğru (16.00-18.00) artış göstermektedir. Yaş almış bireyler en çok 15.00 saatinde alanda gözlemlenmiştir. Çocuk kullanıcıların alanda en çok 09.00 ve 15.00 saatlerinde gözlemlenmesi, bu saatlerin okul giriş ve çıkış zamanlarına denk gelmesiyle ilişkilendirilebilir.

Grafik 52: Pazartesi Günü Oturan Kişilerin Dağılımı

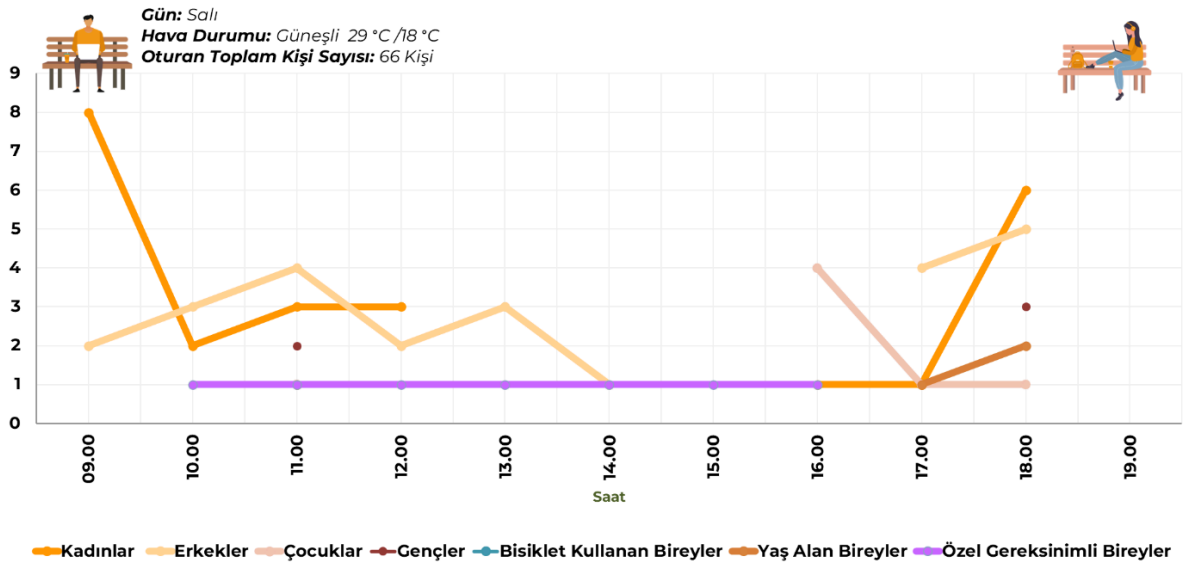
Pazartesi günü oturan kişiler incelendiğinde alanda toplam **87 kişinin** olduğu gözlemlenmiştir. Kullanıcı profillerinin saatlik dağılımları incelendiğinde **15.00 ile 16.00 saatlerinde oturan kişilerin sayısının yoğunlaştığı görülmektedir**. Öğle saatlerinde oturan sayısının belirgin bir şekilde azalması, termal konfor koşullarına duyarlılıkla ilişkilendirilebilir. Genç kullanıcılar alanda saat 17.00'den sonra gözlemlenmiştir.

Pazartesi günü toplamda **1.490 kişi** gözlemlenmiştir. Hem hareket halinde hem oturan bireylerde kullanıcıların saat 15.00'te yoğunlaştığı tespit edilmiştir. Sabah saatlerinde genelde evcil hayvanını gezdiren mahalleliler, okula geç kalan öğrenciler ve veliler alanda gözlemlenmiştir.

Grafik 53: Salı Günü Hareket Halinde Olan Kişilerin Dağılımı

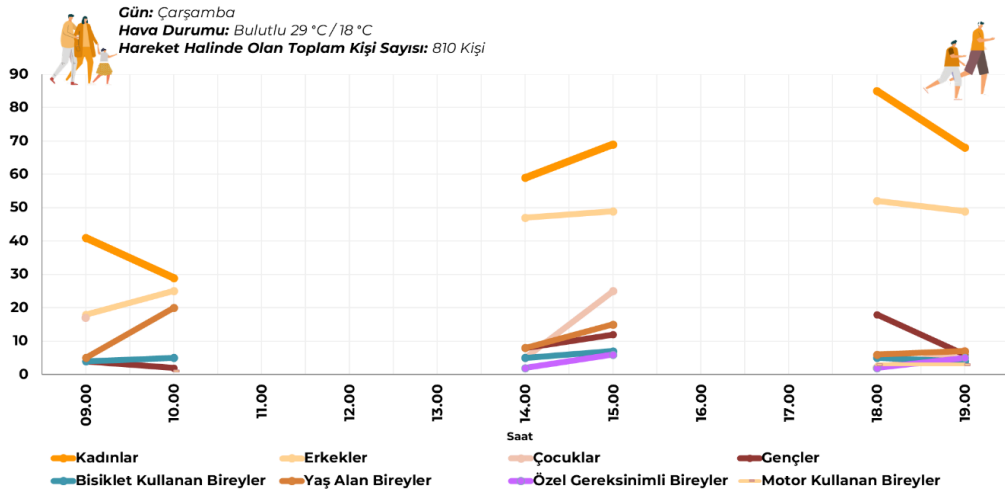
Pazartesi gününe benzer hava koşullarının olduğu bir Salı günü sabah 9.00 ile akşam 19.00 saatleri arasında gerçekleştirilen sayım çalışması sonucunda alanda **hareket halinde toplam 1.239 kişiye** rastlanmıştır. Kullanıcı profillerinin saatlik dağılımları incelendiğinde alanda hareketliliğin en yüksek olduğu saatin **13.00 olduğu** gözlemlenmiştir. Kadın kullanıcı hareketliliği en fazla saat 13.00'te, erkek kullanıcı hareketliliği en fazla saat 16.00'da gözlemlenmiştir. Genç kullanıcılar 16.00'dan sonra artış göstermektedir. Çocuk kullanıcılar alanda en çok 09.00 ve 16.00 saatlerinde gözlemlenmiş olup, bu saatler okul giriş ve çıkış zamanlarına denk gelmektedir. Bisiklet kullanan bireylere her saatte rastlanmakta olup motosiklet kullanan bireyler saat 12.00 ile 16.00 arasında gözlemlenmiştir. Yaş alan bireyler günün tüm saatlerinde alanda gözlemlenmiştir ancak en fazla 11.00 ve 16.00'dan sonra yoğunluğu belirgin durumdadır.

Grafik 54: Salı Günü Oturan Kişilerin Dağılımı

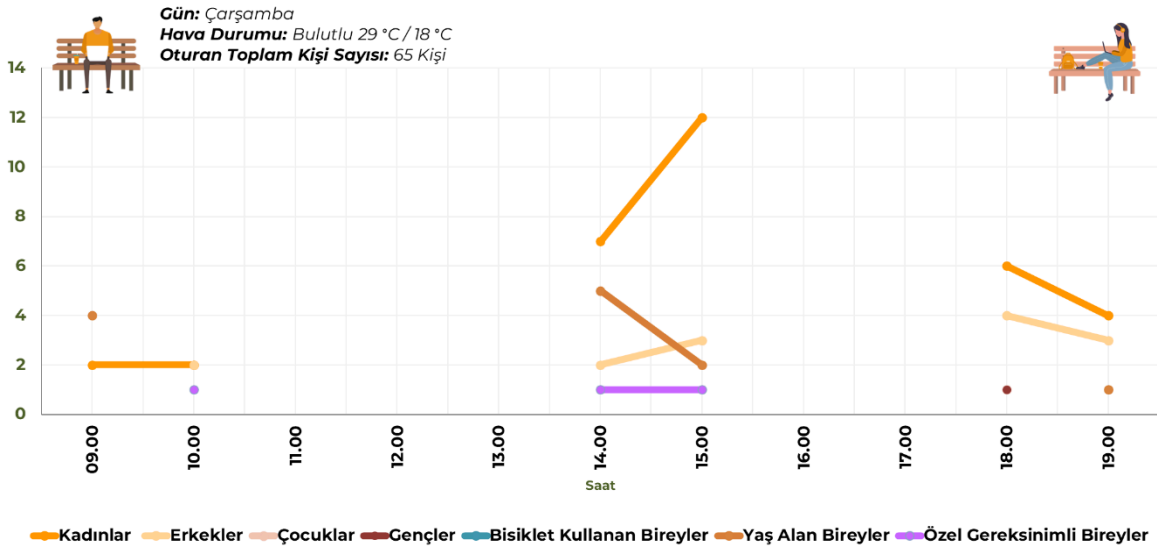
Salı günü oturan kişiler incelendiğinde alanda toplam **66 kişinin** olduğu gözlemlenmiştir. Kullanıcı profillerinin saatlik dağılımları incelendiğinde, **en yüksek hareketlilik saat 09.00-10.00 arasında ve 16.00'dan sonra olduğu** gözlemlenmiştir. Sıcak hava koşulları nedeniyle öğle saatlerinde alanı kullanan kullanıcıların sayısında ciddi bir düşüş gözlemlenmektedir.

Salı günü toplamda 1.305 kişi gözlemlenmiş olup hareket eden kullanıcıların en fazla 13.00'te, oturan kullanıcıların ise en fazla 18.00'de yoğunlaştığı tespit edilmiştir. Alanda 16.00'dan sonra özellikle yaş alan bireylerin yürüyüş yaptıkları gözlemlenmiştir.

Grafik 55: Çarşamba Günü Hareket Halinde Olan Kişilerin Dağılımı

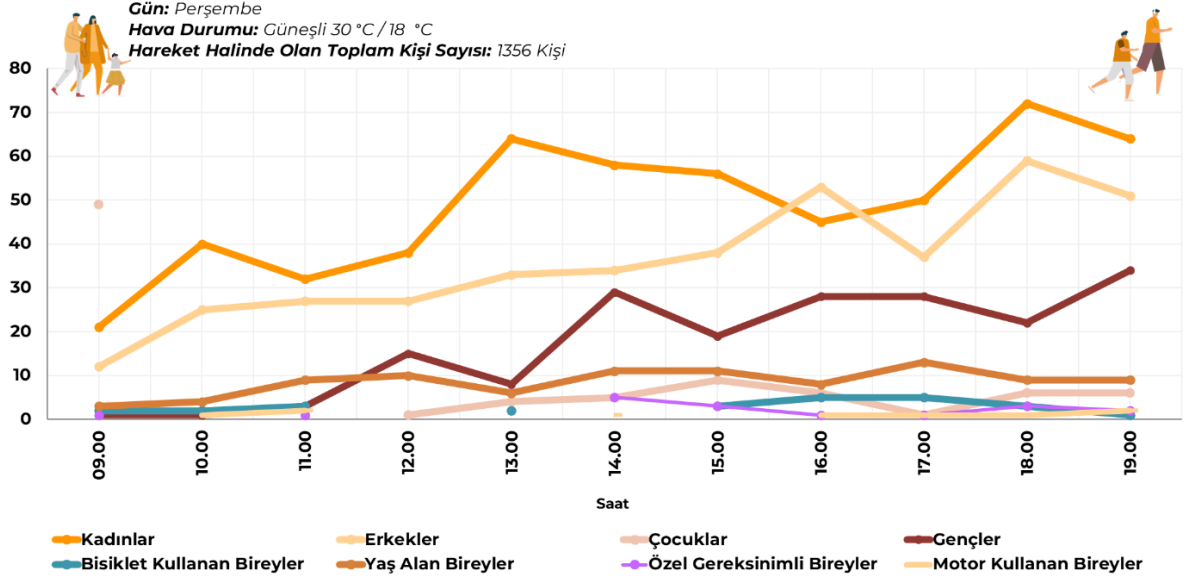
Çarşamba günü alanda düzenlenen kermes nedeniyle gözlem çalışması 09.00-10.00, 14.00-15.00 ve 18.00-19.00 saatleri arasında gerçekleştirilmiştir. **Üç farklı zaman diliminde** gerçekleştirilen sayım çalışması sonucunda alanda **hareket halinde toplam 810 kişiye** rastlanmıştır. Özellikle 14.00 ve 15.00 saatlerinde kadın ve erkek kullanıcı yoğunluğunun diğer saatlere kıyasla daha yüksek olduğu gözlemlenmiştir. Pazartesi ve Salı günü aynı saatte yapılan sayımlara göre kullanıcı sayılarında artış bulunmaktadır. Bu durumun alanda gerçekleştirilen kermes etkinliği nedeniyle olduğu düşünülmektedir.

Grafik 56: Çarşamba Günü Oturan Kişilerin Dağılımı

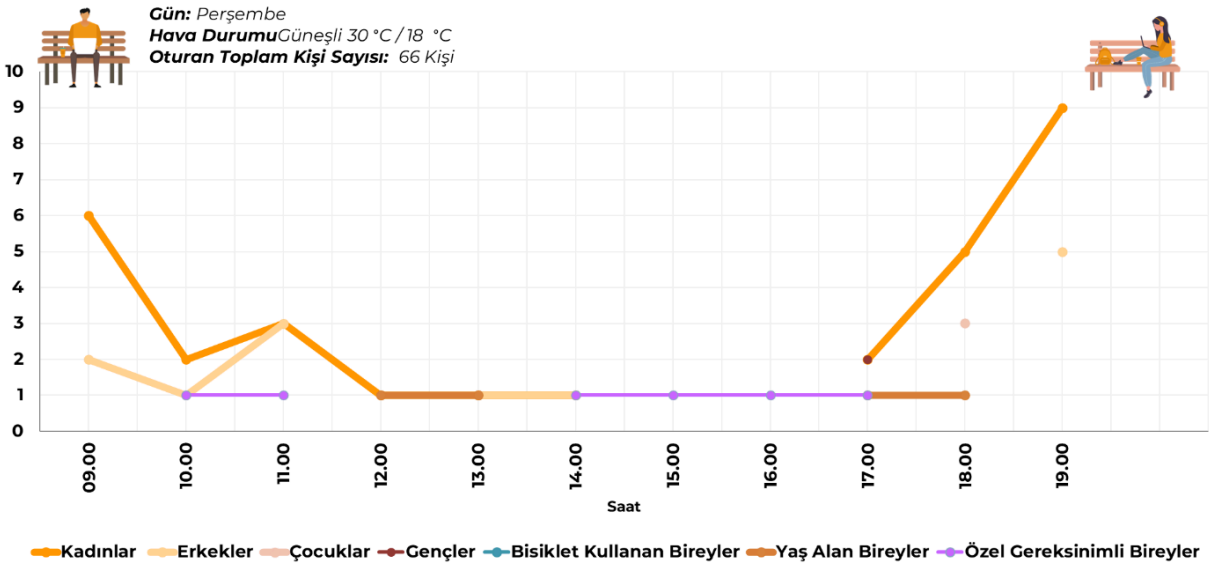
Çarşamba günü oturan kişiler 09.00-10.00, 14.00-15.00 ve 18.00-19.00 saatleri arasında incelendiğinde alanda toplam **65 kişinin** olduğu gözlemlenmiştir. Kadın kullanıcıların özellikle 14.00-15.00 saat aralığında oturma alanlarını daha yoğun kullandıkları dikkat çekmektedir. Aynı saat diliminde yaş alan bireylerin de nispeten daha fazla oturma tercihinde bulunduğu gözlemlenmiştir.

Çarşamba günü 9.00-10.00, 14.00-15.00 ve 18.00-19.00 saatleri arasında toplamda **875** kişi gözlemlenmiştir. Alanda genellikle kermes amacıyla gelen kişilerin vakit geçirdiği gözlemlenmiştir.

Grafik 57: Perşembe Günü Hareket Halinde Olan Kişilerin Dağılımı

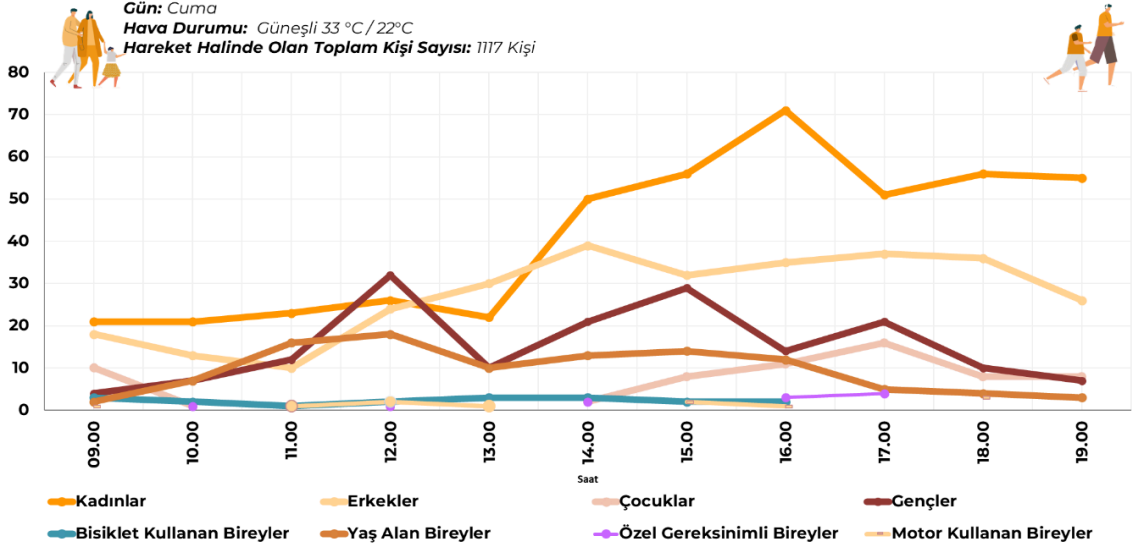
Güneşli ve 30 °C sıcaklıktaki Perşembe günü sabah 9.00 ile akşam 19.00 saatleri arasında gerçekleştirilen sayım çalışması sonucunda alanda **hareket halinde toplam 1.356** kişiye rastlanmıştır. Kullanıcı profillerinin saatlik dağılımları incelendiğinde, **erkek kullanıcıların en yoğun olduğu saat 16.00**, kadın kullanıcıların ise **13.00-14.00** arasında olduğu gözlemlenmiştir. **Gençler alanda 14.00 ve 19.00 saatlerinde, bisiklet ve motosiklet kullanan bireyler 15.00'ten sonra yoğun bir şekilde gözlemlenmiştir.** Yaş alan bireyler günün tüm saatlerinde benzer sayılarda bulunmaktadır.

Grafik 58: Perşembe Günü Oturan Kişilerin Dağılımı

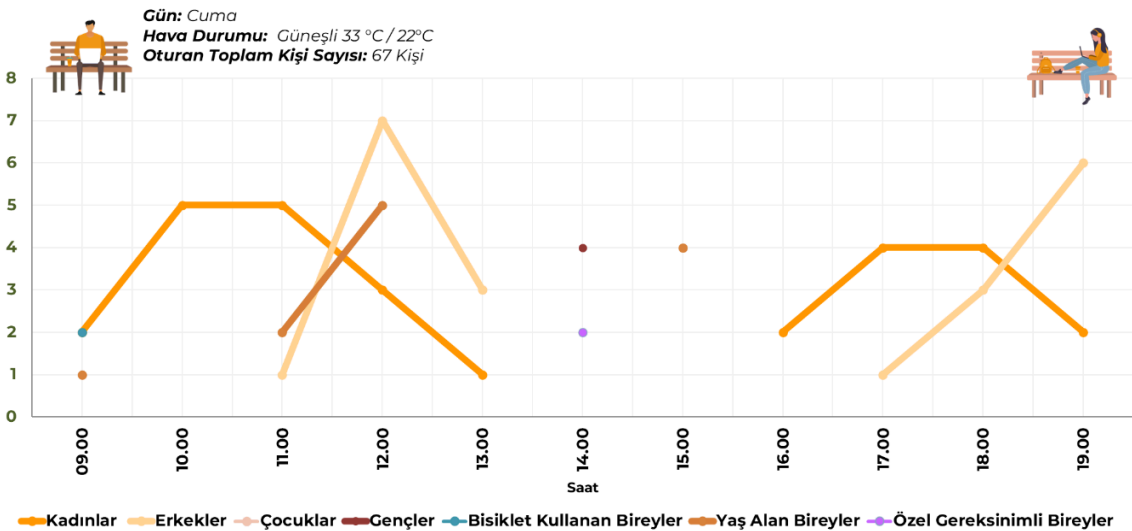
Perşembe günü oturan kişiler incelendiğinde alanda toplam **66 kişinin** olduğu gözlemlenmiştir. Kullanıcı profillerinin saatlik dağılımları incelendiğinde, en yüksek oturan sayısının saat 19.00'da olduğu gözlemlenmiştir. **Erkek ve kadın kullanıcıların en yoğun şekilde 19.00'da alanda bulunduğu** gözlemlenmiştir.

Perşembe günü alanda toplamda 1.422 kişiye rastlanmıştır. Hareket eden kullanıcılar genellikle saat 18.00'de, oturanlar ise saat 19.00'da vakit geçirmeyi tercih etmiştir.

Grafik 59: Cuma Günü Hareket Halinde Olan Kişilerin Dağılımı

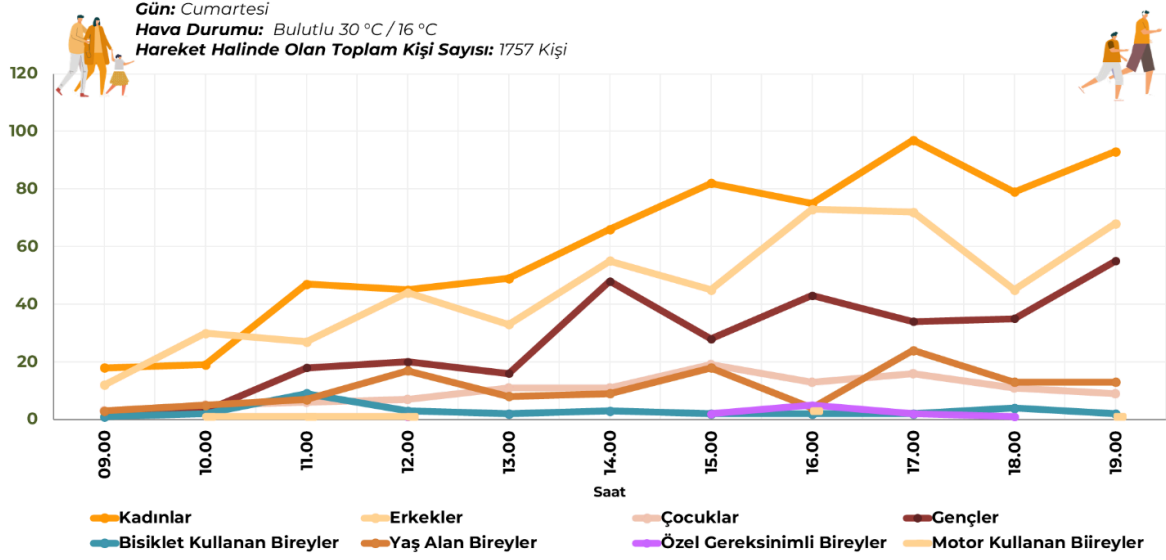
Gözlem yapılan günler arasında en sıcak gün olan Cuma günü sabah 9.00 ile akşam 19.00 saatleri arasında gerçekleştirilen sayım çalışması sonucunda alanda **hareket halinde toplam 1.117 kişiye** rastlanmıştır. Kullanıcı profillerinin saatlik dağılımları incelendiğinde, **alanda hareketliliğin en yüksek olduğu saatin 16.00 olduğu** gözlemlenmiştir. **Gençler 11.00-12.00, kadınlar 16.00, erkekler saat 14.00'te yoğun bir şekilde gözlemlenmiştir.**

Grafik 60: Cuma Günü Oturan Kişilerin Dağılımı

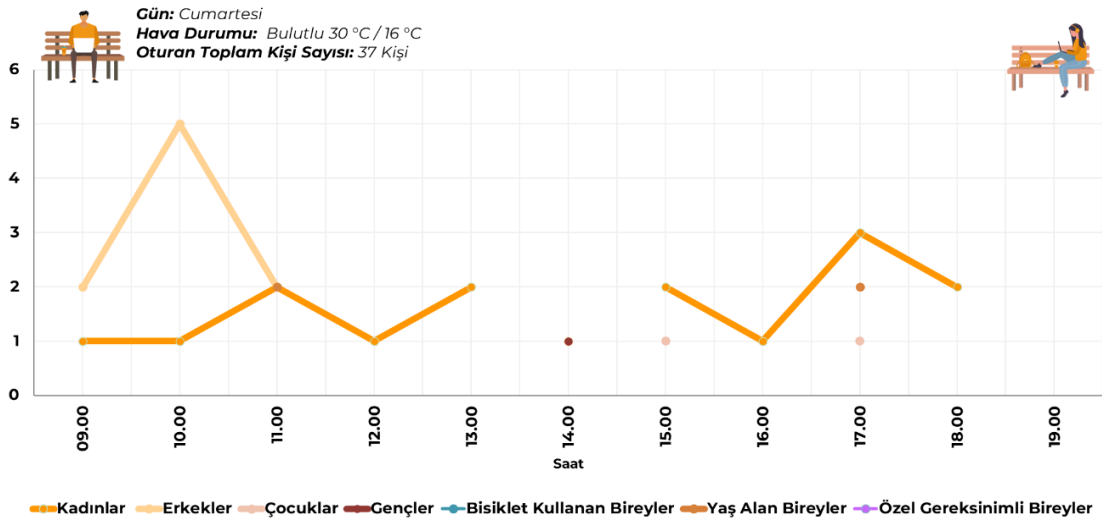
Cuma günü oturan kişiler incelendiğinde alanda toplam **67 kişinin** olduğu gözlemlenmiştir. Kullanıcı profillerinin saatlik dağılımları incelendiğinde, **alanda oturan kişilerin en yoğun olduğu saatin 12.00** olduğu gözlemlenmiştir. **Öğlen saatlerinde kullanıcı sayısı belirgin bir düşüş** göstermektedir.

Cuma günü toplamda 1.184 kişi gözlemlenmiştir. Çok sıcak bir gün olmasından dolayı öğle saatlerinde kullanıcı sayısı azalmıştır.

Grafik 61: Cumartesi Günü Hareket Halinde Olan Kişilerin Dağılımı

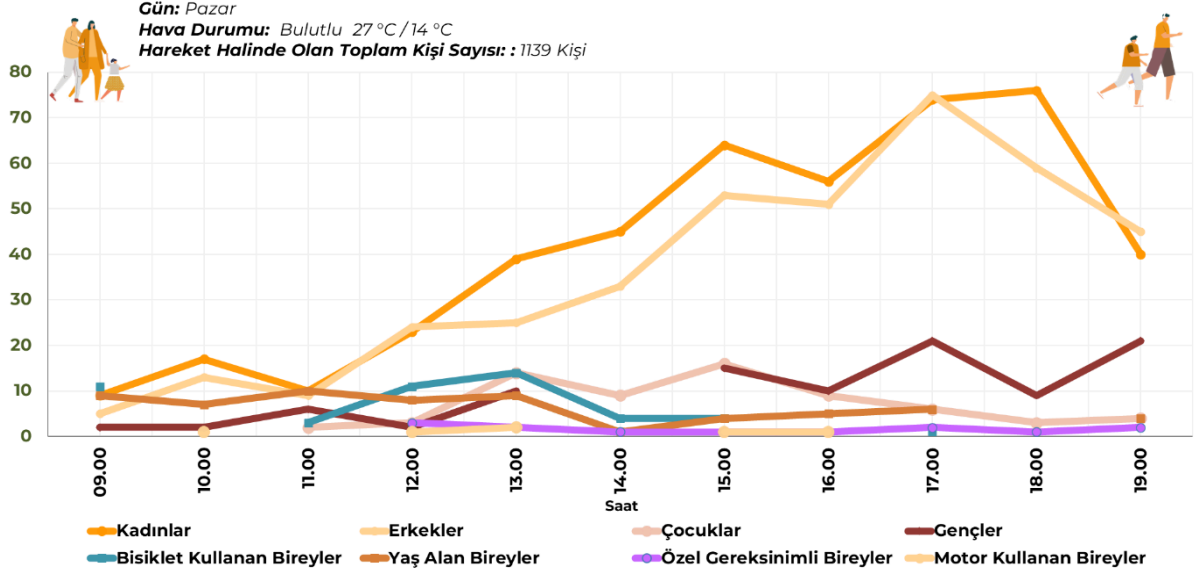
Güneşli cumartesi günü sabah 9.00 ile akşam 19.00 saatleri arasında gerçekleştirilen sayım çalışması sonucunda alanda **hareket halinde toplam 1.757 kişiye** rastlanmıştır. Kullanıcı profillerinin saatlik dağılımları incelendiğinde, **alanda hareketliliğin en yoğun olduğu saatin 17.00** olduğu gözlemlenmiştir. Genç kullanıcıların sayısının öğle saatlerinden itibaren artmış olması hafta sonu sosyalleşme eğilimleriyle ilişkili olduğu gözlemlenmiştir. Kadın kullanıcılarının sayısı her geçen saat artmakta olup 17.00’de en yüksek seviyeye ulaşmıştır.

Grafik 62: Cumartesi Günü Oturan Kişilerin Dağılımı

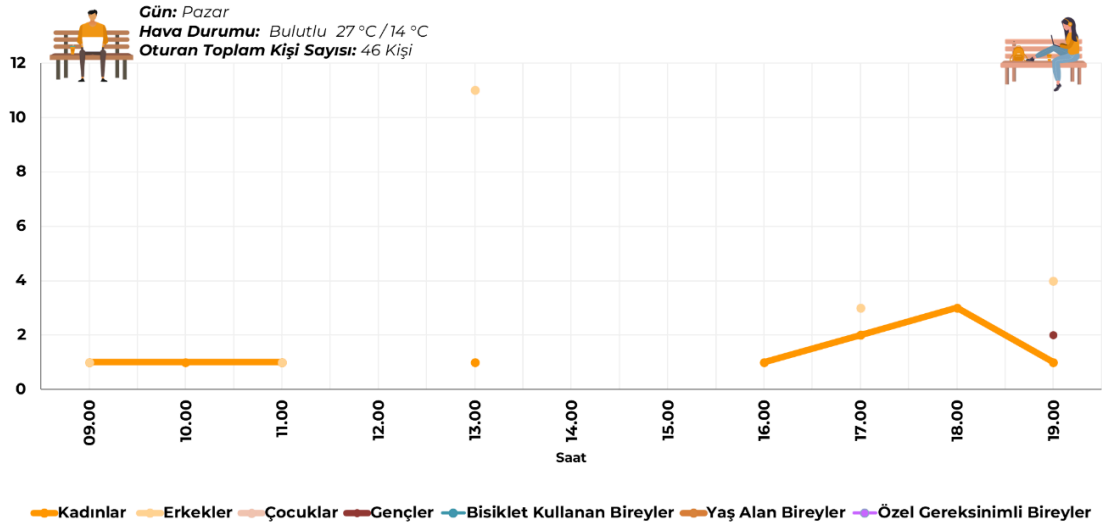
Cumartesi günü oturan kişiler incelendiğinde alanda toplam **37 kişinin** olduğu gözlemlenmiştir. Kullanıcı profillerinin saatlik dağılımları incelendiğinde, **alanda oturan kişilerin en yoğun olduğu saatin 17.00** olduğu gözlemlenmiştir. **Erkek kullanıcıların en yoğun olduğu saat 10.00**, **kadın kullanıcıların ise 17.00 olduğu** gözlemlenmiştir.

Cumartesi günü toplamda 1.794 kişi gözlemlenmiştir. Cumartesi günü tüm kullanıcı profillerine ait sayısal değerlerin diğer günlerle karşılaştırıldığında belirgin biçimde daha yüksek olduğu gözlemlenmektedir.

Grafik 63: Pazar Günü Hareket Halinde Olan Kişilerin Dağılımı

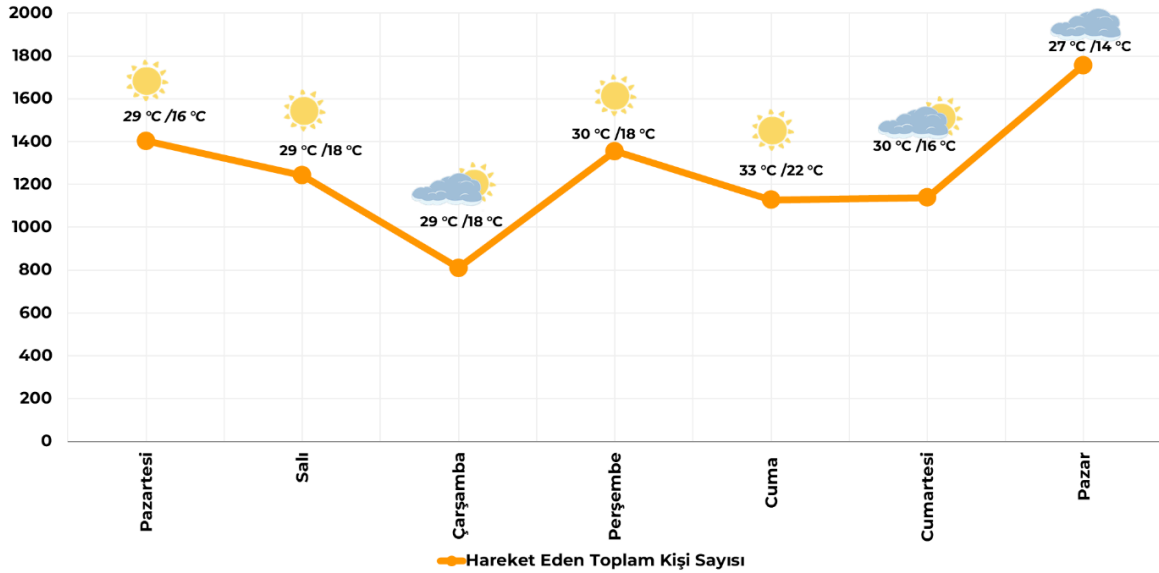
Bulutlu pazar günü sabah 9.00 ile akşam 19.00 saatleri arasında gerçekleştirilen sayım çalışması sonucunda alanda **hareket halinde toplam 1.139 kişiye** rastlanmıştır. Kullanıcı profillerinin saatlik dağılımları incelendiğinde, **erkek kullanıcıların en yoğun olduğu saatin 17.00**, **kadın kullanıcıların ise 18.00 olduğu** gözlemlenmiştir. **Gençler ve yaş alan bireyler neredeyse günün her saat diliminde** gözlemlenmiştir.

Grafik 64: Pazar Günü Oturan Kişilerin Dağılımı

Pazar günü oturan kişiler incelendiğinde alanda toplam **46 kişinin** olduğu gözlemlenmiştir. Kadın kullanıcılar gün boyunca oturma davranışında en fazla temsil edilen grup olmuş; sabah (09.00–11.00) ve özellikle akşam saatlerinde (16.00–19.00) alanda oturma davranışı göstermişlerdir.

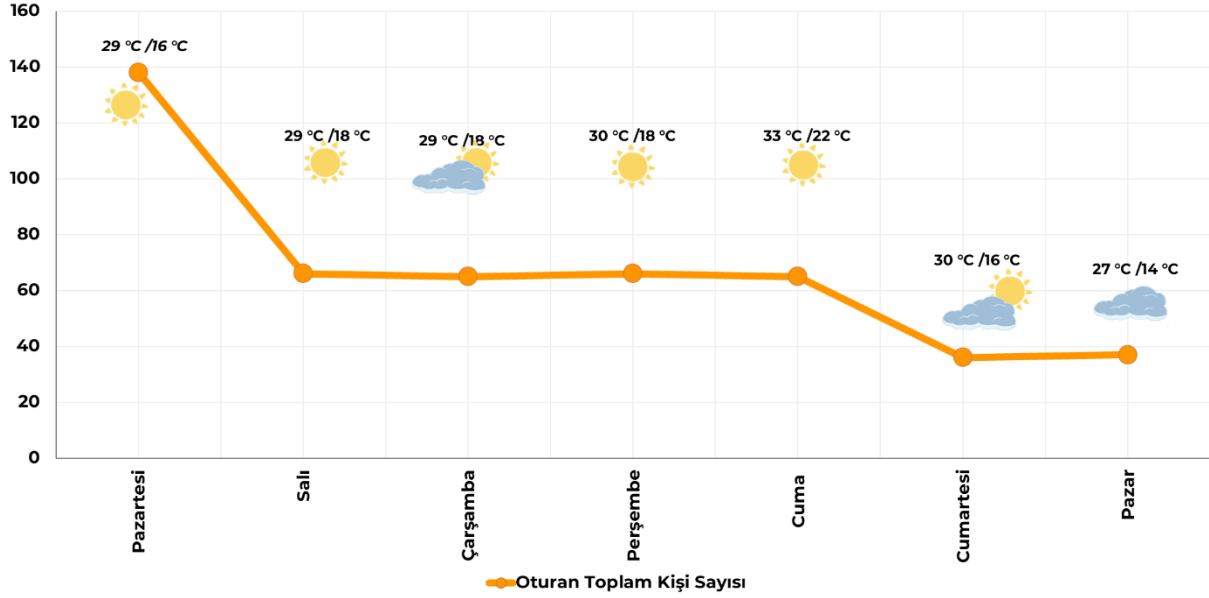
Pazar günü toplamda **1.185 kişi** gözlemlenmiştir. Pazar günü akşam 17.00'den sonra kullanıcı profili değişmeye başlamış, zararlı madde kullanan kişilerin alanda olduğu gözlemlenmiştir.

Grafik 65: 7 Gün Boyunca Toplam Hareket Eden Kullanıcı Sayısının Dağılımı

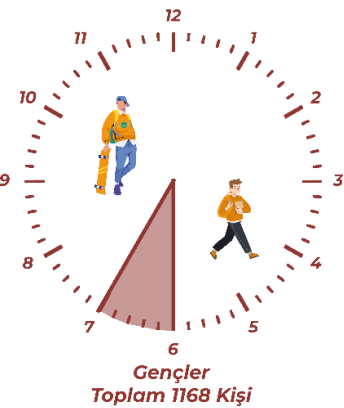
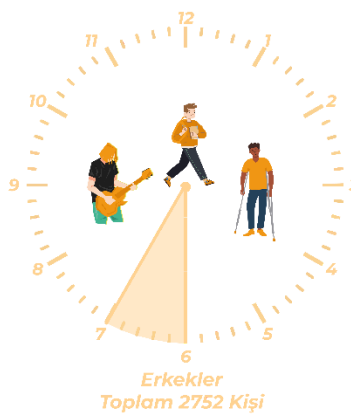
7 gün boyunca yapılan gözlem çalışması sonucunda toplam hareket eden **8.836 kişi** gözlemlenmiştir. Günlük kullanıcı sayıları incelendiğinde, haftanın en yoğun gününün **1.757 kişi** ile Pazar günü olduğu, en düşük kullanıcı sayısının ise Çarşamba günü **810 kişi** ile gerçekleştiği görülmektedir.

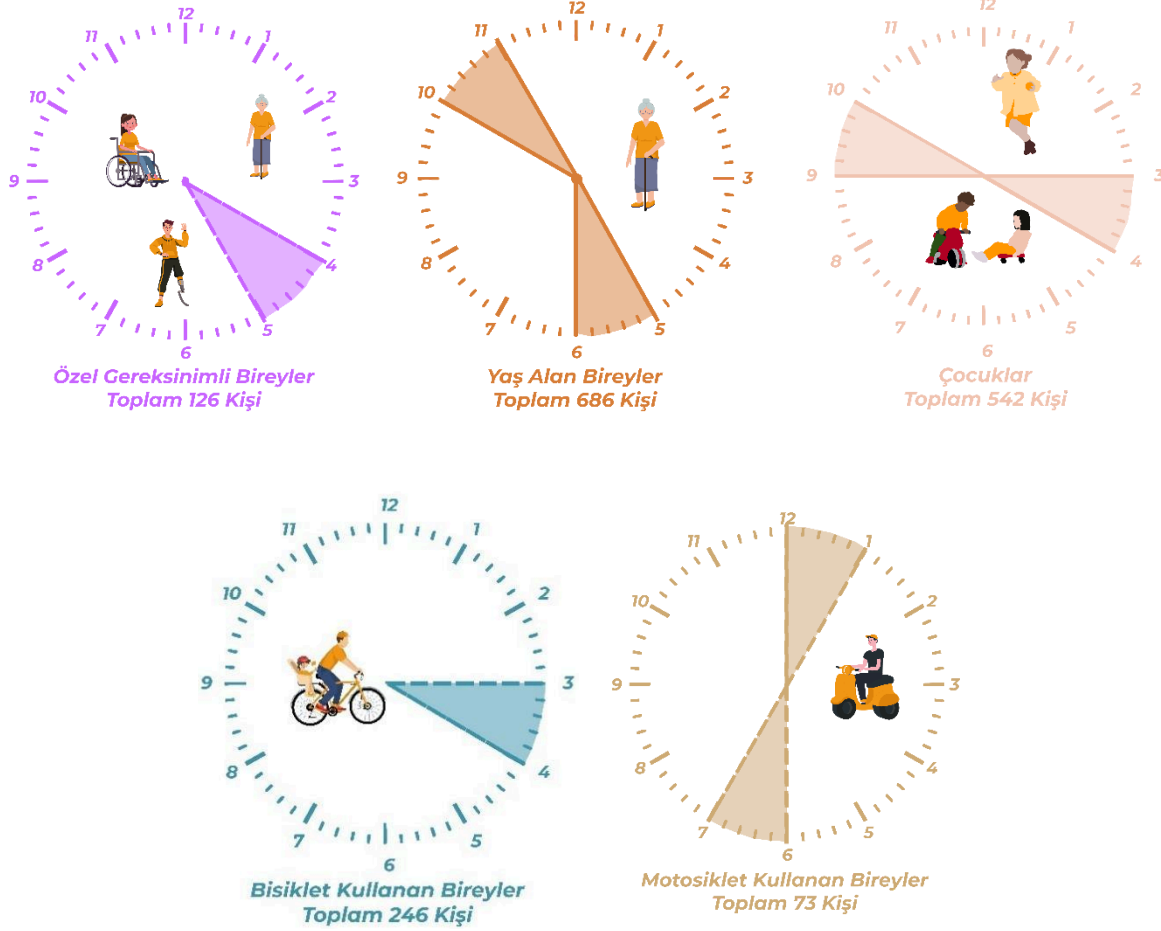
Çarşamba günü kermes nedeniyle sabah, öğle ve akşam olmak üzere 3 zaman diliminde sayım çalışmasının gerçekleştirilmesi diğer günlere kıyasla daha düşük bir sayının çıkmasına neden olmuştur. Hafta içi en sıcak gün olan Cuma günü kullanıcı sayısında düşüş gözlemlenmiştir. Pazar günü, hem havanın diğer günlere kıyasla daha serin olması (27 °C) hem de hafta sonu tatili olması nedeniyle Şevket Özalp Sokak'ta kullanıcı yoğunluğunun en fazla olduğu gün olmuştur.

Grafik 66: 7 Gün Boyunca Toplam Oturan Kullanıcı Sayısının Dağılımı

7 gün boyunca yapılan gözlem çalışması sonucunda toplam **473** oturan kişi gözlemlenmiştir. Hafta içi oturan kullanıcı sayıları birbirine yakın olmakla birlikte hafta sonu oturma oranlarında belirgin bir düşüş gözlenmektedir. Bu düşüş, hafta sonunda kullanıcıların daha çok hareket hâlinde olması ve hafta içi Gazi Ortaokulu'nun açık olması nedeniyle çocuklarını bekleyen velilerin oturma alanlarını aktif olarak kullanmasından kaynaklanabilir.

Grafik 67: Farklı Kullanıcı Profillerinin En Yoğun Gözlemlendikleri Saat Dilimleri

7 gün boyunca yapılan gözlem çalışması sonucunda **2.752 erkek kullanıcı, 3.716 kadın kullanıcı, 542 çocuk, 1.168 genç, 686 yaş alan birey, 126 özel gereksinimli kullanıcı, 246 bisiklet kullanan birey ve 73 motosiklet kullanan birey** olmak üzere **toplam 9.309 kullanıcı gözlemlenmiştir**. Yapılan gözlem sonucunda kullanıcı profillerinin saat bazında elde edilen toplam değerleri incelenerek en sık tekrar eden saat dilimi belirlenmiştir. **Kadın kullanıcılar 13.00-14.00, 17.00-18.00 ve erkekler 18.00-19.00 saat aralıklarında en yoğun şekilde gözlemlenmiştir**. **Çocuk kullanıcıların en yoğun 09.00-10.00 ve 15.00- 16.00 arasında gözlemlenmesi, okul giriş ve çıkış zamanlarıyla çakışmaktadır**. **Gençler 18.00-19.00, bisiklet kullanan bireyler 15.00-16.00, yaş alan bireyler 12.00-14.00 ve özel gereksinimli bireyler 13.00-14.00 saat aralıklarında en yoğun şekilde gözlemlenmiştir**. Daha kırılgan gruplardan olan yaş alan bireyler ve özel gereksinimli bireylerin en yoğun olarak gözlemlendikleri saat dilimleri, termal konforun görece daha yüksek olduğu saat dilimlerine denk gelmektedir. **Motosiklet kullanan bireyler 12.00-13.00 ve 18.00-19.00 arasında yoğun olarak gözlemlenmiştir**.

Bu bulgular, anket çalışmasında ‘alanı en sık kullandığınız zaman dilimi’ sorusu ile yaş ve cinsiyete göre yapılan çaprazlamayla (Grafik 10) karşılaştırıldığı zaman kadın, erkek, gençler ve yaş alan bireylerin cevaplarıyla örtüşmektedir.

KAMUSAL ALANA İLİŞKİN ÖNERİLER

3

Şevket Özçelik Sokak'ta kamusal yaşam kalitesini ölçerek ihtiyaçları belirlemeye yönelik olarak **158** kişiyle anket, **19** kişiyle yüz yüz görüşmeler ve **9.309** kullanıcı gözlemlenmesi sonucunda saha çalışması tamamlanmıştır. Alan kullanımına ilişkin eğilimleri daha iyi anlamak amacıyla, katılımcıların yaş gruplarına göre en sık ziyaret ettikleri saat dilimleri, alanı kullanım amaçları, eksik gördükleri unsurlar, karşılaştıkları temel sorunlar, talep ettikleri değişiklikler ve dijital sistemlere yönelik algıları incelenmiştir (Tablo 1). Tablo 1; bu verilerin yaş grubu bazında derlenmiş özetini sunmaktadır.

Yaş Dağılımı						
Alan Kullanımına İlişkin Eğilimler	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 Yaş ve Üzeri
En Sık Kullanılan Saat Dilimi	Akşam (18:00 - 22:00)	Akşam (18:00 - 22:00)	Öğle (11.00-15.00)	Öğle (11.00-15.00)	İkinci (15.00-18.00)	İkinci (15.00-18.00)
En Sık Kullanım Amacı	*Spor-Yürüyüş *Konser - Etkinlik	*Transit Geçiş	*Transit Geçiş	*Transit Geçiş	*Transit Geçiş *Spor- Yürüyüş	*Transit Geçiş *Spor- Yürüyüş
En Sık Tekrarlanan Eksiklikler	Yeşil Alan	Gölgelikli Alanlar	Gölgelikli Alanlar	Gölgelikli Alanlar	Gölgelikli Alanlar	Gölgelikli Alanlar
En Sık Tekrarlanan Temel Sorunlar	Yeşil Alan Yetersizliği	Yeşil Alan Yetersizliği	Gölge Alan Eksikliği	Gölge Alan Eksikliği	Yeşil Alan Yetersizliği	Gölge Alan Eksikliği
En Sık Tekrarlanan Öneriler	*Daha Fazla Yeşil Alan *Gölgelik (Termal Konfor)	Gölgelik (Termal Konfor)	*Kent Mobilyası (bank, Kamusal Tuvaletler, çöp kutusu vb.) *Gölgelik (Termal Konfor)	*Kent Mobilyası (bank, Kamusal Tuvaletler, çöp kutusu vb.)	*Daha Fazla Yeşil Alan *Gölgelik (Termal Konfor)	*Gölgelik (Termal Konfor) *Kent Mobilyası (bank, Kamusal Tuvaletler, çöp kutusu vb.)
Dijital Sistemlerin Bölgedeki Sorunların Çözümüne Yönelik En Sık Tekrarlanan Algılar	Kısmen	Evet	Evet	Evet Kısmen	Evet Fikrim Yok	Hayır
En Sık Tekrarlanan Dijital Harita Kullanım Eğilimi	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet

Tablo 1: Yaş Gruplarına Göre Alan Kullanımına İlişkin Eğilimler

Anket sonuçlarına göre tüm yaş grupları birbirine benzer oranda alanı kullansa da en fazla 35-44 yaş aralığında yer alan kullanıcılar ziyaret etmektedir. 15-24 yaş aralığındaki genç kullanıcılar, alanı genellikle spor-yürüyüş ve konser-etkinlik amacıyla kullanmaktadır. 25-54 yaş grubundaki kullanıcılar alanı en fazla transit geçiş amacıyla kullanırken 55 yaş ve üzeri kullanıcılar transit geçiş ve spor-yürüyüş amacıyla kullanmaktadır. 15-24 yaş aralığındaki kullanıcılar en fazla yeşil alan eksikliğini, diğer yaş grupları ise en fazla gölgelik alan eksikliğini dile getirmiştir. En temel sorunlarda ise 15-34 ve 55-64 yaş aralığındaki kullanıcılar yeşil alan yetersizliğini, 35-54 yaş aralığı ile 65 yaş ve üzeri kullanıcılar gölge alan eksikliğini aktarmıştır. 15-24 ve 55-64 yaş aralığındaki kullanıcılar alanın daha cazip hale gelmesi için daha fazla yeşil alan ve gölgelik talep ederken, 35-44 ve 65 yaş üzeri kullanıcılar kent mobilyası ve gölgelik, 25-34 yaş aralığındaki kullanıcılar gölgelik ve 45-54 yaş aralığındaki kullanıcılar ise kent mobilyası talep etmektedir.

Sonuç olarak; 15-34 yaş aralığındaki kullanıcıların daha çok yeşil alan ve gölgelikli alan entegrasyonuna yönelik taleplerinin öne çıktığı, 35 yaş ve üzeri kullanıcı grubunun ise kentsel mobilyaların artırılmasına ve bu alanlara gölgelendirme unsurlarının entegre edilmesine yönelik beklentilerinin yoğunlaştığı gözlemlenmiştir.

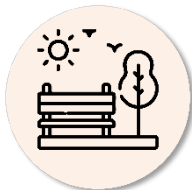
Dijital sistemlere yönelik algılar yaş gruplarına göre farklılık göstermekte olup dijital uçurumun belirginleştiği yaş alan gruplarda 55-64 yaş aralığındaki kullanıcılar eşit oranda “inanıyorum” ve “fikrim yok” yanıtlarını verirken, yalnızca 65 yaş ve üzeri kullanıcılar tamamen olumsuz (“inanmıyorum”) yanıt vermiştir. Bu duruma karşılık, tüm yaş gruplarındaki katılımcıların dijital harita kullanımına yönelik genel eğiliminin “kullanırım” yönünde olması, yaşa bağlı dijital sistem algısındaki farklara rağmen alanda **dijital sistemlere yönelik ihtiyacı ortaya koymaktadır.**

Saha çalışmasının sonuçlarına göre önerilen stratejiler aşağıdaki gibidir:

Strateji 1- Kapsayıcı ve Güvenli Bir Sokak

Yaya öncelikli bir sokak olan Şevket Özçelik Sokak'ı; farklı yaş grupları, cinsiyetler, fiziksel ve sosyal ihtiyaçlara sahip gruplar bir arada kullanmaktadır. Sokak için, özel gereksinimli bireyler, yaş alan bireyler, bisikletli kullanıcılar gibi farklı grupların ihtiyaçlarına uygun kapsayıcı tasarım yönergeleri geliştirilmelidir. Alanda yaya ve araç yolunun iç içe geçmesine karşı ve kontrolsüz motosiklet kullanımının azaltılması için düzenlemeler yapılmalıdır. Yaya ve araç yolunun belirginleştirilmesi, trafik sakinleştirici uygulamaların benimsenmesi, motosiklet kullanımının denetlenmesi, özel gereksinimli bireylerin ve yaş alan bireylerin alanda rahat hareket edebilecekleri uygun zemin döşemelerine yönelik düzenlemeler önerilmektedir. Trafik sakinleştirici uygulamalardan biri olan kıvrımlamanın (chicanes), motosiklet hızını düşürmek, yeşil dokuyu artırmak, işgalleri azaltmak ve kentsel ısı adası etkisini hafifletmek açısından birden fazla faydası bulunmaktadır ^{3,4}. Ayrıca kentsel mekânın insanlarla birlikte doğal kullanıcısı olan sokak hayvanları için alanda bulunan bakımsız hayvan su-mama istasyonlarının değiştirilmesi önerilmektedir.

Strateji 2- Güçlü Kentsel Altyapıya Sahip Bir Sokak

Yapılan saha çalışması sonucunda alan kullanıcıları alanda; yağışlı günlerde su birikintilerinin oluşması, yağmur ızgarasının olmaması, zemin döşemesinin uygun olmaması, beton/asfalt yüzey fazlalığı, yeşil ve mavi altyapı eksikliği gibi çeşitli sorunların olduğunu aktarmıştır. Bu doğrultuda, su birikintisi oluşan noktalarda drenaj sistemleri iyileştirilmelidir. Ayrıca kullanıcıların sorun yaşadığı zemin döşemeleri, geçirimli yüzeyler ile değiştirilmelidir. Geçirimli yüzeyler aynı zamanda gözenekli ve geçirgen yapısı sayesinde suyun tutulmasını sağlayan kaplama türü olmasından dolayı yüzey sıcaklığını ve hava sıcaklığını düşürmede etkilidir ⁵. Ayrıca alanda yapılacak yeni düzenlemelerde yağmur suyu yönetimi dikkate alınmalıdır.

³Yu, K. Y., O'leary, R. Los Angeles Urban Forest Equity: Design Guidebook. 2024, 1-31.

⁴Keith, L. Meerow, S. Planning For Urban Heat Resilience. Apa(American Planning Association). 2022.

⁵Giorio, M., Paparella, R. Climate Mitigation Strategies: The Use Of Cool Pavements. Sustainability. 2023, 15(9), 7641.

Strateji 3- Kentsel Estetiğe Sahip Bir Sokak

Yapılan saha çalışması sonucunda alan kullanıcıları **işgaller, tabelalar, bilgilendirici panolar, su ögeleri, sanatsal ögeler gibi estetik unsurların eksikliği**ni aktarmıştır. Kentsel estetik eksikliği, alanın çekiciliğini azaltmakla birlikte mekânsal hafızayı zayıflatmakta, kullanıcıların fiziksel ve ruhsal sağlığını olumsuz yönde etkilemektedir⁶ . Alanın kimliğine uygun sanatsal ögelerin eklenmesi, tabela bütünlüğü sağlanmalıdır. Oturma elemanları, ağaç saksıları, aydınlatma, çöp kutuları gibi kentsel mobilyaların estetik ve işlevsel bütünlük içerisinde yeniden düzenlenmesi önerilmektedir. Ayrıca alanda yapılan kermesler için düzenli bir etkinlik alanı ve küçük bir çocuk oyun alanı oluşturulmalıdır.

Strateji 4- Termal Konforun Sağlandığı Bir Sokak

Alan kullanıcılarının %58'i aşırı hava olaylarında alanı kullanmadığını, **%77'si gölge alanı bulamadığını** ifade etmiştir. Termal konforun düşük olduğu alanda üst örtü gibi kamusal alanda kentsel konforu artırıcı tasarım ögeleri artırılmalıdır. Alana; gölgeli yürüyüş ve bisiklet yolları, gölgeli otobüs durakları, gölgeli oturma elemanları gibi gölgeli ve bitkili kent mobilyaları eklenmelidir. Alanda içme suyu çeşmeleri, su perdeleri, sis püskürtme gibi su ögelerine yer verilmelidir. Sokak ağaçları, peyzaj tasarımlarında iklim dirençli bitkiler kullanılmalıdır.

Strateji 5- Dijital Sistemlerle Gelişen Bir Sokak

Yapılan saha çalışmaları sonucunda, Şevket Özçelik Sokak'ta dijital sistemlere yönelik bir ihtiyaç olduğu katılımcılar tarafından sıklıkla dile getirilmiştir. Katılımcılar, özellikle güncel sıcaklık durumu, yaya hareketliliği ve en serin/konforlu güzergâhlar gibi çevresel verilerin yer aldığı bir dijital haritanın olması halinde bunu kullanacaklarını aktarmıştır. Bu doğrultuda, iklimsel verilerin olduğu dijital bir harita oluşturulması önerilmektedir.

Belirlenen stratejilere uygun olarak tespit edilen kentsel tasarım önerilerini içeren matris aşağıdaki gibidir:

⁶Ma, H., Li, J., & Ye, X. (2025). Deep learning meets urban design: Assessing streetscape aesthetic and design quality through AI and cluster analysis. *Cities*, 162, 105939.

Kentsel Tasarım Öğeleri	Stratejiler	Strateji 1- Kapsayıcı ve Güvenli Şevket Özçelik Sokak	Strateji 2- Güçlü Kentsel Altyapıya Sahip Şevket Özçelik Sokak	Strateji 3-Kentsel Estetiğe Sahip Şevket Özçelik Sokak	Strateji 4- Termal Konforun Sağlandığı Bir Şevket Özçelik Sokak	Strateji 5- Dijital Sistemlerle Gelişen Şevket Özçelik Sokak
Kamusal Tuvaletler		X				
Aydınlatma Elemanları		X		X		X
Wifi/Şarj İstasyonu Noktaları						X
Gölgelikli Oturma Elemanları		X		X	X	
Ekolojik Oturma Elemanları		X		X	X	
İçme Suyu Çeşmesi				X	X	
Bisiklet Parkı			X			
Bisiklet Yolu		X	X			
Yaya Yolu		X	X			
Aktivite- Performans Alanı				X		
Kedi-Köpek Evi		X				
Hayvan Su-Mama İstasyonu		X				
Kioks/Satış Büfesi		X		X		
Bilgilendirici Panolar		X				X
Sınır Elemanları		X	X			
Gölgelikli Otobüs Durakları		X	X		X	
Çocuk Oyun Alanı		X				
Geçirirli Yüzey			X		X	
Yüzey Boyama				X	X	
Yumuşak Zemin			X		X	
Pergola/Üst Örtü			X		X	
Yağmur Hendeği			X		X	
Biyolojik Tutma Alanları (Yağmur Bahçesi)			X		X	
Oluklar			X		X	
Sokak Ağaçlarının Dikilmesi ve Karbon Tutucu Bitkiler		X	X	X	X	
Sis Püskürtme				X	X	
Su Perdeleri				X	X	
Trafik Sakinleştirici Uygulamalar (Kıvrımlama Uygulamaları)		X	X		X	
Sanat Öğeleri				X		
Dijital Harita						X

Tablo 2: Şevket Özçelik Sokak İçin Önerilen Kentsel Tasarım Öğeleri

Tablo 2; Şevket Özçelik Sokak'a yönelik geliştirilen beş temel strateji doğrultusunda hazırlanan bu matris, alanda uygulanabilecek 30 farklı kentsel tasarım ögesini bütüncül bir çerçevede değerlendirmektedir. Kapsayıcı ve güvenli Şevket Özçelik stratejisi kapsamında trafik sakınleştirici uygulamalar, bisiklet ve yaya yolları, bilgilendirici panolar, gölgelikli oturma elemanları, kedi-köpek evi, hayvan su-mama istasyonları, sınır elemanları gibi kentsel tasarım öğeleri ile farklı yaş ve kullanıcıların ihtiyaçlarına uygun fiziksel müdahaleler önerilmektedir.

Güçlü kentsel altyapıya sahip Şevket Özçelik Sokak stratejisi kapsamında, geçirimsiz yüzeylerin azaltılarak altyapı sorunlarına çözüm sunabilecek geçirgen zeminlerin kullanılması, yağmur hendekleri ve yağmur bahçesi gibi doğa tabanlı çözümler öne çıkmaktadır. Kentsel estetiğe sahip Şevket Özçelik Sokak stratejisi ile alanın, kimliğine uygun sanatsal öğeler, su öğeleri, yüzey boyamaları, oturma elemanları, yeşil alanlar gibi bütüncül bir yaklaşımla tasarlanması hedeflenmektedir. Termal konforun sağlandığı Şevket Özçelik Sokak stratejisi, alandaki mikro iklim koşullarının düzenlenmesi için sokak ağaçları, üst örtü, sis püskürtme, su perdeleri, geçirimli yüzey, gölgelikli oturma elemanları, yağmur hendeği gibi gölgeleme ve serinletme işlevi gören tasarım öğelerini içermektedir. Dijital sistemlerle gelişen Şevket Özçelik Sokak stratejisi, alana dair mikro iklim, ulaşım gibi bilgiye erişimi artıran, kullanıcıya rehberlik eden ve veri temelli yönetim süreçlerine olanak tanıyan teknolojik altyapıyı kapsamaktadır. Alanda dijital harita, Wi-Fi/şarj istasyonları ve dijital bilgilendirici panolar gibi öğelerin entegre edilmesi önerilmektedir. Şevket Özçelik Sokak özelinde oluşturulan bu matrisin, alanın kamusal yaşam kalitesini artırması hedeflenmektedir.

